Clarorum virorum epistolae ad D.D. Michaelem Nostradamum
c.1566, BNF ms lat 8592
cf. Lhez, 1961 ; Dupèbe, 1983 ; Amadou et al., 1992

LATIN
8592

CLARORVM

VIRORVM EPISTOLAE AD D.D. MICHAELEM NOSTRADAMVM SVMMVM IN MEDICINA ATQVE ASTROLOGIA VIRVM: ITEMQVE NOSTRADAMI AD EASDEM RESPONSIOẼS ABSOLVTISSIMAE.

ADDITIS FIGVRIS ASTRONOMICIS SVPER DIE NATALI, AVT REVOLVTIONIBVS, AVT QVAVIS RE ALIA QVAESITIS.

ATQVE HAEC QVIDEM OMNIA TAM LATINO, QVAM VVLGARI IDIOMATE.

[illegible] AC [illegible]TISSIMO
SIMVL AC PERITISS. VIRO CVM IN MEDICIS ARTIBVS, TVM VERO IN MATHEMATICIS D. D. MICHAELI NOSTRADAMO DOMINO SVO ET AMICO. S. D. P.

Heri veſperi me conuenit Brutotius noſter, cumq; mihi tuas literas oſtendiſſet, quibus et me tuo nomine ſalutari cupiebas, et vt te de rebus meis certiorem facerem rogabas, nolui non ſané eodem Brutotio ad te literas dare, quibus intelligas me mea in ſpe maioris aliquando boni, aut melioris fortunę ſemper bene habere: maximeq; gauiſum eſſe quod intellexiſſem, ſtatim et bello Vulpianico incolumis reuerſus, res tibi in aula cum Rege, Regina, et cęteris magnatibus ad votum contigiſſe: id quod etſi tuis meritis, prudentia, et felicium aſtrorum virtute partum ſatis con[illegible] ſcio tamen te ingenué faſſurum nonnihil huius modi fore meo conſilio tribuendum. Liber quem de Romanorum priſca religione typographo excudendum tradidit vir nobilis Gul. Caulius Allobrogum montium prefectus, quemq; ego in

A 3

Hetruſcum ſermonem verti; cito perſoluetur.
Interea ego alterum Gallicè et Italicè de Ro-
manorum monarchia, eorumdemq. geſtis et morib.
exaro. hicq. finem facturus tibi et tuis me com-
mendo, immortales gratias agens, quod hominis
tui amantiſſimi non ſis oblitus. Viue, et
feliciter vale. Lugduno cal. Febr. M.D.LVI.

Vbique et ſemper tuus Gabriel
Symeonius Florentinus ΕΥΔΟΚΙΑΣ

INTEGERRIMO VIRO,
ET SYDERALIS DOCTRINAE, MEDICINAEQ. PERITISSIMO
D.D. MICH. NOSTRADAMO IO. BROTOTIVS CALCHO-
GRAPHVS LVGDVNENSIS S.D.

Prędictiones duas, vir peritiſſime, hoc vndevigeſimo
Septemb. abs te accepi, quę faſciculo non indi-
ligenter erant incluſę. Iis erant pręfixę epiſ-
tolę dedicatorię nomina complectentes ſummi
Pręſidis Prouincię. Altera conſecrata eſt D.
de Panice Caualicenſi Prępoſito. Harum et
prolixam demiratus ſum farraginem, perculſa
mens eſt mea non parum: quodq. mirum tuę
candori

candori videri non debet, remorata eſt animum
meum; offenſura etiam multos (vt conjicio) ni-
mia iſta prolixitas. Gaudent adprime, mi
doctiſs. Michaël, huiuſce tempeſtatis ingenia
Laconiſmo. in ore enim eſt omnium, fruſtra
id pluribus fieri, quod paucioribus poteſt,
modo ęque bene. Sed quid ſus Mineruam.
Vtinam mihi eſſet integrum tuis obſequi iuſſis!
non committerem certe vt huc tuę fruſtra lu-
cubrationes adferrentur. Sed quęſo, diſpice,
an ęqua fronte candidi lectores accepturi ſint
duas prędictiones, ab eodem pręſertim manantes
fonte? Quis non reformidet vna fidelia duos
parietes dealbare? Boni tamen conſulas quę ad
te ſcribo. Mihi vero decretum eſt, quamcunque
iuſſeris typis committere, ex altera (a qua excuden-
da ſuperſedebo) quę vtilia erunt, adiectare, cumque
dimidiatum numerum expleuero, prioris herois
nomen mutabo, alteriuſque pręfigam: tuaque ſic
prędictio vtriuſque nomine decorabitur. Ipſum dia-
rium, quod Sequanos, qui hodie Burgundi ap-

recitantur, respicit, dítabo catalogo Sanctorum, et signis, Lunęq significationibus ritbmos item adijciam Gallicos. eritq institutum hoc meum honori non paruo nomini tuo mea quidem opinione. Accedent etiam cuicuiq mensi decreta philosophorum. Mitto ad te id Almanach quod suis typis Dysorotus impressit. Hoc itaq meum consilium tam hilari fronte accipies, quam te à me fieri existimo zelo, quantumq cure mihi tua esse tibi persuadeas, te vehementer etiam atque etiam rogo. Vale. Lugduni XII. cal. Octob. M.D.LVII.

EXCELLENTISSIMO DOCTORI D. MICH. NOSTRADAMO P. FORLIVIANUS S. D.

Petrus Forlivianus natus est Auenioni patre Marco Forliviano Draguinianensi Prouinciali oriundo à patribus Neapolitanis; et Delphina Feugeria Ioannis filia è Grausone oppido Burgundię superioris, anno à Christo nato millesimo et quingentesimo, vel ne forte fallar M.D.I. die Veneris post ferias Diui Martini, ad

mediū

medium feré Nouembrem: vnde facile, vt mihi persuadeo, computari potest atque dignosci numerus anni tunc currentis. Credimus tamen natalitium nostrum diem fuisse potius anno M. D. quam M. D. I. et ante medium Nouembris, ita vt proximo Decembri annum acturi simus, Deo fauente, quinquagesimum septimum. Consule mi Nostradame, astra, si me amas, an fecundius sit solum Romanum, an Prouinciale, vtrum meę naturę accommodatius. et si in vrbe expectandus fauor, necné; et si persecutio immineat, vel sinistra sors aliqua. De nepotibus qualiter nobiscum sese habebunt velim etiam scire. De longitudine, vel breuitate vitę nonnihil. Postremo de liberorum felici vel infelici successu: et de reliquis huiusmodi ad nos pertinentibus, quę tu ipse per te commodé adiscere poteris. Vale.

DOMINO SVO ET AMICO D.D.
M. NOSTRADAMO. FRANC. BERARDVS DEDITISS.S.

Franciscus Berardus natus est Aueinioni anno Domini Millesimo quingentesimo, vicesimo octauo, die secunda mensis Ianuarij, nona post meridiem hora.

Hic

Hic anulum habet, cuius ſedens recordaberis: ego autem laboribus tuis pleniſſimé ſatisfaciam. Quos vero ſermones hodie habuimus in memoriam revocabis, promiſſis etiam ſtabo. Vale. Avenioni 4 Idus Martias. M. D. LVIII.

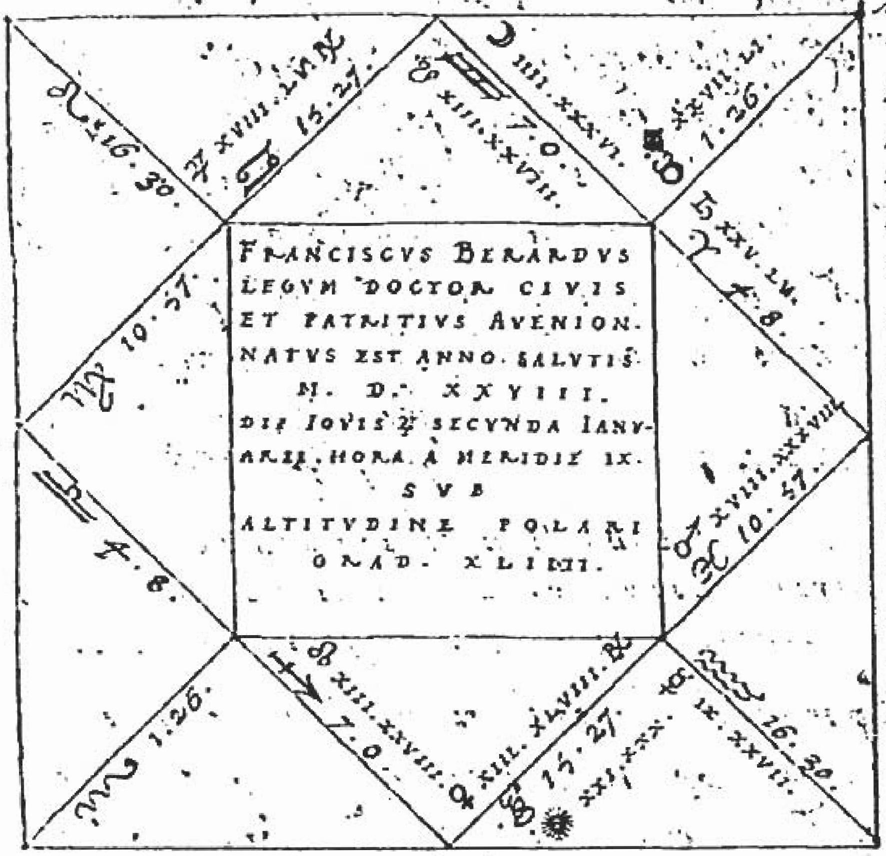

ASPECTVS PARTVM PRECEDENTES A ☉ ☽

△	♄	☿
△	♄	☉
✱	♂	☿
☌	♃	♀
☌	♃	☿
☌	♀	☿
□	♄	☿
✱	♂	☉
☌	☉	♀
✱	♂	♀
☍	☉	♃

IN IPSO PARTV.

△	☿	☽
△	♃	♂

POST PARTVM

□	♄	☉

PLANETARVM LATITVDINES

B 2

♄ occidentalis meridionalis deſcendens in ♈ 25.55.
♃ orientalis ſeptentrionalis aſcendens in ♋ 18.55. ℞
♂ occidentalis meridionalis aſcendens in ♓ 18.38.
♀ orientalis ſeptentrionalis aſcendens in ♉ 13.48. ℞
☿ occidentalis meridionalis aſcendens in ♒ 16.30.

DOMINO ET AMICO SVO COLENDO D.D. MICH. NOSTRADAMO S.

Vidi quod de annulo reſcripſiſti, ſed profecto quid id ſibi vellet minime conijcere potui, et niſi quod dixit, indoctius, hoc eſt clarius et apertius ſcribas, vix me intellecturum ſpero: vera enim eſt amphibologia. Toto die expectaui te in cubiculo, vt eorum quę pollicitus fueram copiam facerem. Si cras otium eſt, et ſi vis, votis tuis ſatisfaciam. Habes alterum chirographum, quō admonendę memorię tuę cauſa adſcripſi. Si quando ad nos, vt polliceris, ſcribis, folijs tantum ne carmina manda. Vale etiam atq; etiam.

Auenione. Tuus Franc. Berauldus.

D.D. MICH. NOSTRADAMO LITERATISSIMORVM DISERTISSIMO, ET DISERTISSIMORVM LITERATISSIMO IO. BROTOTVS S.

Ephemeridibus nobis abs te miſſis ſic excudendis inuigilo, vt ſperem propediem ſimul ac in lucem opuſculum exierit, non ingratum laborem noſtrum

tuo

tuo candori viſum iri. Porrò inclareſcet orbi nomen tuum clariſsimum alioqui, ſi acceptis literis tuis intellexero typis ſtanneis eſse mihi abſoluendas. At queres fortaſse cur prædixerim me intentum eſse iis excudendis, cum mox aliud ſubiunxerim quaſi pugnans. Differam non inconſulte mi Nradame, idipſum exequi, donec plenius mihi tua voluntas perſpecta erit: quod facturum te puto, ubiprimum meas acceperis literas. Sicubi tibi labi videmur in nominib. ſcribendis, quorum in epistolio meministi, tuæ erit humanitatis nos errati admonere. Vale vir clariſsime, Lugduni.

EXCELLENTISSIMO MEDICO ET MATHEMATICO D. MICH. NOSTRADAMO, DOMINO ET AMICO SVO PLVRIMVM COLENDO S. D.

Promiſeram diſcedens, clariſsime Noſtradame, ſcripturum me ex Italia quamprimum: id quo minus preſtiterim hactenus, in cauſa fuit, quod nem habui, cui tuto literas meas credere poſsem.

Tandem tamen obtulit ſe occaſio, quam nullo mo-
do prętermittere nolui. Cęterum argumentum li-
terarum mearum tenue admodum erit, cum de
eo, quod potiſsimum ſcire cupiebas, nihil certi
ſcribere poſsim. Rogabas vt certiorem te redderem
de Aſtrologis, ſi quos in Italia celebres inueni-
ſsem; verum ego de nullo adhuc audire potui:
tantum vnus eſt in ore omnium celebratiſsimus
ille Noſtradamus, de alijs ne verbum quidem:
Hęc ad petitionem tuam. Quantum ad Vnga-
rica illa, Dominus domus a creditoribus in car-
cerem coniectus eſt; ſed poſset liberari, et om-
nibus ſatisfacere, ſi illud quod quęrimus inue-
niretur. Reſponſum tuum nimis obſcurum illi
videtur; petit vt clarius rem explices: pollicetur
ſe labori tuo liberaliter, et honeſte ſatisfacturum.
Rogo et ego, vir excellentiſsime, vt in hac par-
te infelicem illum adiuues: de premio ne dubita,
pro quo fidem meam interpono. De erigenda
figura geneſis meę, pollicitus es mihi diſcedenti:
id ſi factum eſt a te, mitti ad me cupio: ſin
minus

minus ut absolutas etiam atque etiam te rogo. Priora illa non vitupero, sed tamen minus commoda videntur, presertim illud, FORTUNA TUA IN ITALIA EST. nam hactenus potius aduersam, quam bonam sum expertus. Credo erratum contigisse propter tempus natiuitatis minus exacte datum. Nam illic tempus hoc scriptum est, Anno Domini M. D. XXXIIII. XIX. Decembr. hora prima ante occasum Solis. Sed verum tempus est hora media ante Solis occasum. Quare ut figuram erigas rogo, satisfaciam labori tuo pro viribus. Miror valde, unum aliud, Solebas mihi predicere sub finem anni M. D. LIX. bonum maximum, at ibi pro bono malum scriptum est. Sic enim habet ad verbum. Caue ab hoc anno M. D. LIX. XXIII. diem maximum, nescio quid: non expressum, cuius mensis diem XXIII. cadere debeam valde doleo. De his et alijs ut ad me scribas diligenter, summopere te rogo, nec de fide mea dubites. Literas tuas per homines certos mittito Monspessulanum ad Germanum quendam

Hieremiam Martinum Augustanum, à quo has literas accipies, is commodissimè ad me transmittere poterit. Bene et feliciter valeto vir excellentissime, et ea quę petij diligenter expedito. Patauij 14. cal. Iun. hora III. 1559.

T. T. Sigismundus Woijssell Vratislauiensis.

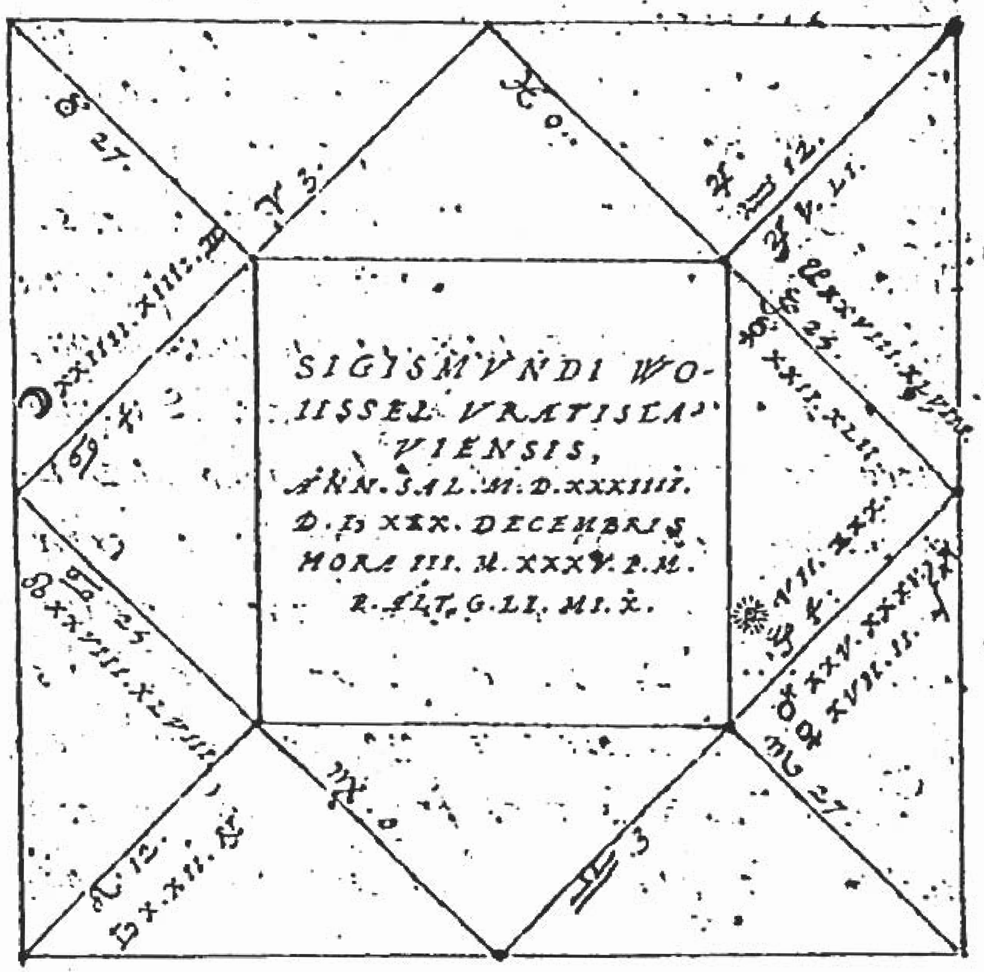

ORNA.

ORNATISSIMO,
ET CLARISS. VIRO D. MICH. NOSTRADAMO MEDICO,
ET MATHEMATICO INCOMPARABILI DOMINO
SVO COLENDO S. D.

Clariſsime vir, iampridem mihi negotium iniunctum eſt ex Germania, quod per literas tibi exponerem: ſed defuit mihi hactenus omnis mittendi occaſio: rariſsime enim inueniuntur, qui hinc ad vos iter faciant. Itaq; cum forte fortuna loquens cum viro optimo et doctiſsimo D. Liparino medico: in ſermonem de Mathematicis diſciplinis incideremus, ac de te percontarer, oſtendit mihi γενεθλιαλογίαν filij ſui à te expoſitam ſermone Gallico: qua nihil gratius aut iucundius mihi accidere potuiſſet. Petij ergo ab eo vt me de ciuitate tua doceret, et commodam mittendarum literarum occaſionẽ ſi quam haberet, ſubijceret. Quod tamen difficulter fieri potuit, quia pauci hîc degunt ſtudioſi Prouinciales. Itaq; viſum fuit vt Lugdunum ad tuum typographum mitterem literas meas. Porro negotium quod ad te ſcribere

rogatus ſum tale est: In Germanię ſuperioris
Comitatu Tyrolis vir quiſpiam nobilis, et metalli-
carum fodinarum dominus habitat, ſtudiorum ma-
thematicorum imprimis amans, omniumq eorum qui
ea profitentur, et docent: qua de cauſa ipſe quo-
q domi ſuę eximios Mathematicos triennio, et
amplius fouit. Is incidit in tuas prędictiones
Aſtrologicas, et ob certitudinem earum imprimis
te veneratur animo ſuo, cupitq ut de ſua nativi-
tate quam ad me miſit, tecum agam, ſi tibi liceret
per otium et occupationes exponere tuo more ex
Aſtrologica doctrina hos articulos. Primo: ex
doctrina directionum de fortuna rerum metallica-
rum his annis M.D.LX. et ſequentibus aliquot,
prout vides vitam ei prorogari. Nam in fodinas
metallicas multa impendit iam aliquot annis.
Secundo: de honoribus et dignitatib. ad ſingulos
annos quid futurum ſperet. Tertio de vale-
tudine, fortuna, et incommodis. Hos articulos
ſi explicatos habuerit (niſi tu ex arte aliquid
pręterea monendum putes) ſcribit et mihi man-
dat, ut honeſtum tibi honorarium mittam.

Et

Et hoc tam certò faciam, ut ego maximé amo
has artes, et ut vivo. Itaq amanter à te peto,
ut mihi fidem habeas, et nervos tuos intendas,
ut ego huic viro optimo ſatisfeciſſe videar, non
dubitabis quin tibi ex civitatibus Germanię
opulentiſſimis, et ex nobilitate pręcipua plus
commodi poſſim procurare, ſi placet, et non
moleſtum tibi fuerit per occupationes tuas:
hęc enim ſemper excipio. Quod ſi Lugduni
habueris notum aliquem, cui literas ad te per-
ferendas mittere poſſim, rogo eum admoneas:
et ſępius ad te ſcribam, et diligentius: quod
nunc facio, in ſpem incertam facio, et euentum
dubium, longe enim abſum à te. Tempus nata-
litium iſtius Domini eſt anno M.D.X. Maij die
x. horis a meridie xviii. minutis LIII. tempore
ab Aſtrologis per accidentia rectificato, ſub alti-
tudine poli 49. g. 20. ſcrupulorum primorum in
Germania. Rogo ut fundamenta iudicij, id eſt
motus diligenter annotes. Bene et feliciter
vale vir doctiſſime: et ſi quid mihi reſpondere

velis, id rogo, ut vel Lugdunum mittas ad mercato-
rem meum Cristophorum Crafft Germanum, vel
Bituriges ad D.D. Io. Liparinum medicum.
Datu Biturigib. prid. Non. Nouemb. 1559.

Tue Excellentie addictus
Laurentius Pomeranus.

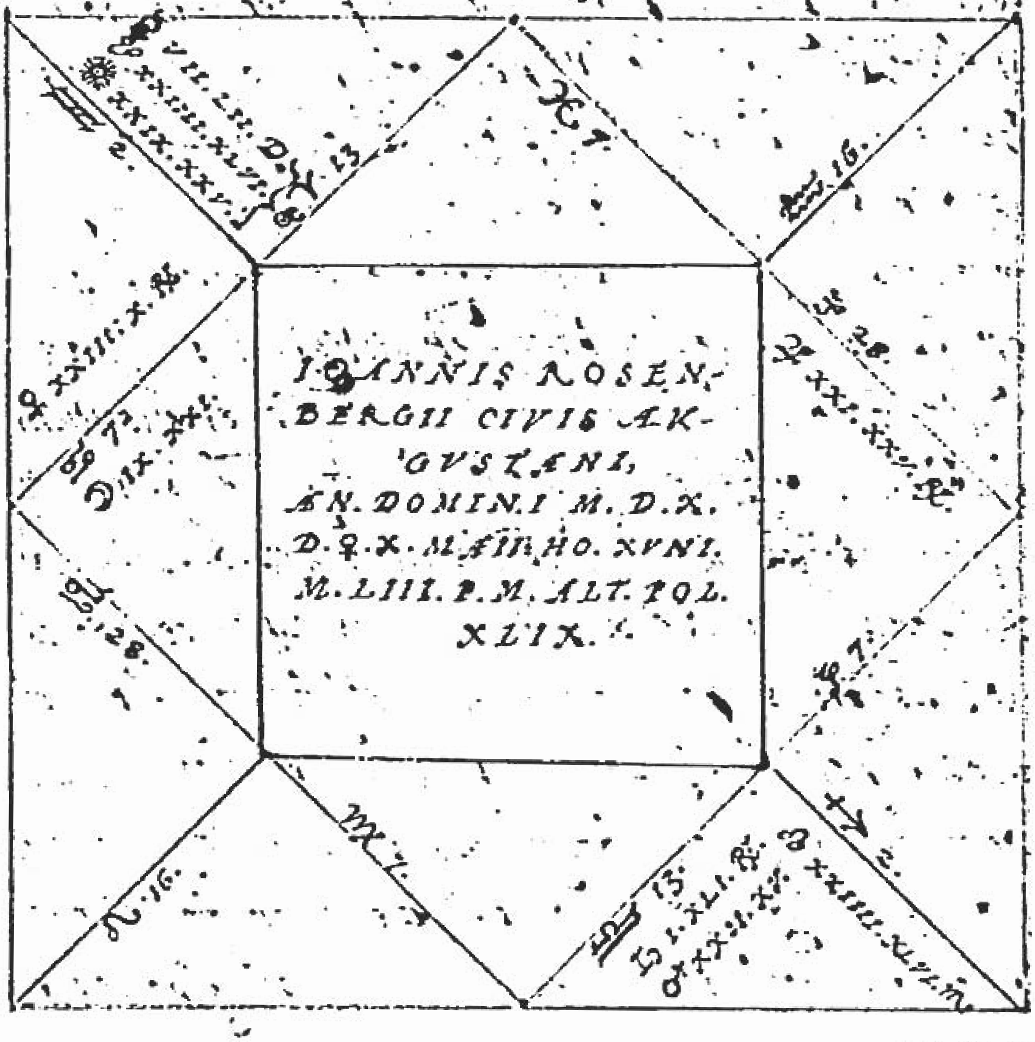

CLARIS.

CLARISSIMO MATHEMATICO
ET ASTROLOGO D.D. MICH. NOSTRADAMO APUD SALO-
NENSES ARCHIATRO DOMINO ET AMICO SUO
S. OSVALD' AB LANDENBERG GERM. S.

Quandò ſe mihi ad te ſcribendi obtulit occaſio, doctiſſime Noſtradame, nolui parum officioſus erga amices meos videri. Relatum mihi eſt nuper à fratre tuo humaniſſimo, te à Regina Galliarum vocatum profectionem Lutetiam Pariſiorum parare. Proinde te etiam atque etiam rogo, ut ſi quid calculatus es in geneſi Germani illius nobilis, qui nuper mecum te Salonę eadem de re conuênit, ad me antequam iter ingrediaris tranſmittas; et ego quamprimum recepero, quod iuſtum erit honorarium perſoluam: vel ſi mauis ei ipſe deferre, agit pro certo hoc tempore Aurelię. Cęterum velim ut ſoles, hũc virum imprimis mihi nomine literarum, de quibus optimé eſt meritus, amicum iuuares, tuamq́ ei operam collocares, ſi ea opus habeat, ut apud nos eſt habiturus: ſiquidem hiemare apud nos plurimum optat, ut ipſe pluribus

preſens declarabit. Vale, et perdiu decus germanæ et ſinceræ Magiæ naturalis vive. Datæ Aquis Sextijs VIII. cal. Decembr. anno ſalutis humanæ M. D. LIX.

Tuus ex animo quantus quantus eſt.

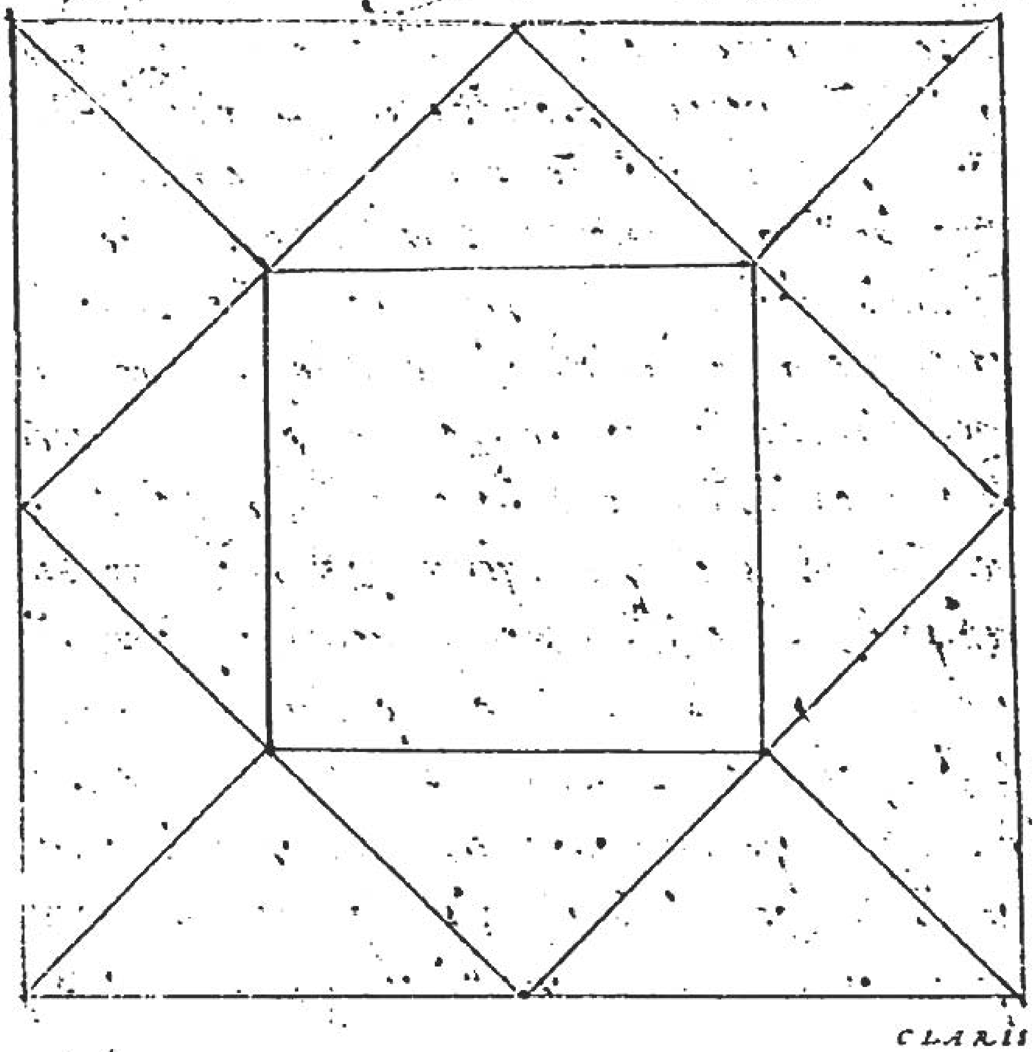

CLARIS

CLARISSIMO VIRO
ERUDITIONE ET VIRTUTE PRAESTANTI. M. NOSTRA.
DOCTORI ARTIS MEDICAE, ET MATHEMATICO INCOMPARABILI DNO SUO COLENDO.

Clariſsime vir, ante menſes duos aut circiter ſcripſi ad te de iudicio cuiuſdam thematis geniturę, quę ex Germania iampridem ad me miſſa fuit hoc nomine, vt ſi quoquo modo per amicos aut notos facere poſſem, eam vt ad te mitterem, cum petitione hac, vt iudicium tuum Aſtrologicum (ſi placeret, et non deſeparent occupationes tuę) de ea Latine ſcriptū conficeres bona fide de his pręſertim articulis. Primo de ſucceſſu et fortuna in rebus metallicis, ſeu fodinis mineralibus: nam metallicus eſt. Deinde de valetudine et ſpatio vitę per directionum doctrinam. Tertio de honoribus, et ſi quid tibi videatur amplius admonitione dignum. Quod ſi illę literę meę cum themate ex Lugduno non ſunt ad te perlatę (valde enim dubito cum nihil reſponſi acceperimus)

mitto iterum thema cum tempore, quod est an-
no M·D·X. Maij D·X·H·XVIII· M. LIII. post
mer. diei Matthaei ſub eleuatione Norimberge.

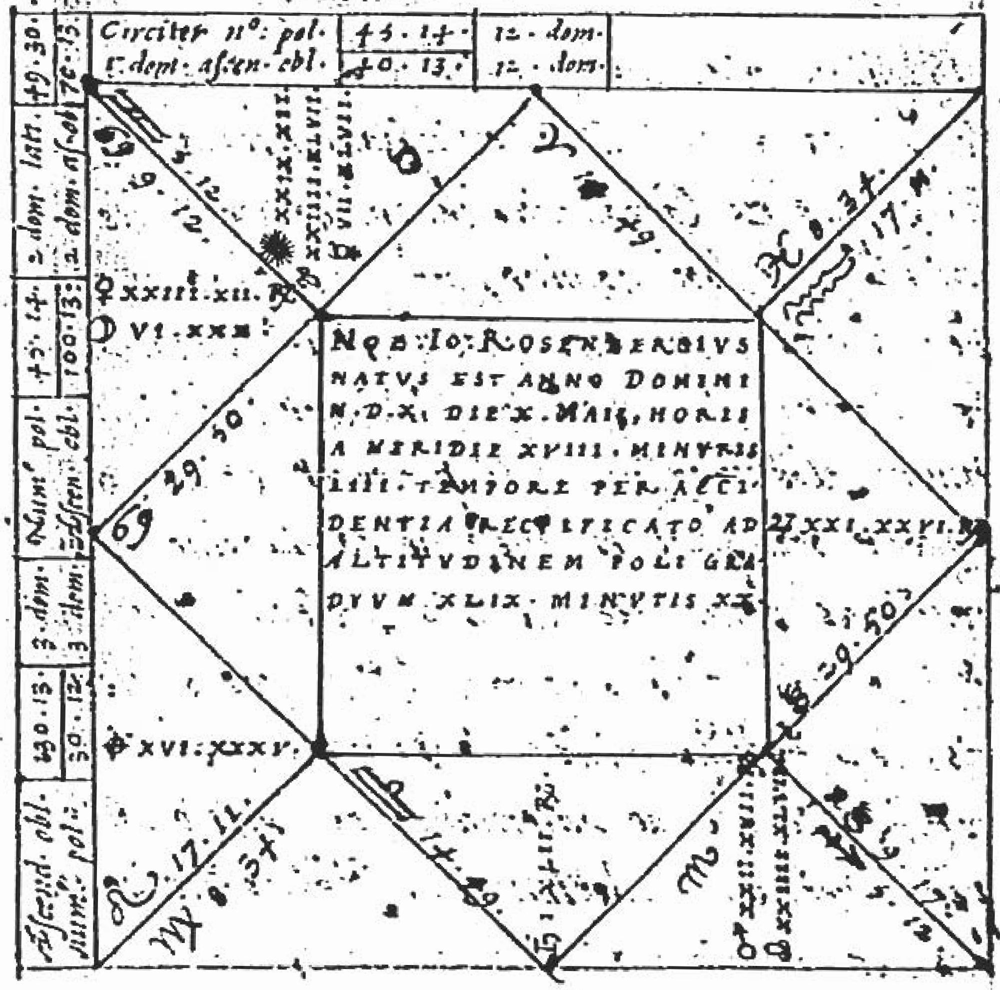

LATITUDINES PLANETARUM AD TEMPUS HUIUS GENETURAE.

	GR.	MIN.			GR.	MIN.	
♄	2.	39.	Septentr.	♃	0.	2.	Septentr.
♂	0.	0.	Merid.	♀	4.	9.	Septentr.
☿	3.	40.	Merid.	☽	3.	20.	Merid.

Vehementer autem etiam atque etiam a te peto, clarisse Nostradame, saltem ut habeam tuam, si placet, vel brevissimam epistolam, utrum velis tuo laboris quidquid est suscipere. et si placet, curabis ut Lugduni tua epistola perferatur ad mercatorem Germanicum nomine Christofel Craft, in vico de Tremissac, à la maison de Baliex: sic enim mihi inscripsit ipse suas edes. Quod si etiam Bituriges facilius mittere possis, rogo ad D.D. Lipanium medicum, et tibi et mihi notissimum atq coniunctissimum. Maximopere cuperem habere saltem minimam responsionem tuam de voluntate tua, ut viro optimo, et de me optime merito, adeoq de doctis multis, fidem hac in re meam probare possem. Magis hoc cupio, quam ipsam genituram, quamvis illam videre aveam imprimis. Hoc si a te impetravero, ut vel tribus verbis (si nihil licet per tuas occupationes amplius) responsum tuum habeam, beaveris me: faciamq vicissim omnibus

Di.

modis, et memorem me humanitatis et beneuolentiæ tuæ perpetuo, et tu et tui cognoſcatis. Bene et feliciter vale clariſſime vir. D. Q. Liparinus multam ſalutem tibi dicit. Datæ Biturigibus Gallorum cal. Ianuar. huius noui anni M. D. LX. qui ut felix ſit tibi, tuiſque omnibus Deum optimum, maximumque precor. Iuſſi hanc epiſtolam perferri ad typographum tuum Brotolium Lugdunenſem, ſi haberet ad te mittendi occaſionem. Iterum vale.

Tuæ Excellentiæ addictiſs.
Laurentius Pomeranus

CLARISSIMO VIRO,
ERVDITIONE, VIRTVTE, ET PRVDENTIA PRÆSTANTI D. N. NOSTR. DOCT. MED. ARTIS, ET MATHEMAT. PERITISSIMO DNO. ET AMICO SVO, S. P.

Et literæ tuæ, et expoſitio thematis natalitij, quæ tu iampridem, atque ſpe mea, celerius vir clariſs. perfeceras, redditæ mihi ſunt, ſed paulo tardius quam tu fortaſſe ſperaueras: idque non culpa Brotolij Typographi, ſed alterius ciuis cuiuſdam

nri

nostræ Pharmacopolæ Biturigici: qui ad nun-
dinas Lugdunenses profectus, cum recepisset
ad se, a mercatore meo pecuniam de qua
ei scripseram, fasciculum tuarum literarum,
simul cum pecunia in arcam inclusa, ut sal-
ua essent reliquit vectori cuidam Lugdunensi
perferenda Biturigas: qui tandem longo post
tempore in fine Februarij merces pharmaco-
polæ [illegible] primum huc aduexit. Itaque tardius
quam fieri debuit, quamque factum velim respon-
deo humanissimis tuis literis: quæ quia et ne-
cessitati meæ, et mihi exoptabile nuncium attulerunt,
multasque singularis cuiusdam tuæ erga me bene-
uolentiæ et amoris significationes habent, incre-
dibile est, quantam mihi voluptatem attulerint.
Utinam vero tibi vicissim animum meum, aut
potius pietatem erga te meam facere testatam
possem. Certe de fide mea et remuneratione
doctissimi et diligentissimi laboris tui non
dubitabis: idque magna ex parte effecissem, nisi

D 2

me proh! dolor, manus et lingua tua, quibus
in expoſitione genitur'ę uſus es, retardaſsent:
quod timeo tum gratia tua dictum velim,
neq. ob id mihi ſuccenſeas te etiam atq. etiam
rogo. Ego omne ſtudium, omnemq. diligenti-
am poſui in lectionem tui iudicij: et ad eius
lectionem adhibui plurimos lectores Gallos,
quia ego Gallicam linguam nondum didici,
ſed querebant omnes de difficultate lectionis.
Quod ſi legi potuiſset, curaſsem hic converti
in linguam Latinam, et deſcriptum miſiſsem
in Germaniam una cum tuo αὐτογράφῳ.
Iam vero cum nihil aliud poſsem, deſcripſi
thema, et calculum tuum: itemque titulos
ſingulorum capitum, quę numero ſunt XLII.
Ea cum exemplo literarum tuarum ad me
miſi isti Domino in Germaniam, ſignificans
futurum, ut quamprimum habeat integram
genitur'ę ſuę expoſitionem Latine conſcriptam.
Nam Latine intelligit mediocriter, Gallicam
linguam

linguam non tenet. Quare ornatiſs. Noſtra-
dame, etiam atque etiam a tua Excellentia
peto, ne mihi ſuccenſeas, qui tantum tibi
oneris impono: quod non dubito quin mihi
occupationes tuæ denegare poſsint: videlicet
ut hoc iudicium tuum quod bona fide tibi
remitto, deſcribatur, ſed converſum ex Gallico
in Latinum ſermonem te dictante: ſcriba-
turque paulo craſsiore litera, qualis eſt ea
quæ inſcripta eſt membranæ cui incluſiſti
iudicium. Non curatur hic orationis ſplen-
dor; ſi modo res ſimpliciter et fideliter expo-
natur: quanquam genus orationis tuæ Lati-
næ, quam tu ita extenuas proximis tuis
literis, elegans ſit, et rarum inter Aſtro-
logos. Non ignoro quam moleſtum tibi
viro docto futurum ſit toties actum agere,
laboremque quem iam confectum putares redire
in orbem. Sed ita me Deus amet, ut ego
nullum ſcio aliud remedium; et neceſsitas

me cogit invitum ut remittam tibi hoc scriptum. Locutus sum ea de re cum D. Lipario amico meo summo; et idem visum est ei. Itaque et Mecoenatis mei, et meo nomine plurimum te rogo, ut hoc etiam summis laboribus tuis addas, dictesque hoc Gallicum scriptum Latiné alicui scribae tuo, qui scité pingat, et ad me remittas. Ego vero officium ne te laboris tui poeniteat, mittamque quamprimum ad Mecoenatem meum, qui (quod scio) ardet cupiditate incredibili eius scripti, velletque quam celerrimé confici. Non est vel Comes, vel Princeps, sed vir nobilis, metallicus, et amantissimus omnium liberalium studiorum, et studiosorum. Si consilescerent hae turbae publicae in his regionibus, efficerem, ut breui plurium Dominorum genituras haberes. Sed Deum optimum, maximumque propter filium ΙΗΣΟΥΝ ΧΡΙΣΤΟΝ oro, ut nos omnes clementer tueatur, ne intercidat vera eius agnitio, politiae, et studia literarum: teque

vna

vnà cum tua στάνοχίᾳ ei commendo. D.D. Ligarinus reſalutat te plurimum. Datū Bituringibus. xvii. cal. Aprilis, M.D.LX.

Tuæ Excellentiæ
addictiſs.
Laurentius Pomeranus.

Non potui facere clariſsime D. Doctor, quin thema meæ genituræ, quod olim diligenter ſupputaui ſecundum modum Regiomontani ex tabulis directionum, ad te mitterem: non vt iudicium et expoſitionem inſtitueres, ſed ſi per otium liberet de coniugio et honoribus vnum aut alterum aphoriſmum mihi adſcriberes: quod fecerunt alij quidam doctiſsimi viri cum quibus ſum verſatus. Ego viciſsim ſi qua re potero oſtendere gratitudinem meā, faciam id libentiſsime.

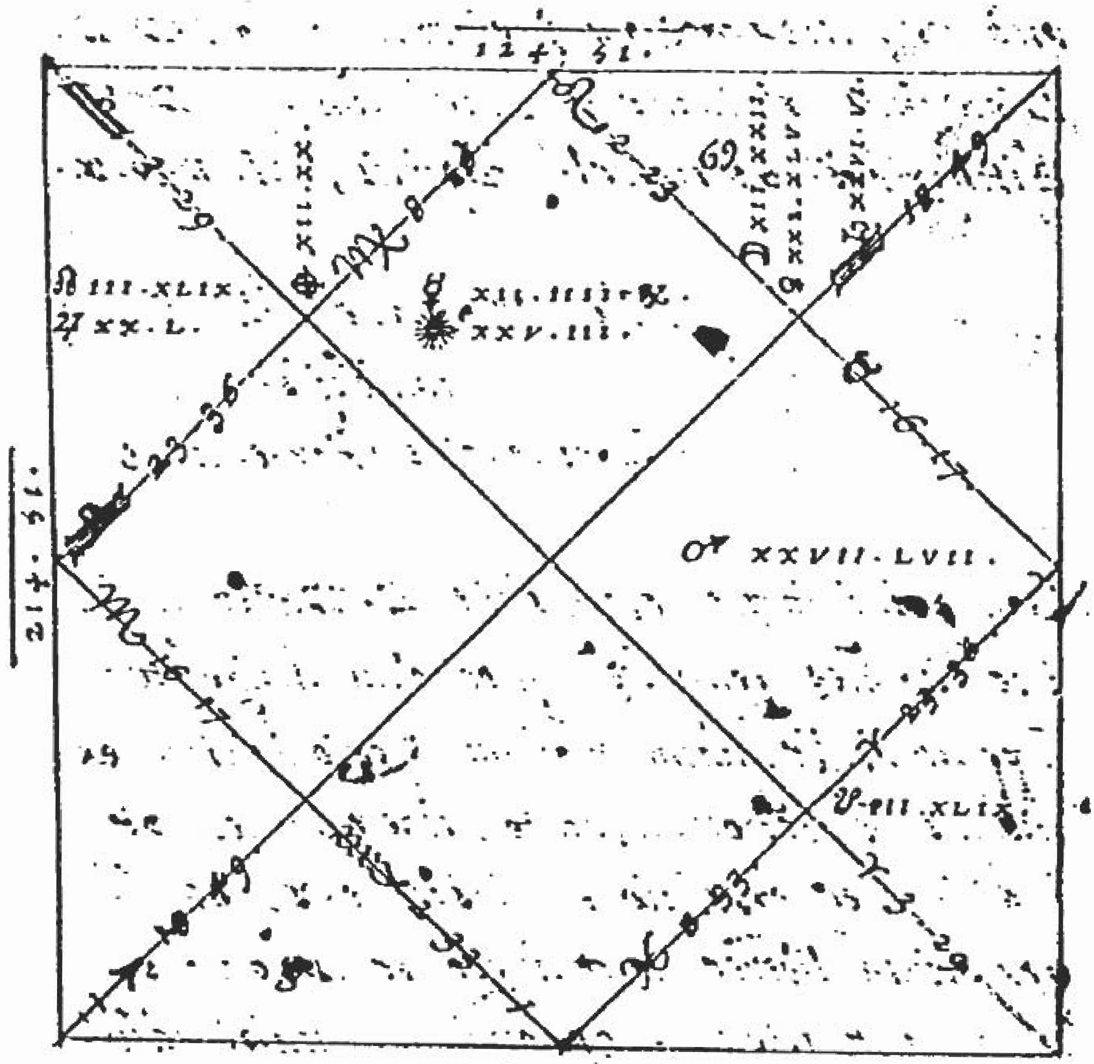

Natus in littore maris Balthici Gryphiswaldiæ
ſub eleuatione poli LIIII. gr. XXIII. mi.
Anno Domini M. D. XXXI. Auguſti menſis
die VIII. h. XXII. m. XXX. poſt meridiem ho-
rologij Mathematici, in vigilia Laurentij.

EXIMIO

EXIMIO MAXIME VIRO, ET
IN DISCIPLINA ASTRONOMICA PERITISS. D:D. MICH.
NOSTRAD. DNO ET AMICO SUO S.D.

Humaniſſime Domine, tantis premor dolorum
anguſtijs, tantiſq. miſeriarum fluctibus et tem-
peſtatibus agor, et ad quem confugiam plané
neſciam, preterquam ad te, vir ſuper modum
mihi colende; qui miſeris et afflictis ſuccurrere
ſolitus, mihi quoq. omnibus fortune furijs, et
intemperijs agitato, operam tuam ut ſpero, non
denegabis. Quia ab iſta mea profeſſione et
recedere volo, et hoc religionis vinculo per quam
tedioſo ſolui, domini mei mihi minantur perpe-
tuum carcerem; nec pati volunt me cum bona
eorum venia liberum diſcedere, aut ſancte ſedi
apostolice remittere; quia hic ipſum timent, ne
ſi Romam proficiſcor, ex palesta diſpenſationem
impetrem. Quam etiamſi impetrarem, diploma
(noui ſiquidem eorum ingenium) credo, et mihi
perſuadeo, ipſum comburerent, et me eterno
carceri conſecrarent. Quapropter etiam atq. etiam

vide mi D. Nostradame, si quid me tua doctrina et consilio iuvare potes: vel etiam alicuius periculi gravioris admonere. Quod si ab ista circumstantium periculorum corona tuo labore, atq; industria me tantulum levari sentio, atq; etiam isto carcere, quò iniquè detineor, liberari: tibi, crede, à me benignius satisfiet et liberalius, quàm à quoquam similis conditionis viro sperare possis. Vigesima Martij preterita huiusce anni M. D. LX. Saturni die, circiter horam octavam matutinam, fuit annua revolutio mee nativitatis: estq; hic annus quadragesimus octavus etatis mee: in quo Saturnus principalis est gubernator diurne nativitatis, Venere coadiutrice: Saturnusq; dominus diei est, idem et hore. Sum etiam in XII. domo celestis figure, domo mala, domo inimicorum, domo carcerum, animaliumq;, cadente à medio celi, in qua Saturnus gaudet. Hic insuper annus sextus est septimi septenarij: et E. litera est Saturnina: domusq; ista ultima est quarte

reuolutionis. Vide rurſus amabo! Doctor
eximie num quo modo, uidi quia humana
prouidentia et ratione tanti periculi poſ-
ſint euitari. Hoc itaque ſi mea cauſa feceris,
me tibi in perpetuum deuinctiſſimum cogno-
ueris. Viue feliciter, et vale.

DOCTORI CELEBERRIMO D. MICH. NOSTRADAMO S.

PAULUS SALONENSIS S. D.

Expectanti mihi quotidie tuas literas Doctor amantissime, cumque tantas moras amplius ferre non possem, obuius sese obtulit nuncius, rogans numquid vellem ad te scribere, illico manum addidi calamo. Hic itaque te certiorem facio Doctor eximie, longe a me erratum fuisse in nomine puellę, et eius cognomine, ea enim dicitur Marguerite de Amicis. Et quamuis in iure nostro erratum sit de nomine, nihil id hoc preiudicet veritati: ex lib. iiii. de testam. C. In disciplina tamen Astronomica quantum coniycere possum, plurimum refert. Nomen itaque et cognomen habes; figuram si placet erigito, totamque rem fidelissime discute: de iisque cum tua bona venia aliquid ad nos perscribes: ad hominem ὀξύχολον venient tuę literę. Etiam atque etiam vale, et me vt soles, ama. Vniuersam tuam familiam salutabis meo nomine plurimum.

Aquis Sextijs.

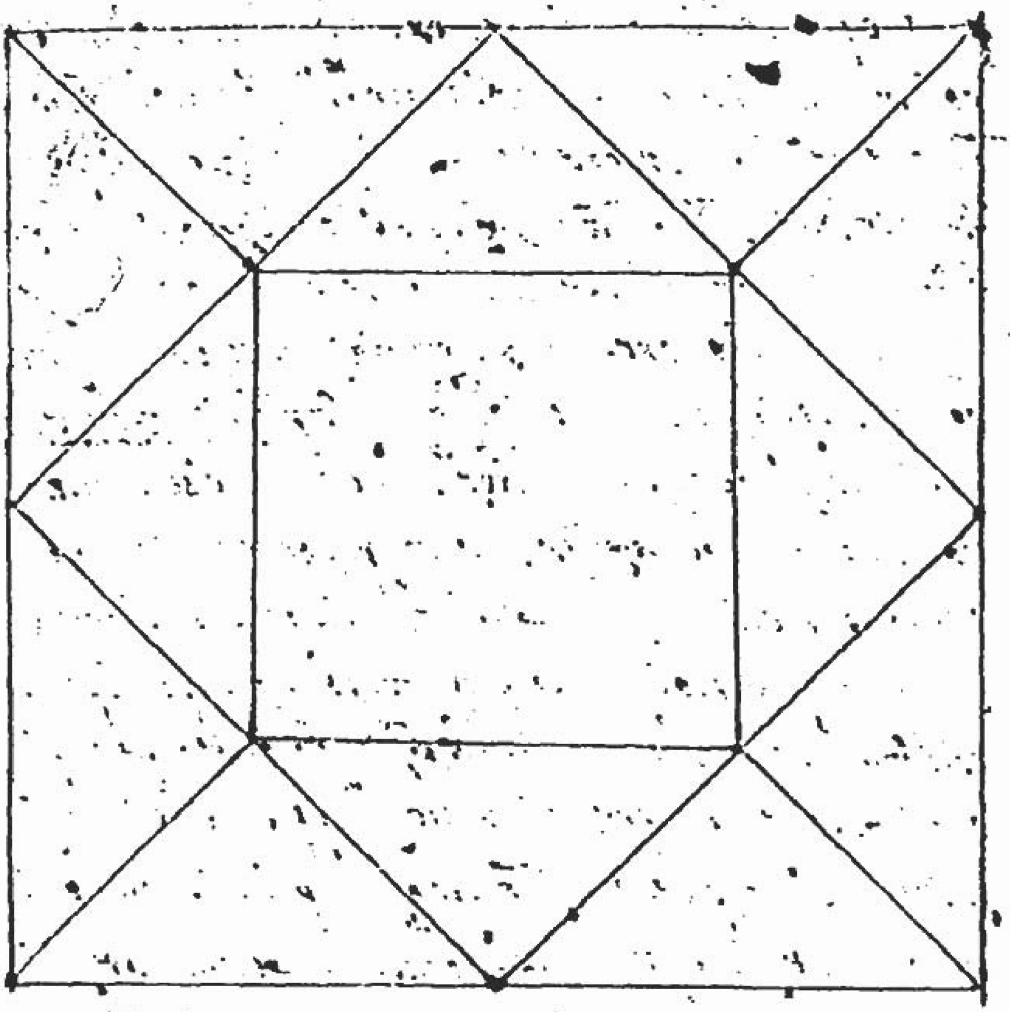

MICH. NOSTRADAMO MEDICO

ΕΥΠΡΑΤΤΕΙΝ.

Quanquam tuę in nos petulantię, mi Michaël, preſ-
ſis effringendę, Gręca ad te noſtra abunde ſuf-
ficit epiſtolę: tamen non tam explicandi mei
rurſus erga te animi gratia, quam tuorum

plus equo laſcivientium, utraq; ſuum ordinem poſteriorem ſpirituum inſtantia. τῶν μοι τὴν δι' ὅλου πάντων ἀσυνεσίαν, καὶ (ὡς μὲν ἐγὼ μάλιστα ἀναλογίζομαι) τὴν τῶν γραμμάτων ἀγνοίαν ἀναβαλλόντων, ut ſcilicet me non elementorum modo callere (Deo opt. max. gratia) numerum, ſed bonis literis, humanioribusq; diſciplinis excultum, artiumq; liberalium catechumenum eſſe. me nonnullum tibi χρίστου viro preberem documentum, has etiamnum Latine mittendas literas putaui: que tibi ſi Greca forte non perciperes, epistole Grece velut ὑπομνήματα forent: percipienti vero eius appendicis ac ſupplementi cuiuſdam instar eſſent. Te itaq; imprimis admonitum, aut ſi equum eſt oratum velim, ut ſi quam in maledicendo voluptatem cepiſti, parē nunc in audiendo male capias. aut ſi id minus fieri queat, in temetipſum paulo propius, ut dicitur, deſcendas, et cogites tuas τὰς ὀρθὰς ac illiteratas literas abs te conſobrino nostro nuperrime miſſas, πᾶσαν ὀνείδους ἰδέαν

καθ'

καταστάξαι: ſimulq; virum quemq; piiſſimum, quan-
to turpiſſimis a rebus abhorret vehementius, tan-
to conuitia ac maledicta, verum inquam integu-
menta, tectoriaq; turpium ſtigmoſis, modo non
etiam ſtudioſis μηδὲν ἐσθ' digna perſequi indigna-
tius. Quę nostra commiſſa nunc literis ira-
cundiora paulo conſpicies, meritis tuis a me nullo,
testor Deos! merito ἀβελτηρότατος in me conuicijs
responsa solum καὶ τὴν ἀμοιβὴν ἴσην, a quo prouo-
cato non prouocante prolata tecum animo dili-
genter reputes. Proinde et te prout Symetha-
ſuum in Theocrito Mindium alloquens,

ΒΑΣΕΥΜΑΙ ποτὶ τημαγήτοιο παλαίστραν
Αὔριον, ὥς νιν ἴδω καὶ μέμψομαι οἷα με ποιεῖ.

Tuas, cum tui mihi praeſentis copia deſit, literas
aggrediar, cumq; eis Cretenſibus cretiʒabo.
Itaq; quod obijcis me quatuor aut tribus literis
ἐπαιρόμενον, Galeni me primis quidem labris
degustata diſciplina Therſiticum in morem de
tuo inſigni opuſculo ſentire quidquam auſum

fuiſse. Bona verba quęſo, Galeni, ſi Dijs placet;
Æſculapie. quoniam per Deos immortales! iſtud
ἀ[illegible]όντος ἐξαίρετος tanti artificis aliorum
omnium oculos artificum tenens rudimentum;
et mortalium ſit nefas ſubire iudicium. Etenim
hominum non ſubijci calculo quenquam poſſe;
et non cœlitus miſſum eſſe nullo modo crediderim.
Te quidem omnem extra ingenij aleam poni de-
bere, quęq; proficiſcuntur à te omnia divina
velut eſſe oracula, Sibyllę folia, cui cunctos
acquieſcere, reluctari neminem oporteat te cre-
dere fatendum eſt. Quartus, ut video, nobis è
cœlo cecidit Cato. Sed propius paulo conferamus
pedem, quid re de tuo dixerim opuſculo in com-
mune perpendas. Hoc primum tibi, à veritate
tamen alieniſſimum, do, tuum non mihi probari
opuſculum dixiſſe me, Tu ne continuò et tam
maledica in me torquere convicia debueras?
quę vel in ἀγειρεία quidem conijci putidum
fuerat. Quid porrò ſagaciſſime vir, iniquitatis
habuit

habuit hanc de tuo me opusculo tulisse senten-
tiam; docere quidem hominum studia posse, reti-
nere non posse. Siquidem cum permultos genere
Gallos, eosq cum sermonis (qua de re agitur)
puritate; tum multarum rerum esse praestantes,
in reprehensionem tamen doctorum passim incur-
rere viderem: idem certè tuis commentationibus.
purè quidem ac industriè Galeni mentem redden-
tibus euenturum meritò vereri me fratri retuli.
Quod cum dicerem, non ut de tua fama quidquam
detraherem; sed ut potius fratris tui Ioannis
Nostradami iustissimis mihi de causis charissi-
mi ergo gratiam aliquam inirem, sperabam fore.
Verum opinione mea longissimè sum falsus. at-
que πλῷ ὀρθῶν ἀνέμων λίαν nostra iam putabat
nauicula, grauissimos in scopulos impegit; quaeq
tutissimum amici se portum nactam esse spe-
rabat, in altissimo sese ventis circumseptam
vndiq periculis, ruinamq minantibus, in inimi-
cissimi manus collapsam circumspicit. Sed ne

ſic quidem (ut dicitur) male. Non putarim quę-
tua ὦ πολύτροπε, est maxima ſagacitas latere-
te Homericum illud. apud te tamen; et ideo;
minime receptum. ΙΛΙΑΔ. Λ.

— ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.

Ne genus illud hominum apud nationem quamq;
vel penitiſsimos adusq; barbaros maximo flagrare
debet odio, extremoq; mactari ſupplicio, amantiſsi-
mis ſui pro monitis iurgia, conuiciaq;, pro amore
odium, inimicitiasve rependentium. Sed quid inania
tot verba fundite? οὐ γὰρ νῦν οἱ πάντες ἔχουσιν ἄνθρω-
ποι. Ego vero, quod ad tuam attinet de me, ſenten-
tiam, ὦ δικάστα πονηρέ με ἀγοραιοκαπηλεύοντας, an
potius ὀξυγόνως πονηρέ dicam? eam ut periniquam
abrogo, absq; te tanquam adulterino iudice ad aliū
te multo ſinceriorem, iustiorem, doctioremq; decu-
plo provoco: tibiq; ſignifico non me duas aut tres
duntaxat, ſed omnes cum Graecorum tum Latino-
rum literas, quę elementa dicuntur didiciſse.
Siquidem graeculus αὐτόματος et ego, Lutetię
commo-

commoratus, eas, et ſermonem conari Latinũ
pulcherrimè potuiſſet. Vide bone vir, quantum
te tua feſellerit opinio. Hoc unum edico tibi,
vt tua te contineas; quam habes ampliſſimam
nunc, in ſtatione. Nam alioqui, idq́ nullo faxo
negotio, vt ſi ita vellicare me, vt cepiſti, perrexe-
ris, te de cælo hoc tuo deturbem, atq́ tuum te
ſexum redigam ordinem: quo non capite cenſus
modò, ſed nullo prorſus inter homines loco ha-
beberis. Me nefandiſſimum Therſitem, Torquatum,
nebulonem, corruptorem tui caluariæ medicantē,
tribus ſolum literis infectum vocitas. Cuius
porrò ſunt tam hebetes aures, quæ ſuſtinendis
iſtis muliebribus dictis ſint? Quibus vt vno
verbo reſpondeam, ſic habeto, virum in bonum
vt nec mentiri, ita neq́ conuiciari cadere.
Qui etiam conuiciatur, vt plurimùm imo ſingu-
lo quoq́ verbo, dum ſuum in quem rapit, aperiat
Conuicium, mentitur. Torquatus aut Epicurus
eſſem, ſi tibi vel tantillum quidem ſimilis eſſem.

ſit quidem (vt dicitur) male. Non putarim quę-
tua ἂν πολύτροπα, cum maxima ſagacitas latent-
te Homericum illud, apud te tamen, vt video,
minime receptum. ΙΛΙΑΔ. Λ.

— ἀγαθὴ δὲ παραίφασίς ἐστιν ἑταίρου.

Ne genus illud hominum apud nationem quamq;
vel penitiſsimos adusq; barbaros maximo flagrare
debet odio, extremoq; mactari ſupplicio, amantiſsi-
mis ſui pro monitis iurgia, conuiciaq;, pro amore
odium, inimicitiasve rependentium. Sed qd inania
tot verba fundito? οὔτε νῦν οἱ παύσεις ἔχοντες ἄνθρω-
ποι. Ego vero, quod ad tuam attinet de me ſenten-
tiam, ἐν δικάσι πόνηρον ne προπαροξυτόνως, an
potius ὀξυτόνως πονηρὸν dicam? eam vt periniquam
abrogo, absq; te tanquam adulterino iudice ad aliū
te multo ſinceriorem, iuſtiorem, doctioremq; decu-
plo prouoco: tibiq; ſignifico non me duas aut tres
duntaxat, ſed omnes cum Græcorum tum Latino-
rum literas, quę elementa dicuntur didiciſſe.
Siquidem graeculus [illegible], vt ego, Lutetię
commo-

commoratus, eas, et ſermonem conari Latinũ
pulcherrimè potuiſſet. Vidè bone vir, quantum
te tua fefellerit opinio. Hoc vnum edico tibi,
vt tua te contineas: quam habes ampliſsimam
nunc, in ſtatione. Nam alioqui, idq; nullo fere
negotio, vt ſi ita vellicare me, vt cepiſti, perrexe-
ris, te de cœlo hoc tuo deturbem, atq; tuum te
τάξεως redigam ordinem: quo non capite cenſus
modò; ſed nullo prorſus inter homines loco ha-
beberis. Me nefandiſsimum Therſitem, Torquatum,
nebulonem, corruptorem tui calumniæ maledicentẽ;
tribus ſolum literis infectum vocitas. Cuius
porrò ſunt tam hebetes aures, quæ ſuis ſinceridis
iſtis muliebribus dictis ſint? Quibus vt vno
verbo reſpondeam, ſic habeto, virum in bonum
vt nec mentiri, ita neq; conuiciari cadere.
Qui etiam conuiciatur, vt plurimum immo ſingu-
lo quoq; verbo, dum ſuum in quem rapit, aperiat
Comœdium, mentitur. Torquatus aut Epicurus
eſſem, ſi tibi vel tantillum quidem ſimilis eſſem.

Scis quid velim, gravius ira non lubet in te torquere.
ſed μὴ κομψεύειν τὸ πρῶτον ἀνάψαι πάλιν. Calia-
riæ postmodum, gravioribusque morbis mederi
pulchre potero, ſi noſtra modo iampridem cœpta
ſtudiola ad coronidem usque perduci fata nostra tulerint.
Ita tamen ut in Galeno, aut in obscuro potius to-
tum vitæ tempus conterere mihi ſit ante conſtitu-
tum, quam ut præcipite periculoſaque audacia,
velut graſſans in omnes peſtilentia, pro remedio
mortem ægrotis, ſanis pro pharmacis morbos
adferam. His itaque iamiam Colophonem imponens
tecum enim muliebribus intemperijs iurgijsque, καὶ τοῖς
λοιδορικοῖς ἐπὶ τὸ πλέον ἴσα τέχναις, contendere
nolo) te rurſus admonebo, ne me clam ſed aperte
mordeas: tuamque me τὴν ἐγκωμίαν non ſuggillaſſe,
ſed laudibus potius extuliſſe tibi in animum inducas
credere. Hoc interim dyſtichon pro totis in me
tuis conuicijs ex Homero percipe.

οὐκ ἀλέγω ὡς εἴ με γυνὴ βάλοι, ἢ πάϊς ἄφρων
κωφὸν γὰρ βέλος ἀνδρὸς ἀνάλκιδος οὐτιδανοῖο.

Vale. Lutetiæ. Tuus, ſi vis, amiciſſimus
Olvias de Cadenet.

HVMANISS. VIRO, ET PRAESTANTISS. MEDICO, NECNON INTER MATHEMATICOS EVROPAEOS OMNIVM CALCVLO ET VOCE PALMAM FERENTI D. D. M. NOSTRAD. IO. CHEVIGNA[redacted]VS BELNEN. ΕΥ ΠΡΑΤΤΕΙΝ.

Ipsivs accensas si centvm poneret aras,
Mactatis totidem bvbvs in aede Iovi,
Nil ageret prorsvs: scelerataqve vota, malasqve
Acciperet svrda Ivppiter avre preces.
Tam svnt invisa ingratorvm mvnera divis,
Qvos [redacted] ivvat ingrata [redacted] nil tribv isse manv.

Licet enim versibus eisdem, sed Latinis, mihi affari te, vir prętantissime, quibus Francicis affatur suum Lomeniam P. ille Ronsardus.

NOSTRATIS O SPES ALTERA GALLIAE.

Tanti quippe mihi fuit singularis illa tua humanitas, qua me ignotum alioqui nuper excepisti, et pręterea in amicitiam introduxisti tuam: tanta porrò successit magnitudo tuorū erga me meritorum, ut quoniam ijs respondere non possum et paria facere, vitam mihi acerbam putem. Cum enim te salutassem, et in

musęolum me admiſiſſes tuum, multiſq; ver-
bis, ut fit, ultro citroq; habitis, te ob tuas ſum-
mas occupationes interpellare non auderem
de geneſi mea erigenda, tu quadam tua fa-
cilitate, et ſuauitate inaudita, qua cæteros
homines excellis, id anteuertiſti quod meus
ſubruſticus pudor à te flagitare non permit-
tebat: credo memor quod aliquando de ea
tibi verbum unum atq; alterum feciſſem.
In qua explicanda ſi intellexero te tantum
ponere ~~laboris~~ operę, laboris, et diligentię, quan-
tum adhibere ſoles in rebus eorum, qui ſe vel
ſtudioſos, vel tui obſeruantes profitentur, ni-
hil eſt in quo magis tibi me in perpetuum
obſtrictum ſentiam. Neq; tamen ignoro quam
impudenter faciam; qui iſtud tibi oneris im-
ponio, quod mihi denegare poſſit occupatio
tua: eſſetq; certé in quo culpa dignus et accu-
ſatione videri debeam, niſi tantum eſſe in
te humanitatis perſpexiſſem, et prudentię;
quantū

quantum satis est tegendę, sed vel delendę
omnino impudentię meę. Porrò autem qui
semel verecundię fines transierit, quia eum
bene et gnauiter oportet esse impudentem,
nihil mehercule, Vir doctissime, mea causa
effeceris, nisi et illud beneficium (quod tamen
huiusmodi est, ut iam soluendo esse nō possim)
altero cumulaveris. Est mihi frater non sini-
stro, ut mihi videtur, ingenio natus, cuius
studia, quamdiu per fata licebit, et potero,
in animo est fouere: nam de eo tantam
spem capio, quantam licet de puero bene nato,
indolisque non depravatę capere. Eius genesin
si ~~tu~~ erigere si tibi erit commodum, nec mole-
stum quoque; faciam ut tui te laboris non pęni-
teat: et cum mihi, tum adulescentulo instilla-
bo huiusce beneficij eam memoriam, quam nul-
la ętas, nulla annorum series, ex animo ~~dimi~~
dimiserit utriusque nostrum. Beneficia bene
locata existima, quę gratis et memoribus

dantur. Huic itaq fratri meo nomen est Gerardo Chevignard avitum nomen retinenti. Natus est Belnæ Burgundionum anno Dni M. D. XLVIII. die Lunæ XX. mensis Augusti hora XVII. Mathematica, altitudine poli 47. Hoc anno M. D. LX. mense preterito duodecimum complevit ætatis suæ annum. Istiuch igitur laboris (quem sane quam invitus tibi iniungo, unus scio) si sine molestia tua diligenter, ut omnia, confeceris, incredibile est quanto in tuo ære me esse apud omnes testaturus sum: saltem tuorum beneficiorum, mihi crede, donec contigerit numerari inter οἶσιν ἐόντας, ut inquit Homerus, semper ero memor; priusque in vivis esse desiero, quam tui meminisse desiero. Iter in Germaniam brevi instituo, ut visis aliquot nostratis Galliæ scholis celeberrimis, doctorum etiam (qui hodie appellantur) Germanorum academias perlustrem. Illic si quid habes, quod tuo nomine facere me velis, persuadeas tibi vehe-

vehementer oro, nihil pariter esse tantum, -
quod mihi tua causa futurum sit non iucun-
dissimum. Vale etiam atq etiam alterum
Galliae lumen, decusq: et me in tuorum, quod
facis, albo adscribe. Aquis Sextijs cal.
Septembris. M. D. LX.

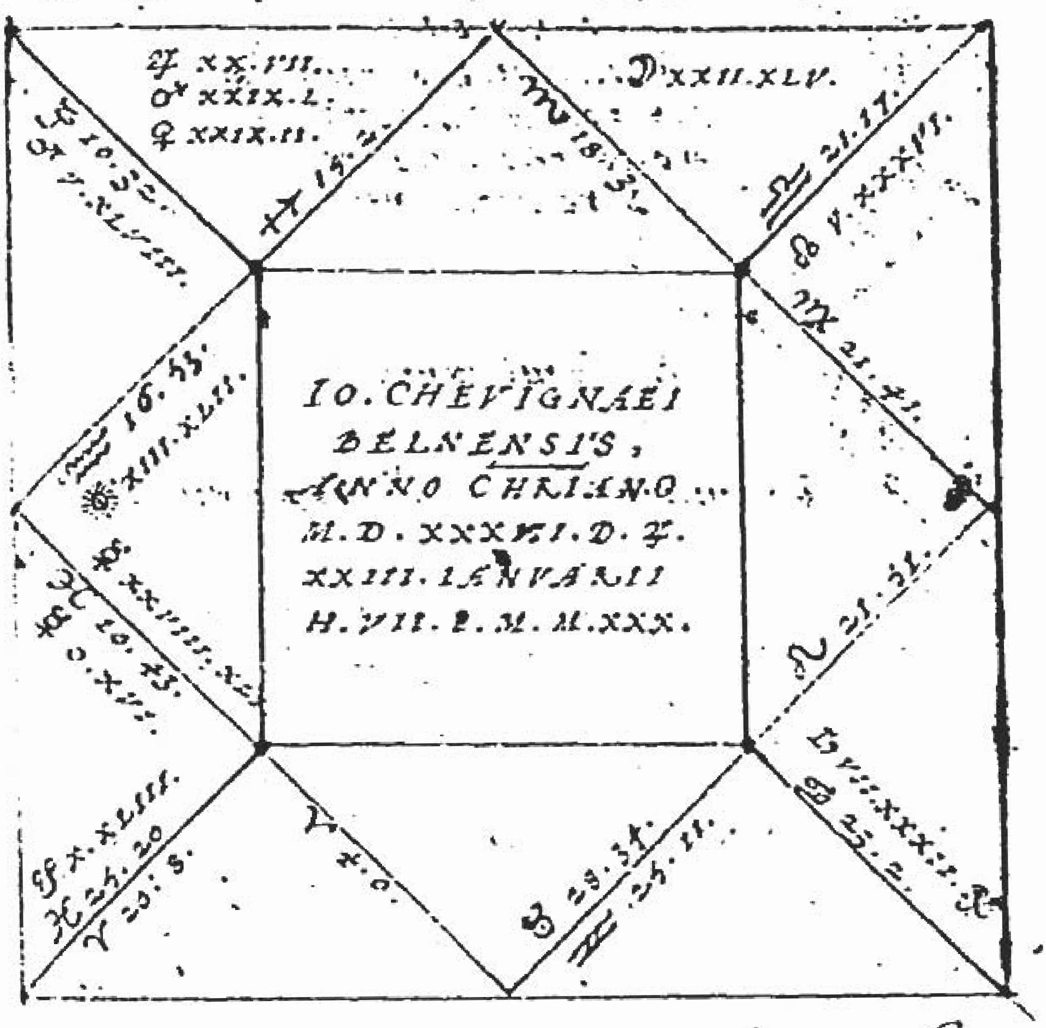

CLARISS. VIRO. VIRTUTE ET ERUDITIONE PRAESTANTI D. M. NOSTRADAMO DOCT. ARTIS MEDICAE, ET MATHEMATICO. INCOMPARABILI DNO SUO S. P.

Clariſs. D. Noſtradame ſepius ad te ſcripſi pximis ſex menſibus de geneſi illa quam menſe Aprili ad te remiſi, orans ut eam Latinam dictare velles,

alicui

alicui ſcribarum tuorum, qui paulo craſſioribus
characteribus eam exſcriberent: ſed totis his
ſex menſibus à te nihil accepi literarum, nihil
reſponſi. Itaq; quid cogitem neſcio, vereorque
magnopere: ne id ęgre tuleris, aliterque quàm
ego feci acceperis: quod tibi explicationem ge-
nituræ tua manu ſcriptam remiſi. Sed crede
hoc meę fidei, nonniſi optimo animo hoc eſſe
à me factum, et urgente neceſſitate: nemo
enim eorum, quos permultos Gallos adhibui
ad lectionem et interpretationem illius ſcripti,
ſe inde explicare potuit: credo quod Aſtrolo-
gica non intelligerent: mihi verò inſcitia lin-
guę Gallicę obſtitit. Cum itaque quod
agerem non haberem aliud, aſſiduus fuit et
Domino Leparino medico hoſpiti meô, in
cuius ędibus nunc dego: ut ad te remitterem
ſcriptum, cum petitione iſta, ut in Latinum
ſermonem converſum deſcriberetur paulò

craſſioribus characteribus. Hęc et non alia
fuit conſilij mei ratio, vt arbitror, non repre-
hendenda. Itaq etiam atq etiam à te peto
clariſsime vir, ne mihi ob id ſuccenſeas; ſi
fortè remiſsio illa tibi moleſta fuerit, vt non
dubito fuiſse. Interea tamen thema ſeu figu-
ram deſcripſeram è tuo exemplari, eamque
domino iſti in Germaniam miſi; atque indi-
caui te figuram illam copioſè quadraginta ca-
pitibus expoſuiſſe, et quędam de fodinis metallicis,
quę ſciebam ei non ingrata futura, pręſertim
his temporibus quę ei admodum calamitoſa
et aduerſa fuerunt. incidit enim in magnum
infortunium, et iacturam rerum ſuarum. qua
de re ſi velles, paulò poſt multa ad te per-
ſcribere poſſem. Sed lectis literis meis, et
viſo themate tuo, eoq elogio, quod adieceras
margini, NOLI DESISTERE COEPTIS. aliquantulum
reſpirauit: et nunc à te vehementer petit vt
abſoluas eam explicationem genituræ, vt
videat

videat quid ſpei ſit reliquum. Labores tuos
cupit liberaliter remunerari. et iam à me
conſilium quęſiuit, an preſente pecuniâ, an
verò pateris, ſeu poculis argenteis inauratis
more Germanico, vt in Principum menſis
apponuntur, delecteris magis: idq mihi velim
verbulo vno ſignifices. Iſte Dominus vir eſt
valdè bonus, et indignus iſta calamitate, in
quam incidit vnà cum ſuo fratre lapſis facul-
tatibus. Sed interea tamen tibi vt liberaliſſi-
mè ſatisfiat, et ipſe cupit, et poteſt, et ego
omnino volo. Quod ſi qua futura eſt eius
fortuna in metallicis deinceps, vt tu ſignifi-
cas, crede mihi, ita ſe erga te geret, vt virum
bonum, gratum, ac memorem officij et bene-
ficij tui dicas eſſe. Poſtremo rogo te etiam
atq etiam clariſſime D. Noſtradame, vt de
voluntate tua certiorem facere me velis, neq
de mea fide quicquam dubites: etſi negotium
hoc paulo diutius protractum eſt, ob eas

quas dixi ſupra calamitates. Literas tuas
ſi Lugdunum ad Christophorum Craftiū
mercatorem Germanicum miſeris, habitat is
in vico de Tremaſſac, in edibus de Balieux:
ſed literas firmiter obſignato. Sin verò bene
Bituriges miſeris, inuenientur in edibus D.
Ioannis Liparini Medici, qui plurimam ſa-
lutem ſuo nomine à me tibi adſcribi rogauit.
Si non tam ſubitò perfici poteſt genitura
illa, ſaltem hoc rogo, vt mihi literis tuis vo-
luntatem tuam ſignifices. Nam nihil mihi
gratius tuis literis quantumlibet breuibus
accidere poſsit. Valde enim vereor ne te
offenderim imprudens, quod nihil hactenus
à te acceperim literarum. Bene et feliciter
vale. Data Bituricibus ad XII. calendas
Octobris, anno Domini M. D. LX.

Tue excellentie
addictus
Laurentius Porrieranus.

NOBILISS. MEDICO SIMUL ET ASTROLOGO D. MICH. NOSTRADAMO VALDE AMICO SUO HIERONYMUS PURPURATUS S.

Hieronymus Purpuratus Ioannis Francisci filius natus est Augustę Taurinorum anno à Christo nato M.D.XVII. die XX. Augusti sub auroram. Complevit annum XLIII. die XX. Augusti M.D.LX.

Alexander Purpuratus Hieronymi filius natus est in ciuitate Salutiarum anno M.D.XLVIII. die XXIII. Decembris sub meridiem, et potius ante, quam post meridiem. Agit hodie annum XII. quem complebit die XXIII. Decembris huius anni M.D.LX.

Queritur in genere. primò de figura, et iudicio vniuersali patris et filij. Secundò quid stilum futurum filio, professione patris magis literaria quàm militaris, àn sola militaris, an mixta, an aulica, an mixta aulę et militię.

Queritur item in ſpecie de reuolutione preſentis anni M. D. LX.. incipiendo à die XX. Augusti pro patre, et à die XXIII. Decemb. pro filio. et vtrum aſſecuturus ſit filius quod à Rege petitur de ſuperãtinentia alterius ex dignitatibus paternis.

Queritur etiam num verum ſit quod quidam Aſtrologus dixit in reuolutione anni huius M. D. LX. pro patre Saturnum in ſeptima damnum adferre vxori, et deſtruere inimicos eius: et quomodo id intelligi debeat.

Quidq. poſſit vtrique reuolutionj efficere aut iuuare eclipſis Solis, quę incidit hoc anno M. D. LX. et die XXI. menſis Augusti.

Gratiſsimum quoque fuerit ſequentium annorum etiam habere aliquot reuolutiones.

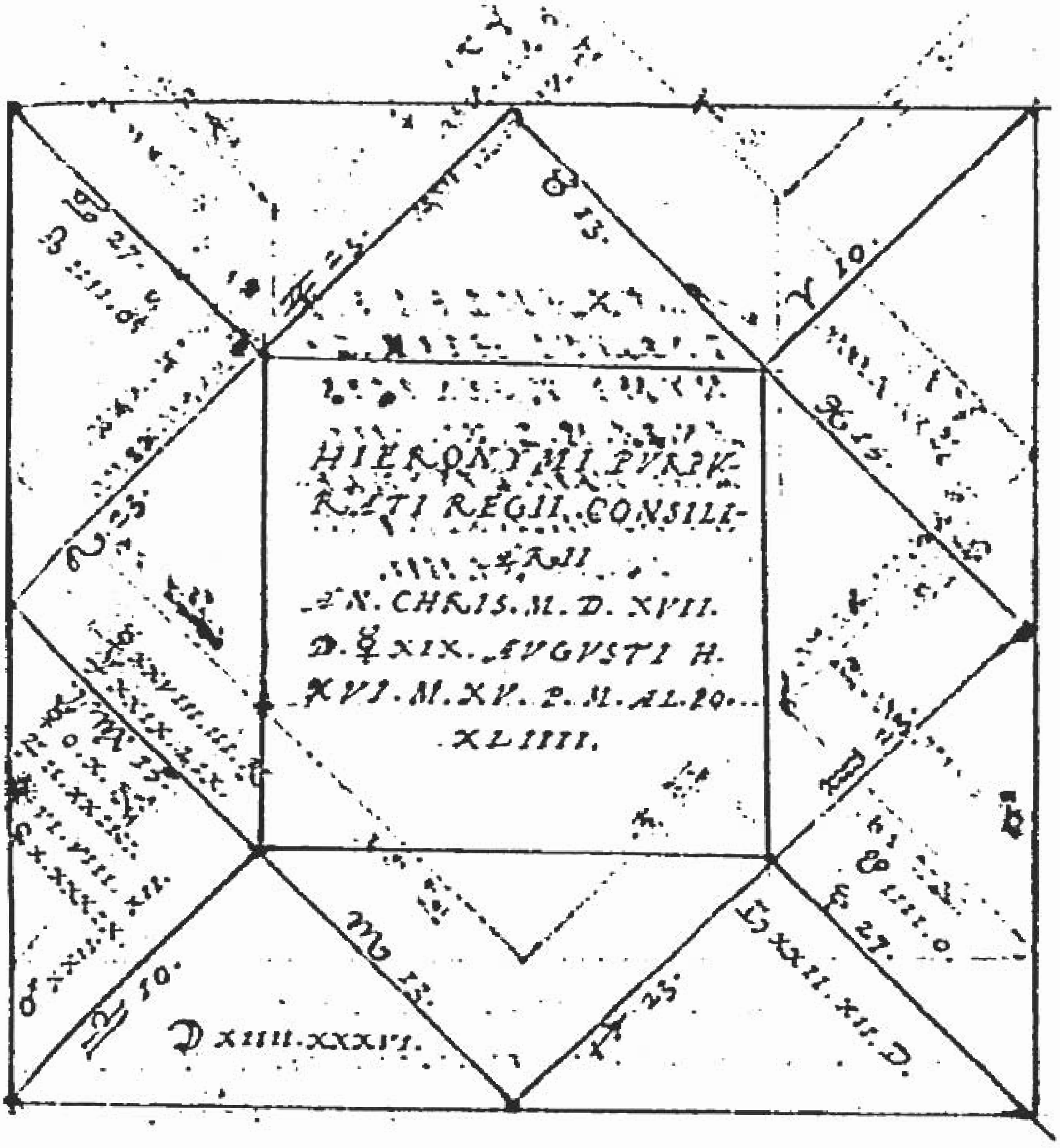
HIERONYMI PVRBV-
RATI REGII CONSILI-
AN. CHRIS. M. D. XVII.
D. ☿ XIX. AVGVSTI H.
XVI. M. XV. P. M. AL. 20.
XLIIII.
☽ XIIII. XXXVI.
☉ XXII. XII. D.

H.1.

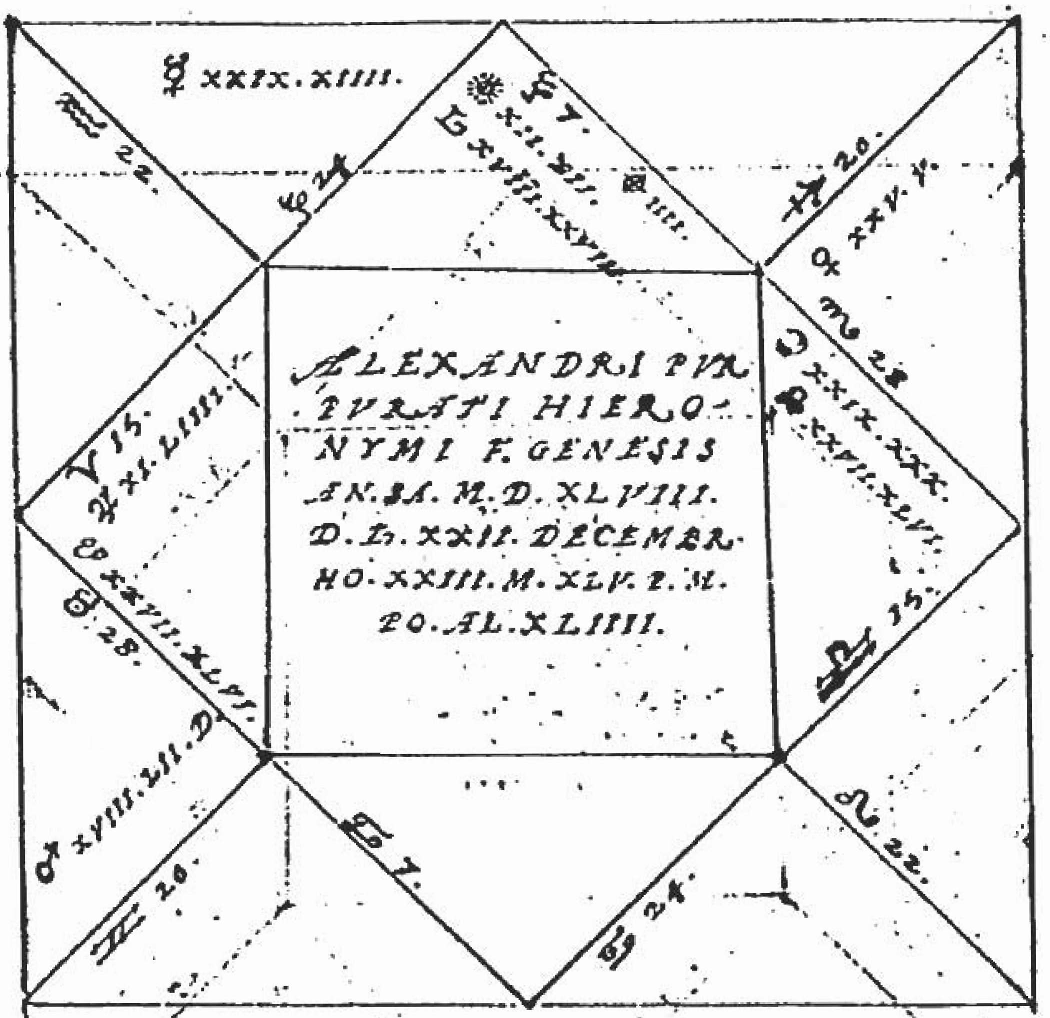

ORNATISS. VIRO ERVDITIONE SIMVL AC PRVDENTIA PRAESTANTISS. D. M. NOSTRAD. DOCT. ARTIS MEDICAE ET MATHEMATICO INCOMPARABILI DNO SVO S. P.

Βράδισται μακάρων ὧραι φίλαι ἀλλὰ ποθειναί.

Tardiſsime ſunt bonę horę Deorum, ait Theocritus.

eritus, ſed vbi aduenerint ſupra modum gratę.
Ita ſcriptum tuum quod iam longo tempore
ſummo cum deſiderio inter ſpem, metumque
ſuſpenſus expectaueram; adeo gratum, adeò
exoptatum mihi aduenit, vt nihil ſupra. In-
telligo autem ex tuis literis clariſſ. D. Noſtra-
damie, id quod vehementer miror, literas meas,
quas toto hoc anno ſępius ad vos miſi, rariſſi-
mas eſſe perlatas. Sed ſic ſolet ferè euenire
ſtudioſorum literis, cum interim mercatorum
literę multo ſint meliore conditione et fortuna:
gratulor tamen binas quas hactenus a te acce-
pi, humanitatis et eruditionis pleniſſimas,
exoſculorq, lego, ac relego: queq. illis debeantur
ἐυαγγελια agnoſco. Iam meum erit operam
dare, eniti, facere, vrgere, vt quamprimum
intelligas in hominem gratum hęc officia à
te eſſe collata: in ea re profecto faciam fidem
meam vt cognoſcas. Et quia intelligo placere

H2

tibi crateras Germanicos, ea de re dominum
admonebo, vt deauratos, et vna cum ſuis inſi-
gnijs tibi dedicet. Affini quoque tuo qui operam
ſuam in deſcribendo preſtitit ſatisfiet liberaliter.
Hoc vnum tantum vos oro, vt pauxillum mora
ne moleſte feratis: ſiquidem iter longum eſt
et circa hec tempora brume nuncij rariores.
nihil tamen differetur vlla noſtra negligentia.
Explicationem geniture ita exſcriptam facilius
lego: et dies noctesque in eo ero vt Latinam faciã,
et ex Latina Germanicam: nam id magnopere
à me expetiuit iampridem dominus iſte. In-
tra paucos dies cum proximo nuncio in Germa-
niam mittam, vel ſaltem Latinam, ſi non Ger-
manicam. Interea cum harum literarum nun-
cio qui Lugduno iter in Germaniam facit,
mitto ei epiſtolam tuam, cuius maximam par-
tem ei interpretatus ſum, vbi agitur de fodinis
et metallis: que ſane eius eſt precipua queſtio.
Item reuolutionem proximi anni, quam adie-

cerns

ceras in fine literarum. Admonui etiam ſi
quas haberet reuolutiones ſubſequentium an-
norum aut directiones, quas puto eum habere,
vt ad me mittat perferendas ad te. Nam
ego hic prorſus ſum deſtitutus libris ad eam
rem neceſſarijs: omnia mea reliqui in Germa-
nia: neq putaram hanc pulcherrimam partē
philoſophiæ adeò negligi in academijs Gallicis.
Salutem ei tuis verbis, vt volebas diligenter
adſcripſi. D. Lyparinum hoſpitem meum tuo
nomine quoq salutaui: is tibi viciſsim per me
multam ſalutem adſcribi voluit. Inſtituerat
ipſe ad te ſcribere, ſed temporis anguſtia et
occupationibus quibuſdam excluſus non perfecit
ſcriptum. Eius filiolus iam adoleſcit, ingenioq
eſt bono, et ad literas aptiſsimo, valetudine
mediocri: neq mihi videtur æquaturus patris
robur. Is ſolus ei de nouem filijs ſupereſt:
cæteri partim in infantia, partim pueritia
perierunt. Hoc anno filiam collocauit in matri-

monium cuidam ciui Biturigi adolescenti bono et aduocato: ea admodum tenera est, et tamen spem aliquam de ea habet pater. Ephemerides Cypriani gaudeo te vidisse hoc opus sumptibus huius domini impressum est sane magnis: et exemplaria infinita supersunt, nec facile distrahi potest. Iampridem mihi hoc dedit negotij ut Lutetiæ inuenirem emptorem: sed isti bibliopolæ parum videntur curare ephemerides. Cuperem scire tuum de hoc opere iudicium in Germania video passim amari Studij ephemerides, quæ ex Prutheniicis tabulis conditæ sunt. Eiusdem Cypriani explicationes eclipsium futurarum editæ sunt, et exemplaria plurima supersunt; quæ itidem distrahi non possunt. Nomen et cognomen istius domini, itemque eius matris, quod desideras habere, bona fide tibi transmitto. Ipsius nomen est Ioannes Rosenberger, matris eius Clam, filia

filia Ehingeri Vlmensis. Ipse civis est Augustanus, sed fodinas habet in Comitatu Tyrolensi, et alias novas in Styria, que auru proferunt, et in quibus spem magnam habet. Quas in Tyroli habet inter eas una est fodina precipua, cui nomen est, ad S. Georgium, de qua precipue egregie speraverat. de ea nuper ad me scripsit, ut tibi indicarem, et consilium peterem. Est autem hec questio. Fodinam ad S. Georgium hactenus versus occasum et meridiem tentavit, et scrutatus est venas ad magnam profunditatem deorsum. Post etiam eandem fodinam scrutatus est ad quadraginta octo orgyarum altitudinem versus occasum sursum. Hic quid tu spei habeas, an altius ascendendum sit querit. Rogo te adhibe diligentiam, si quid potes hic consulere nam hec maximis impendijs et sumptibus exercentur. Ad meam genituram quod attinet clarissime vir, quas tibi persolvam gratias,

quod me tam fideliter monuisti de hoc anno
M. D. LXI. Utinam scirem a quibus rebus
periculum mihi immineret! malum illud quan-
ta possem diligentia levarem, si minus fugere
possem. Interea tamen Deum rogabo, ut me a
tragicis malis servet: moresq; ita regam et
vitam omnem, ne qua imprudens ruam. Si-
quidem Astrologorum edicta non sunt Pretoria.

QUI SAPIT, ILLE ANIMUM FORTUNAE PRAEPARAT OMNI:
PRAEVISUMQUE POTEST ANTE LEVARE MALUM.

Interea tamen non nego maximam esse vim fati:
sed iacula praevisa minus feriunt, minusq; laedunt.
De themate meo miror, nec placet mihi Scor-
pius horoscopans, malim Libram. et certe saepius,
atq; adeo nuper transitus maleficarum per poste-
riorem decanum Librę mihi adversabantur.
Sed nihil tribuo meo iudicio: nam quę volumus
credimus libenter. Ego aliquando thema meum
dedi fratri Erasmi Reinholdi autoris tabularũ
Prutenicarum: is propter Solem, Lunam, et
Mar-

Martem conſtitutos in ſuis domibus thema
laudabat: preſertim cum et reliqui ſint in
dignitatibus: et inter cetera peregrinationes,
multas et fortunatas mihi predixit, medio-
cres diuitias, et conuerſationes cum magnis vi-
ris; nauigationes periculoſiſſimas, et pleraque
alia. Sed vt vt illa ſint; res mee mediocres
ſemper fuerunt, et ſatis ſecunde. Hoc verum
eſt; ego ſemper ſumma affectaui neſcio qua
cupiditate ſplendoris et honorum ductus:
neque quidquam malim, quam ſtudijs hone-
ſtis mihi parare honeſtum locum inter hoĩes
non ſordidos aut obſcuros. Cyprianus etiam
multa ſepius mihi bona ominatus eſt. Sed
vnus Noſtradamus eſt mihi inſtar omnium.
Heu! quam triſte hoc eſt ambiguum ἀποτέλεσ-
μα. Auerte oculos à figura cui horoſcopat
Scorpius, Marte in angulo conſtituto. Obſecro
te mi amantiſſime D. Noſtradame, ſi tibi
per otium licuerit, de coniugio meo quid ſperes.

vide: nam ea est aetas mea, ut nunc paulla-
tim de hac re cogitare debeam. De honori-
bus et magisterio, puto me futurum alicubi
lectorem iuris in academijs Germanicis: et
ad id me paro. quam vellem esse Lipsiae, vel
Ingolstadij. Si σιοβανάζος tibi futurus videar,
rogo ne me celes. Ego quid tibi pro tuis in me
officijs pollicear nescio: sed si qua futura est
mea fortuna, polliceor perpetuam gratitudi-
nem et tibi, et filiolo tuo Caesari Nostrada-
mo, cui o utinam possem gratificari. Interea
me totum tibi offero: et velim ut liberrime
mihi quiduis oneris imponas. Cuperem, si
quis in eo bello usus mei esset, pugnare contra
istos gigantes, qui, ut audio, te maledictis
lacessunt, ἀγαμμέτρητοι, stolidi. Non dubito
quin vel asini clamore dissipari possent: ut
olim Iouem dissipasse Gigantum agmina
rudente asino fabulae ferunt. Prolixior fui
quam par erat. itaque rogo, ut ignoscas meae
garru-

garrulitati. Nam cum ego mihi ante oculos propono tuum iucundissimum conspectum, facere non possum, quin multa a te petam, quæram, rogem, multa sciscitor quasi a presente. Tu quæcunque voles ad me mittere, ea curabis Lugdunum perferenda ad Christophorum Crafftum mercatorem: inde ad Liparinum mittatur Bituriges prorsus eodem modo, ut nuper. Bene et feliciter vale clarissime vir, meque tibi commendatum habe. Ego de omnibus rebus tuis quidquid erit actum cum domino Rosenbergero scribam ad te: et ut quam rectissime agantur omnia mea cura, opera, diligentia, gratia, si qua erit, providebo: nec fallam opinionem tuam. Cesari Nostradamo filiolo tuo multam salutem opto.

QUI POSTQUAM PRIMAS FANDI PUER HAUSERIT ARTES,
IN PATRIAS DOTES ERUDIENDUS ERIT.
TRACTABITQUE POLUM FELIX, ET CONSCIA FATI
SIDERA, MULTORUM DOCTA PER ORA VOLARS.

Data Biturigibus cal. Decembris, anno
Domini . M. D. LX.

Tuæ Excellentiæ addictus
Laur. Tubbius Pomeranus.

CLARISSIMO ASTROLOGO, NEC MINUS INSIGNI ME-
DICO D. D. MICH. NOSTRADAMO. PETRUS
MARTER CARBO S.

Doctor excellens, cuperem à te, si fieri potest, per tuas summas occupationes, ante paucos dies habere revolutionem anni ætatis meæ quinquagesimi primi, qui sumet initium sexta mensis Octobris proximi, horam non memini. Volebam eam mecum deferre, quapropter oro, ut quod nactus eris otij in ipsam totum impendas: eaque diligentia et cura coneris explicare, quæ tibi est valde familiaris, perficereque et habeam quam rectissimam. Hoc si feceris meæ causa, satisfiet à me tibi liberaliter, et me in perpetuum Excellentiæ tuæ addictissimum cognosces.

Vive, et vale. M.D.LXIII

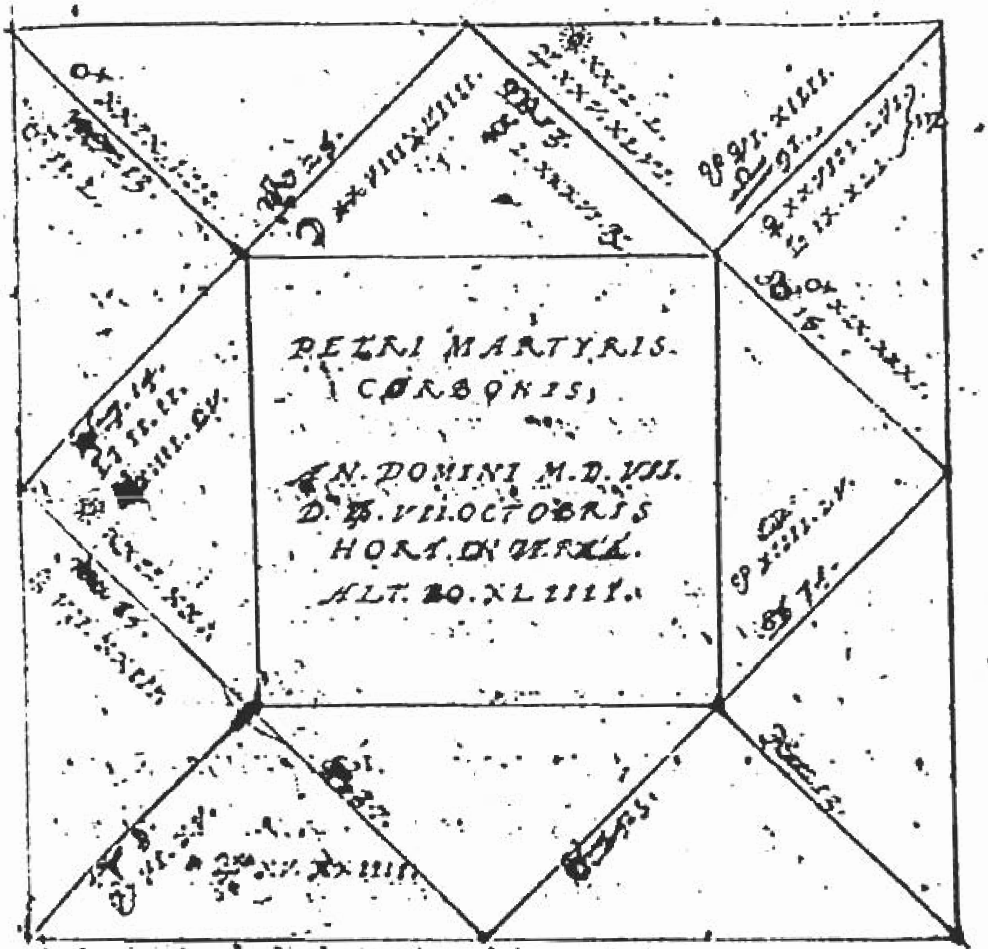

CLARISS. VIRO, VIRTVTE ET ERVDITIONE PRAESTANTI M. NOSTR. MED. ARTIS DOC. ET MATHEM. INCOMPAR. DNO, ET AMICO SVO SVMMO S.

Abſolui interpretationem ſcripti tui ante cal. Ian. clariſs. Noſtradame, ſed magna cum difficultate, et labore incredibili: plus enim habet in receſsu

quam in fronte promittit. pleraq etiam ita à te
scripta fuerant, quasi non Daui, sed Oedipi le-
cturi ea essent. Itaq difficile mihi fuit ea Latina
facere. Adiutus quidem sum à Gallis, sed homi-
nibus imperitis Astrologię, καὶ ἀγεωμετρήτοις, vt sunt
fere omnes hic: Etsi autem cupiuissem citius in
Germaniam mittere hoc scriptum, tamen ob nuncio-
rum raritatem hoc hyberno tempore non potuit
fieri citius: idq rogo ne tibi sit molestum. Non
frustraberis spe, id tibi Germanica fide addico.
Iam vero mitto ad te tabellam directionum pro
domino isto nostro confectam à Cypriano. Reuolu-
tionum figuras nullas habemus. quod si fieri eas
voles, ea de re scribendum erit in Germaniam.
ego nullas hic habeo tabulas Astronomicas: alioq
facerem lubens. Quidquid responsi feram ex Ger-
mania, id omne faciam, vt quamprimum scias
Bene, et feliciter vale. Data Biturigibus, 13.
cal. febr. 1561.

Tuę Excellentię addictus
Laurent. Pomeranus.

ANNO AETATIS CVRRENTES	HOROSCOPI.	SOLIS.	LVNAE.	MEDII COELI	⊕
41			AD □ ☿	AD ☍ ♂	
42					
43					
44	AD TERMINVM ♄				
45					
46					
47					
48					
49					
50	AD ☌ ⊕				
51					
52					AD ⚹ ☿
53			AD ☌ ⊕		AD ☌ ☽
54					
55		AD ☍ ♃			
56		AD □ ♂		AD ⚹ ☽	
57				AD ☌ ☿	
58	AD ⚹ ♂ AD COR LEONIS.				AD QVADRATVM SATVRNI.
59					
60					

...NI	IOVIS	MARTIS	VENERIS	MERCVRII	ECLIPSES, ET PROFECTIONE...
				35	
		AD △ ☿			
		AD ✶ ☽		AD □ ♄	
				AD CONIVNCTIONEM LVNAE	
				AD SEXTILEM SVVM SINISTRVM.	
	AD ✶ ♄				
			AD ☍ ♂ AD QVADRATVM IOVIS.		
11 ♀			AD SEXTILEM SVVM DEXTRVM.		
		AD QVADRATVM SOLIS.			
	AD ☍ ☿				
	AD ☌ ☊				

ANNO AETATIS CURRENTIS	HOROSCOPI.	SOLIS.	LUNAE.	MEDII COELI	⊕	Sa
41			AD □ ☿	AD ☍ ♂		
42						
43						
44	AD TERMINVM ♄					A
45						
46						
47						
48						
49						
50	AD ☌ ⊕					
51						
52					AD ⚹ ☿	
53			AD ☌ ⊕		AD ☌ ☽	Ai
54						
55		AD ☍ ♃				
56		AD □ ♂		AD ⚹ ☽		
57				AD ☌ ☿		
58	AD ⚹ ♂ AD COR LEONIS.				AD QVADRATVM SATVRNI.	
59						
60						

...NBERGERI CIVIS AVGVSTANI.

...NI	IOVIS	MARTIS	VENERIS	MERCVRII	ECLIPSES, ET PROIECTIONES
		AD △ ☿			
♀		AD ⚹ ☽		AD □ ♄	
♂					
				AD CONIVNCTIO-	
				NEM LVNAE	
				AD SEXTILEM SV- VM SINISTRVM.	
	AD ⚹ ♄				
			AD ☍ ♂ AD QVADRATVM		
...TIS ♁			IOVIS. AD SEXTILEM SV-		
		AD QVADRATVM	VM DEXTRVM.		
	AD ☍ ☼	SOLIS.			
	AD ☌ ☊				

EXCELLENTISS. AC RERUM
RECONDITARUM PERITISS. MATHEMATICO M. MICHAELI
NOSTRADAMO PHILOSOPHIAE AC MEDIC. DOCT. D̄NO AC AMI-
CO SUO OMNIB. MODIS VENERANDO S.

Accepi omnium eruditiſſime vir, genituram meam
cum ampliſſimis ſignificationibus abs te ſumma
fide et diligentia mere Iudice ſupputatam, et
huc mihi tranſmiſſam. Ea quam grata et iu-
cunda acciderit mihi, ex eo intelligere facilé
potes, quod ego quidem Mathematicos non tam
in Germania, quam Italia quamplurimos noue-
rim, quorum conſuetudine, vt mea natura erga
tales eruditos homines mirabiliter eſt affecta,
vſus ſum familiari. Sed in quem omnes vir-
tutes rerum reconditarum et admirabilium ſic
cumulatim ſe congeſſiſſent, quę in Mathematico
requiruntur, cognovi neminem: vt neſciam an
aviti tui, à quibus olim hauſeris diligentiſſi-
mo calculo ſcientiam tuam, te magis hoc in
genere ſtudiorum illuſtrent, an tu illos. Nam
cum antea de celebritate nominis tui, et in-

auditę doctrinę, quę omnem prope iam orbem peruagata est, opinione, semper feci iudicium maximum: nunc cum semper in manibus habeo presentem genituram, qua me, quatenus per otium licet, oblecto: ex ea, vt ex vnguibus leonem, perfectissimum tuum rerum Astronomicarum iudicium, quasi oraculo Delphico consecratum agnosco. Multa deprehendo inde verissima, quę mihi olim obtigerunt, plura, quę nunc in presentia aduersantibus astris non tam in mineralibus, quam cęteris rebus, quę homini obtingere solent, iacturam minantur: non tamen adeo, vt omnino spe deijciar melioris fortunę, aut ab incepto desistam, ac si impensę periturę essent. Sed iuxta consiliũ tuum prudentissimum, cedo paululum tempori: et quod fideliter admones, patientia vincere conor, quod mihi ferendum sinistra fortuna obtrudit.

GRATA SVPERVENIET QVAE NON SPERABITVR HORA.

De

De ijs verò rebus, quę mihi in futurum ab astris
vel minantibus vel fauentibus expectandę sunt,
quia non separatim: sed mixtim in genituræ
significationibus congestę sunt, nullum facere pro
tenuitate mea iudicium possum, nec presentia
à preteritis, et preterita à futuris commodè
discernere. Itaque feceris pro tua humanitate,
et illa animi inductione, qua te et me, et ex
me natos filios licet de facie et nomine adhuc
ignotos singulariter complecti satis amanter
ostendis, haud alienum, si et illas reuolutiones
quas sub manibus habes, sed nondum perfectas,
presertim ab anno 1561. ad annum usque 1573.
tandem clarè, dilucidè, et significanter, obscuri-
tate omni remota, distinctisque temporibus, ut
ipse interprete non indigeam, absoluas: easque
sic ad capacitatem ingenij mei, quod alijs curis
alioqui distrahitur, absolutas transmittas. Quod
te etiam atque etiam rogo. Mitto ad te mi No-
stradame humanissime, itemque eruditissime,

effigiem meam, ut quem coram de facie cognoſ-
cere non poteras haberes inde tu abſens abſentem
in hoc preſente nummo ad vivum expreſſum
cognoſceres: ſimulq[ue] ab altera parte iſtius meę
imaginis, in qua eſt effigiata quędam figura
fodinarum, ad oram nummi literis Latinis,
ſed lingua Germanica expreſſum; perſpiceres in
quem finem et ſcopum omnes meas actiones
et animi intentiones huc usq[ue] directas haberem:
nempe, ut Deum orem, Deo gratias agam,
Deoq[ue] tribuam quod ei pro donis datis in adiu-
vandis pauperibus debetur. Quę, cum omnia
in gloriam Dei cedunt, confido enim ipsum
quoq[ue] ſuis actis benigne mihi aliquando aſ-
futurum. Et eam quidem effigiem non eo
animo mitto, vel velim te eo animo accipere,
ut pro laboribus tuis inexhauſtis ſit compen-
ſatio quędam (ſcio quidem me tibi multo plu-
ra debere) ſed ut interea loci apud te ſit ſym-
bolum, et perpetuum amoris erga te mei pi-
gnus,

pignus, donec aliquid laboribus tuis dignius mu-
nusculum et honorarium per proximum nun-
tium subsequetur. Quod fortassis erit poculum
argenteum inauratum Germanico artificio
fabrefactum, meisq insignijs exornatum. Nam
cum re ipsa intelligam, quo animo in me
meosq sis, quantaq voluntate tenearis operam
studiumq tuum mihi non secus, ac ex te natis
nauandi in eo officij genere, quo tu quidem
prę cęteris antecellis: essem ingratus, meique
plane dissimillimus, nisi etiam de remuneratiōe
tuorum laborum vicissim cogitarem. Quod si
eundem laborem in calculandis genituris filiorū
meorum susceperis, eumq pro tua diligentia
et in me perfeceris, erit quo te longe alio
honorario tali viro, tantisq laboribus digno
cum gratiarum actione remunerer. Quos tuę
virtuti, humanitati et doctrinę non secus ac
meipsum commendo. Est autem filius meus
Carolus natus anno 1534. 24. Aprilis, die

Veneris, noctu, quartali horę poſt primam. Alter filius Ioannes nomine natus anno 1544. 2. februarij veſperi, quartali horę ante quintam, die Sabbathi. Matris vero meę defunctę nomen proprium puto te à meo Laurentio Ponterano accepiſſe. Quod ſi forte etiam eiuſdem cognomen ad perfectionem reuolutionum requiris, nominata eſt Clara nomine proprio, cognomine vero Ebingerin, ex qua ego ſum primogenitus. Vxoris meę nomen proprium eſt Kunigunda, cognomen Pimlin. Inde quę ad perficiendam reuolutionem tuę prudentię, et informandum iudicium, conducunt, facile pro ea conſideratione animi, ad quam natura te duci animaduerto, exputare potes. Sub finem epiſtolę neſcio an adijciendum ſit, ſed putaui adijciendum; fatendū enim quod res eſt, me non eſſe lectorem aliarum ſcripturarum admodum promptum et exercitatum: quod plerunq; in ijs eſt, quorum

ingi

cogitationes cum republica ſunt coniunctę. Itaque
rem mihi faceret humanitas tua pergratam,
ſi quid poſthac ad me de genituris, aut revo-
lutionibus miſerit, ſe ad ingenium meum, quod
in me exiguum eſt, pauliſper accommodaret,
quatenus illius dignitas pateretur, ut illud ad
me Latinè ſcriptum (quod et linguam commu-
nem intelligo, Gallicam autem, quam ſuavitate
et copia veneror, non item) et quidem literis di-
ſtinctis, et non mutilatis, ut à me ſine alterius
ope legi poſſet, ad me redeat. Id quidem erit
eiuſmodi, ut ſpondeam me viciſſim daturum
operam, ut parem in me voluntatem, perſimilem-
que animum experiatur Excellentia tua iis in
rebus, quę ad tuam dignitatem amplificandam
pertinebunt, ſi uſus in noſtris partibus obtu-
lerit; quodquidem ſępe contingere ſolet, ut commen-
datione vocis meę apud principes Germanię
viros, qui opera tua in genituris calculandis uti
ſolent, indigeas. Quodquidem ego Excellentię tuę.

polliceor: ea autem, ut debet, ſperare de me licet.
Vale feliciter. Datum ex fonte febrili prope
metallica opera ad 5. idus Martij: anno a
Chriſto nato M. D. LXI.

Tuę Excellentię deditiſsimus
Ioannes Roſenberger.

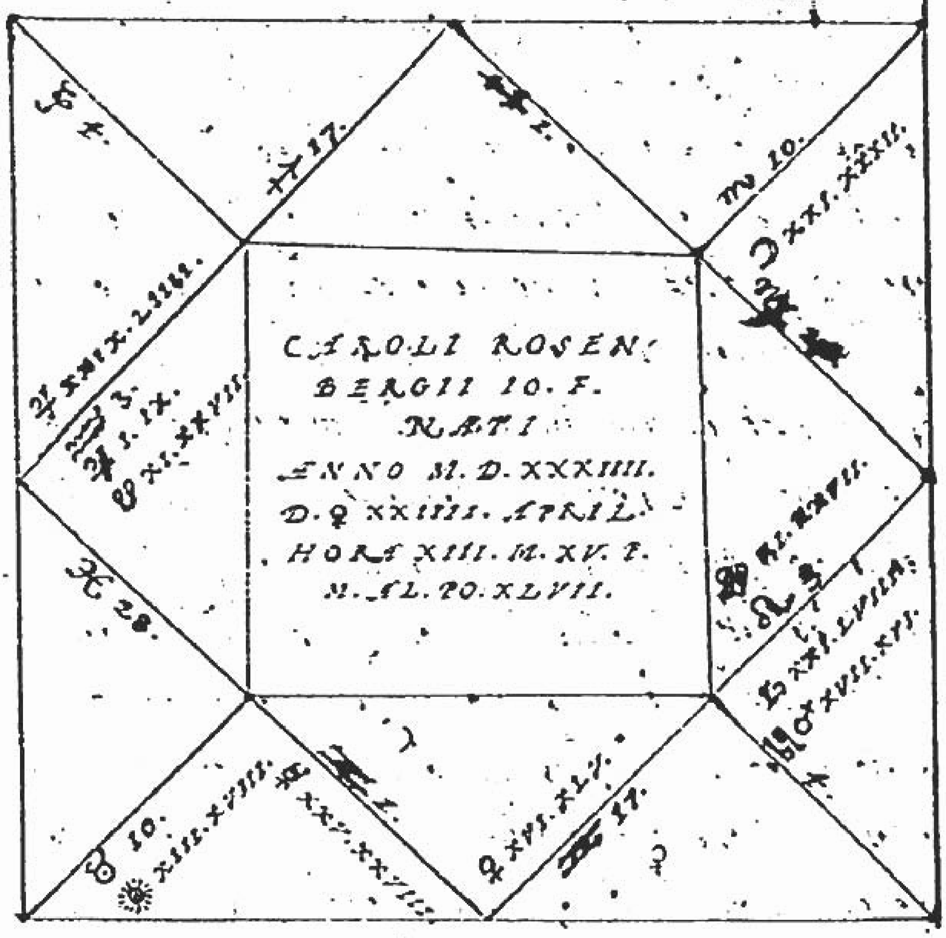

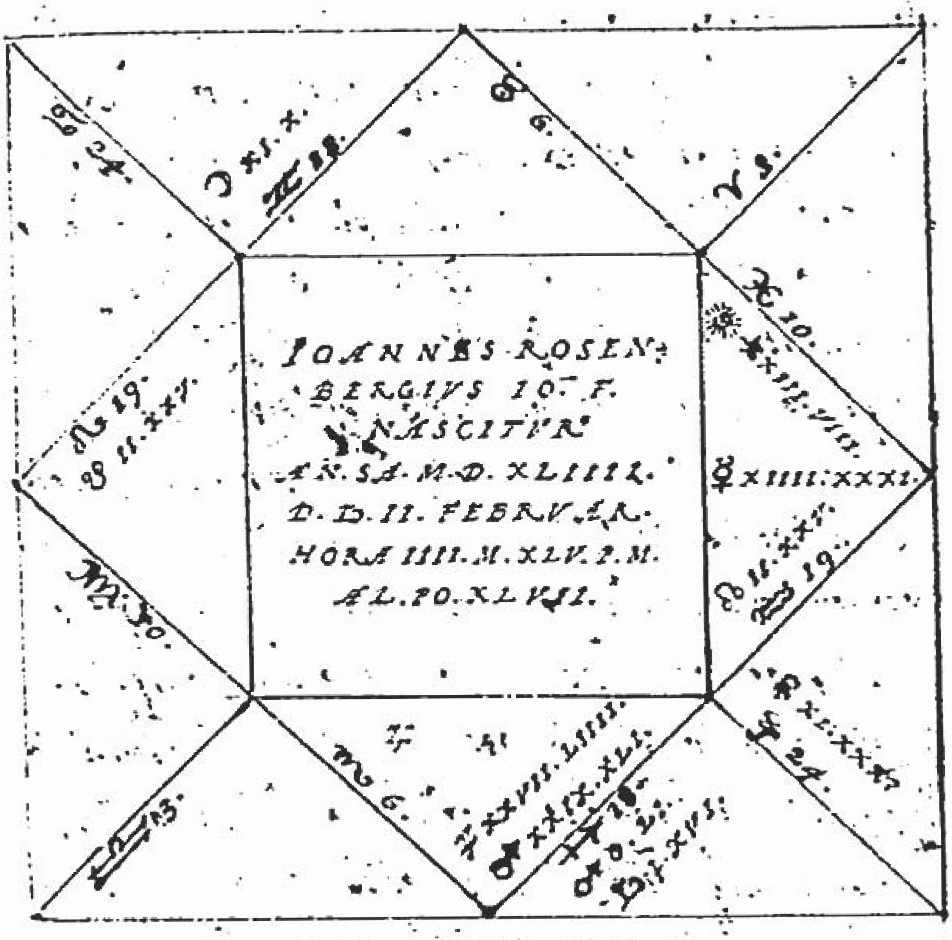

EXCELLENTISSIMO, AC RERUM
RECONDITARUM PERITISS. MATHEMATICO M. MICH. NOSTRA.
PHILOSOPHIAE AC MEDECINAE DOCTORI DOMINO ET A-
MICO SUO VENERANDO S.

Quia, de tua solida doctrina, excellentiss. ac erudi-
tissime D. Nostradame, et tuo perfectissimo calculan-
darum nativitatum iudicio, summa est per orbem

excuſcitata opinio, virtuſq; quę homines in ſui
amorem mirabiliter allicere ſolet, in te maxima
rum rerum elucet eximia, à me immerito aliqui
Mathematicas amante diſciplinas veneranda:
ideo ab hinc quatuor ſeptimanis miſi iſtuc
Excellentię tuę in ſymbolum noſtrę initę, et
perpetuò duraturę amicitię, effigiem meam in
forma numiſmatis ad vivum expreſſam, meis
ad te literis incluſam, in quibus inter cętera
Excellentiam tuam feci certiorem quantopere
mihi probaretur genituram meam cum ampliſs.
ſignificationibus ſuis abs te ſumma fide, iudicio
ſingulari, et indefeſſo labore more Indico ſuppu
tatam, ſimulq; oſtendi mihi vehementer gratum
fore, ſi in illis revolutionibus, quas ſub tuis ma
nibus habes nondum finitis, pręſertim ab anno
1561. nunc currente, ad annum uſque 1573.
apertè et diſtinctè abſoluendis, remoto omni
figurato, et ambiguo ſermonis genere, qui obſcu
ritatem vel abſtruſum ſenſum mihi in Arabicis
enig-

ænigmatibus non versato adferre posset, imitatus.
sueris optimos quosque exculpendi artifices, qui
non satis habent effigiando inchoare imaginem
cuiuspiam, nisi ad pectus usque, nonnunquam
pro ratione petentis ad imos pedes omnia ad
fabre figurarint: et quem imago exculpta
ritum representet rex: sola inspectione sine
ambiguitate statim cognosci possit, nec opus
sit aliunde sciscitari, cuiusnam sit ista effi-
giata imago: et hec quoniam te omnia vel
tua sponte in gratiam meam pro consueta
humanitate, precipua diligentia, mirifico in
me studio, ac singulari fide facere non dubito;
haud equidem necessarium esse arbitror am-
plius rogare, et hoc in re, qua tu quidem
excellis, et ex professo te enchi ad maiora
exoptas, benevolentiam tuam; et operam mihi
presta. Illud tantum scribo, nihil esse mihi
magis in optatis, quam illas revolutiones tan-
dem, quarum in maxima sum expectatione.

abs te abſolutas exercitata manu ſignificanter
deſcriptas, videre, legere, et inde futurum rerum
mearum ſucceſſum, fortuneq; euentum cognoſcere.
Nunc vt vides, preſentibus poculum argenteum,
quod prioribus promiſi, inauratum, muneris
et honorarij loco Excellentie tue offerendum
mitto, hoc vaſculo, et cerato linteamento ab
intemperie aeris munitum. Cuius operculum
meis inſignijs auitis curaui exornari, et cuius
nomen et effigiem ad viuum delineatam in
nummulo nunc apud te habere cognitam,
antea abs te, vt mihi ſcribitur diu deſideratam,
eiuſdem etiam familie arma tue Excellentie
non forent ignota. Quod velim te eo animo
accipere a me, quo ſoles ea que ab homine
amiciſſimo ſe memorem et gratum probante,
tuaq; commoda ac dignitatem, ſi vſus tulerit
in noſtris Germanie partibus amplificare
ex animo cupiente, dantur et proficiſcuntur.
Reliquum eſt, vt te excellentiſſime Doctor.

Nos-

Nostradame, pro tua in me animi inductione, ac mea vicissim in te obseruantia, rogem, ac si pateris magna contentione orem, ut eundem quoque laborem, operam, et diligentiam in supputandis filiorum meorum genituris suscipias, quam in mea calculanda te suscepisse hactenus magna cum voluptate animaduerto; animaduersurus proculdubio cum maiore, si ipsis reuolutionibus, quas spero me breui accepturum, perlegendis, per otium tedij leuandi gratia aliquas horas positurus sum. Et ne quid forte desit, quod in opere isto non tam grato nobis quam gratissimo a petitione nostra feliciter perficiendo, vel moram nectere, vel impedimentum procurare possit, nisi ad Excellentiam tuam utriusque filij nomina superioribus literis insinuata, simulque indicaui, quo anno, quo die, qua ve hora ambo diuersis temporibus e matris Kunigunde in hanc lucem prodierint. alio.

Iam autem, quia ſepe multumq́ audiui Aſtro-
logos precipuos in ſupputandis, indicandiſque
geniturıs non minus inſignes; et memoratu
dignos in homine caſus, quam ipſos aſtrorum
ſitus et aſpectus obſeruare, et ex iis neſcio,
quo modo precipuam certitudinem genituraru̅
colligere, non poſsum pretermittere quin etiam
Excellentię tuę his literis preſentibus ſigni-
ficem, quę infortunia maior natu filius me-
us Carolus magno cum periculo vitę nuper
perpeſsus eſt. Nam, vt taceam, quod
ante biennium, hoc eſt anno à Chriſto
nato 1558. ex Italia rediens menſe
Sextili morbo correptus febrili non abſimili
peſtilentię, quem Itali petekie vocant, gra-
uiſsime decubuerit, et parum abfuiſset, cu̅
inter manus Medicorum in exiguam ſpem
traxiſset animam, quin vitam cum morte
commutaſset: Audi obſecro eruditiſsime,
ac excellentiſs: Noſtradame, quę triſtia, et
ad-

aduerſa anno proximo elapſo . 1560 . eidem
filio Carolo proculdubio aſtris ſic inclinan-
tibus obtigerint. Nam cum 27. Martij ex
ędibus meis eques ad mea mapalia, ubi ęra
ad prunas ardentes liquefiunt, redire vellet:
ecce equus, quo inſidebat, alioqui minime
ferox vel pertinax in vertendo, veluti tonitru
percuſſus, precipiti caſu in terram ruit; ad-
ſtantibus omnibus perterrefactis ac metuen-
tibus de vita illius, vel ad minimum de frac-
tura pedum aut membrorum. Non multo
poſt, cum ego et filius aliaquin inclementia
fortunę aliunde ſatis premeremur; quędam
collecta turba aduerſariorum, quę in filium,
ob controuerſiam quam tum cum quibuſdam
metallarijs habebam, conſpirauerat, ipſum 15.
Maij nec opinantem hoſtili animo in ipſis
fodinis argenteis aggreditur; multi eum
grauiter verberant. Ibi filius multitudine
iuſtiſſime oppreſſus, in humum proſtratus; et

cum aliquandiu morti proximus iacuisset,
vix tandem perturbato animo, languentibus
membris é manibus aduersariorum, adueni-
entibus in auxilium ministris, euasit. Nec
fuit aduersa fortuna his tribus grauissimis
casibus in filio contenta: sed vixdum 19. dieb.
elapsis, secundo die Iunij, cum filius forte
eques expatiaretur in agris, ecce procedit ei
obuiam quidam infimę conditionis homo idē
eques, quem bene nouerat, quicum etiam
nullas inimicitias exercuerat. Is sermonibus
vltro citroq; habitis de improuiso stringit
gladium quo cinctus erat, et in filium infe-
sto animo impetum facit, eiq; post varios
ictus pollicem dextrę manus inutilem reddit.
Vides infortunium omnes quasi vires suas
cumulatim minantibus astris in exitium
vnius hominis tam breui temporis spatio
exercens, nisi interdum prouidentia diuina,
quę inuocantes eam ab omni tuetur periculo,
im-

impediretur. Ex quo non dubium est, quin
multa colligere poſsis, et multo plura quam
ego exputare poſsim, quę ad certitudinem,
et rectificationem genituræ eius abſoluendę
faciunt. Itaque non rogo ut id laboris meo
nomine ſuſcipias, ſed illud tantum ſub ſiccu
adiicio, si intellexero te in filiorum genituris
calculandis ęque ac in mea elaboraſse, me
daturum operam, ut longe alio munuſculo,
et honorario pro laboribus inexhauſtis te
remunerer. Quod de me tuto ſperare poſsis.
Bene vale, et me, meoſque filios, ut ſoles,
commendatos de meliore nota habe. Data
ex fonte febrili prope mea mapalia ad
VI. idus Aprilis, anno a Christo nato
M. D. LXI.

Tuę Excellentię

addictiſsimus

Ioannes Roſenberger

ERVDITISS. VIRO

D.D. MICH. NOSTRADAMO, ET ASTRORVM, MEDICINAEQ.

PERITIA IMPRIMIS PRAESTANTI IACOB'

SECVRIVAGVS BELGA S.

Cum in humanis ageret Ioannes Brotetus, cal-
chographus iuuandae rei literariae imprimis
cupidus, me consulere solitus erat, vir doctis-
sime, sicubi nodus vindice dignus inciderat, vel
in tuis monimentis, doctissime aliogui scriptis,
vel in aliorum, quae suis typis excusurus
erat. Saepeq. et multum me hortatus est
humanus idem typographus, ut in tui com-
mendationem epigramma aliquod scriberem
hisce tuis praedictionibus (quas in coelum fert
triplex Gallia, mirantur exteri, exosculan-
tur omnes) praefigendum: quod si facio, et
quae tua est humanitas, non molestè latu-
rum te certo scio. Nunc vero Petrus Bro-
totius pio quondam patri, pius etiam filius
iugiter futurus successit, qui eundem ad te
Antonium Tolantium comitari constituit,
calcho-

calcographum perquam celebrem, necnon bibliopolam vigilantiſsimum, cuius hortatu compendioſam hanc ad te ſcripſi epiſtolam, qua te ſalutarem, offerremq; animum tui obſeruantiſsimum, tuiſq; iuſsis amantiſsimis obſequi paratiſsimum. Petrum itaque hunc Io. filium tibi enixe commendo, oroque ut moneas, ut paternę non immemor erga me beneuolentię, chari genitoris et probi mãdata non modo non negligat, ſed eorum ſe prębeat cuſtodem acerrimum atq; fidelisſimum. Quod ſi faciet, et nos ut ſuauisſimus parens amabit, polliceor illi me non ſolum repenſurum in amore, ſed et multis (quod aiunt) paraſangis ſuperaturum. idque piis patris atque amantiſsimi manibus debeo. De qua etiam re ſi Antonio Volaitio vnum atq; alterũ verbum, gratiſsimum mihi feceris. Vale feliciter. Lugduni calendis Maij. 1561.

M.1

D. D. MICH. NOSTRADAMO CVM MEDICINAE TVM SIDE-
RALIS DISCIPLINAE PERITIA CVMVLATISS.
IAC. SECVRIVAGVS, BELGA S.

Lunigene menses crebras sed obscuras sitae, et
longe dissimiles euentorum vicissitudines sorti-
untur, quas qui exacte vt tu, tuique similes
callent, hos mehercule maxime necessarios
hominibus iudicauerim, vt qui predicere non
parua, eaque perutilia mortalibus soleant.
Verum enimuero hac difficillima tempestate
diligenti cautione prouidendum est, ne quod
dici subinde consueuit, Saxonum transilias, mo-
dumque negligas. Σοφοὶ δὲ (vt scis) καὶ τὸ μηδὲν
ἄγαν ἐποι κινησαν περισσῶς. Et preclarum
est Hesiodium illud in opere cui titulus,
Ἔργα καὶ ἡμέραι;

ΜΕΤΡΑ ΦΥΛΑΣΣΕΣΘΑΙ, ΚΑΙΡΟΣ Δ' ΕΠΙ ΠΑΣΙΝ ΑΡΙΣΤΟΣ.

Sed quid ego sus Mineruam? Crede mihi,
mi Nostradame, non eo candore accipiunt
ea homines que tu scribis, tanta est seculi
nostri peruersitas. Hec vt ad te scriberem,

fecit meus in te amor, et singularis observan-
tiae: tam paucis autem tabellarij repentinus
discessus. plura scribam meliore se offerente
occasione. Vale bene et feliciter vir
prudentissime. Lugduni, 4. cal. Iunias.

CLARISS. VIRO ERVDITIONE ET VIRTVTE PRAESTANTI
D. D. M. NOSTR. DOCT. ARTIS MEDICAE ET MATHEMAT.
INCOMPARABILI. DNO ET AMICO SVO SVMMO SALONAE
PETREAE, QVAE EST PROVINCIAE GALLIAE, S.

Etsi ego iampridem tuas literas expectarim,
vir clarissime, quae aliquid novi adferrent de
de illius nostri Germani rebus, quod proxime
facturum te pollicebaris cognito nomine et ipsius
et matris: tamen non dubito, quin tu quoque
vicissim ipsius domini responsum iampridem
expectes, atque haud scio an cum molestia
aliqua ob diuturnam illam moram, cuius
culpam ne in me conferas etiam atque etiam
te rogo. Quanquam enim semper id egerim
omnibus fere literis ad dominum istum, ut

M 2

quamprimum tui ratio haberetur, ipſeq. ut eſt
bonus, vellet, cuperetq.: tamen ſemper neſcioquid
vitij impedimentiq. novi intervenit: literę etiam
miſſę aliquoties interceptę ab invidis, plerę quę
tardius multò quam fieri debebat perlatę:
permulti enim ſunt, qui ei malè volunt ob cala-
mitatem illam, in quam (ut tibi aliquando ſi-
gnificavi) incidit antè ſeſquiannum, et in ea
adhuc hęret miſerè ipſe cum fratre: ſpem tamen
nonnullam ex tuis literis cepit, quę ne eum
fruſtretur Deos quęſo, ſiquidem ei admodum
cupio et volo. At diuturni huius ſilentij et
morę tardiſſimę tandem finem attulit dies ho-
diernus. Allatę enim ſunt mihi tandem ip-
ſius domini binę literę ad te: ſignificatumque
pręterea à mercatore meo, eſſe Lugduni vaſ-
culum ſeu doliolum, quod mihi tradi debeat,
aut ei cui ego iuſſero dato chirographo meo.
In eo eſt crater argenteus inauratus, ut in-
telligo ex literis ipſius domini ad me, quam
pri-

priores datę v. idus Martij, poſteriores ad vi.
idus Aprilis: ſed vtreq; ad me non ante Maij
medium perlatę ſunt, neſcio vbi in itinere
redactę in carcerem. Et quia commoda mitten-
di occaſio ad vos rariſſime nobis datur, habe-
remq; in animo velle me ad te ſcribere, vt mihi
Lugduni hominem conſtitueres, qui tuo nomine
munus illud reciperet (non enim volo, neque
expedit vt mercator meus Lugduni rem omnem
ſciat, idq; propter certas cauſas) tamen viſa eſt
ea res nimis longam paritura moram; metuo
enim ne ſub initium autumni mihi redeundum
ſit in Germaniam. Itaque peropportune ſe
obtulit hic adoleſcens, homo Germanus, et
mihi notus, cuius fratre docto adoleſcente hic
vtor familiariſſime. Is cum peregrinari ad
littus maris mediterranei conſtituiſſet, tranſitu-
ruſq; regionem veſtram videbatur, coepi cum eo
agere, velletne te quoq; inuiſere: cumq; animad-
uerterem eum delectari Aſtrologia, adhortat;

tus: ſum vt te inuiſeret, daturum me promiſi
literas, quas ſperarem pondus aliquod apud
te habituras: tandem etiam per eum ſcripſi
vt mercator ſcyphum ei traderet: nam de eius
fide optima nemini dubium eſſe debet. Itaque
hunc Rupertum Weidenkopff Heydelbergen-
ſem etiam atque etiam tibi commendo. Nam
nummus domini mei non ornabit verbis, cum
nunquam id viderim: vtinam eſſet tale, quale
eruditio tua meretur, qualeq; ego id eſſe cuperem:
ſed ſi qua eius fortuna futura eſt, melius
dabit. Is adoleſcens natus eſt optimo pa-
rente, qui apud Electorem Palatinum
Rheni principem magnæ autoritatis eſt
Conſiliarius, et Cyprianum Leouitium amat,
domiq; ſuæ tractat ſæpe humaniſſime, alioſq;
doctos plurimos. Habet hic adoleſcens
thema genethliacon triſtius quam vellem:
ipſe tamen non deſinet te rogare, vt aliquid
ex te audiat: quæſo te ſi quid eſt funeſti

aucta

audacter premoneas hominem, eſt militaris, ſed candidi pectoris et rectus. Iam verò ut fidem meam facilius iſti domino probare poſſim, rogo ut tribus verbis (ſi non ultra libet) ἀποχὴν recepti poculi facias, eiq; des: nam mea fides ab illius pendet. Expecto tuas literas avidiſsime, teq; rogo, ſi quid habes preterea quod ei domino voles mittere, id ut perficias, mihiq; mittas Lugdunum ad Chriſtophorum Craſtium mercatorem: is bona fide tranſmittet ad me Bituriges in edes Domini Io. Lipavini qui te peramanter ſalutat. Filiolo tuo Ceſari meo nomine ſalutem dici velim, is ut in patrias artes erudiatur curabis. Bene et feliciter vale vir clariſsime, et me ama: ego quo me cunque feret fortuna, te amare et predicare nunquam deſinam. Data Biturigibus Gallorum VII. idus Iunij, anno ſalutis humane M.D.LXI. In quibuſdam Calendarijs tuis annotatum eſt neſcio ad quem diem Iulij, futurum enim

fatalem aut triſtem Biturigibus; queſo te, quid
hoc erit?

Tuę Excellentię addictiſsimus

Laurentius Tubbius Pomeranus.

EXCELLENTISSIMO AC RERUM
RECONDITARUM PERITISS. MATHEMATICO M. MICHAELI
NOSTRAD. PHILOSOPHIAE AC MEDIC. DOCTORI, DNO ET AMICO
MEO OMNIBUS MODIS VENERANDO S.

Clariſsime, ac omnium eruditiſs. D. Noſtradame,
binas ſuperioribus diebus ad Excellentiam tuam
non ita longo intervallo dedi literas. Prioribus
effigiem meam in forma numiſmatis argentei,
ad vivum expreſſam inſinuaram, et cuius
nomen et cognomen ad maiorem perfectionem
ampliſsimarum tuarum ſignificationum cum
revolutionibus abſolutius examinandis tantopere
deſiderares; etiam phyſionomia atque adeo facies
ipſa, ex qua ſepe multa et certiſsima colligun-
tur ſigna, tibi non deeſſet, ſimulque matris
meę defunctę nomen et cognomen indicaui;
cuit

cuius ego filius primogenitus eſsem, cum vtriusq filij et vxoris meę expreſsis nominibus proprijs. Poſterioribus pateram promiſsam ex ſolido depictam argento, inauratam, meiſq inſignijs auitis exornatam muneris et honorarij loco tibi offerendam tranſmiſeram, vt me memorem et gratum tuorum laborum nō tantum verbis, ſed reipſa intelligeres. Nec dubito qn hanc ipſam imaginem meam argenteo nummo repreſentatam; ac poculum promiſsum Germanico artificio affabrè confectum vna cum literis animi mei erga te beneuoli, et gratitudinis declaratricibus eo animo acceperis, quo ſoles ea accipere, quę ab ijs proficiſcuntur, qui dignitatis et nominis tui fautores et amplificatores ſine exceptione ſe probare cupiunt. Interea loci accepi à meo Laurent. Pomerano iterum thema illud tuum cum amplisſimis ſignificationibus craſsioribus quidem literis quam antea Gallicè deſcriptum, cui epiſtola non

N 2

quidem ad me ſed ad ipſum Pomeranum. ad-
iuncta erat, in qua me non hortaris quidem,
ſed inſtigas, non incendis ſed inflammas, ne
ab incepto deſiſtam; ſed conſtanter atque au-
dacter in inquirendis venis argenteis, plum-
beis et æreis perſeverem, fore ut fortuna
euentium gubernatrix quantumuis iā mihi
aduerſa, breui moleſtias laborum et ſumptu-
um ex animi et cordis mei deſiderio omnes
abundé compenſatura ſit: Ego vero clariſsime
ac excellentiſs. D. Noſtradame, qui tuo iudi-
cio Aſtronomico, doctrina ſingulari excelſo
et ad res abſtruſas natura mirabiliter erectas
diuinitus excitato, plurimùm, et plus quidem
quàm reliquis nostra ætate Mathematicis
tribuo, prognoſticon illud tuum veluti Cyno-
ſuram actionum mearum metallicarum Deo
duce, ſequor, continuo perſeueranter opus,
nec me calamitates ullæ ingruentes licet in
me nunc quodammodo omnes ſimul conſpiraſſe
vide-

videantur, à continuata perſecutione ac inveſti-
gatione rei cœptæ me abſterrebunt: quin ex tuo
tue conſilio prudentiſsimo mihi omnia proſpera,
et feliciaʳ ex celeſtium corporum ſignificatio-
nibus promittente, cedendo tempori eventum
fortunæ melioris ex fodinis, et quietioris in
ceteris rebus meis indeſinenter expectem;
eoq magis hac in re confirmor, quod nuper
admodum perſcrutando ſubterreſtria in fodinis
venas plumbeas invenerim (ſatis) divites, ſed
terreis fecibus particulatim mixtas, quas à
metallo dividere non minoris laboris eſt,
quam venas inventas inſequi. Quod Excel-
lentiam tuam celare non potui, quæ haud
dubie una mecum ex ſuo iudicio gaudium
capiens lætabitur. Faxit Deus opt. maxim⁹.
in quem omnem ſpem melioris fortunæ collo-
cavi, ut ſimilem fortunam, aut meliorem in
fodinis argenteis brevi experiar: cuius rei
inveſtigandæ cuperem Excellentiam tuam,

nisi molestum esset, per otium cogitationem suscipere, mihiq. præscriptum tempus talium inueniendarum tandem venarum argentearum ex calculo astronomico, cuius te artificem præcipuum esse agnosco, examinato plenius themate, aperte planeq. significare. Vix satis explicare literis possum quantopere desiderem reuolutiones tuas cum amplissimis significationibus abs te absolutis in quibus quidem res magnas, et dulcedinem cum amaritudine, vt calculus fert astronomicus, coniunctam promittis. Erunt autem illæ ipsæ reuolutionum tuarum significationes eo gratiores si Latine conuersæ, et descriptæ, ad me venerint, ac literis quidem crassioribus, vt legi possint. Cæterum cum multis argumentis singularem animi tui promptitudinem, et beneuolentiam erga me, et ex me natos luculenter perspicio, vt et tuam Excellentiam vicissim non possum non amore complecti, eiq. me omnibus offici

onum

rum generibus, ſi vſus tulerit in his noſtris.
Germaniæ partibus meminem et gratum ex
animo probare. Summopere peto, quod et ſupe-
rioribus ab Excellentia tua petij, ut meorum
filiorum genituras eadem opera, qua meam
abſolvere conaris, calculandas ſuſcipias, ac
ex earum revolutionibus fideliter inſpectis
ampliſsimas ſignificationes pro more tuo ſimi-
liter annotes; addes crede mihi, hac ratione ad
illud beneficium, quo me hactenus aſtronomi-
cis tuis laboribus affeciſti, maximum cumulũ:
et efficies, ut tuam Excellentiam longe alio
honorario tuis virtutibus, et ingenij præcellen-
tibus dotibus digno remunerer. Thema illud
tuum diligenter examinatum et ad me trãſ-
miſsum literis craſsioribus Gallice deſcriptum
ut legi poſsit, accidit mihi gratiſsimum.
Sum de illa navata hac in re opera tua
abunde contentus, eoq magis quod Laurentius
meus Pomeranus, vel potius tuus, in ſermonem

Latinum transferendi onus in se recepit.
Nihil mihi dulcius aut suavius, quam
aliquando loqui cum Excellentia tua coram;
quod longinquitate loci utrique exeptum est;
aut literas legere, in quo morem gerere
mihi tuę potestatis est. Quare noli obsecro
pati, qui alioqui omnes venustatis, et humanitatis
articulos cum recondita doctrina
coniunctos tenes, me exoptata tuą literarum
voluptate, nescio quid divini oraculi semper
secum ferentium, carere diutius. Ego
vitissim daturus sum operam ne respondendo
unquam meas desideres. Literas si quas
ad me dare voles cura typographo tuo Ioanni
Brototio Lugduni reddendas. Is instructus
à meis novit cui eas, et ad me commodissimé
perferantur, tuto credere debet. Vale mi
D. Nostradame eruditiss. tibiq. persuade tuą
Excell. à me mirabiliter amari. Datę ad
fontes febriles ppe mea mapalia 15. cal. Iulias.
1561.

Tuę Ex. addictissimus
Ioannes Rosenberger.

ERUDITISSIMO ~~MAXIMO~~ ET MAXIME INSIGNI VIRO
DOMINO LAURENTIO POMERANO.. LL.
DOCTORI M. NOSTRAD. S.

Ad Iunij finem redditę sunt nobis literę tuę eruditissime Tubbi Pomerane, simul cum poculo argenteo inaurato, pretioso illo quidem, sed ob artificis ingenium atq. solertiam pręcipue admirando: nam Mulciber illic opera cęlavit: et certe materiam superabat opus: quod ubi primum vidi, putabam revera esse Anacreontis cymbium. Ad hęc numisma aureum elegantissimum totam hominis formam et effigiem ad pectus usq. repręsentans: ex cuius physionomię multa profecto cognovi quę cum calculo astronomico convenirent. Arguit autem hominem melancholicum ratione atrę bilis, sed multo magis per accidens. Quas ad me scripsit literas vir ille peregregius et vere nobilis lingua Germanica, tu puto Latio donasti: mihi enim visę sunt et tuę et illius una eademq. ~~dicendi genere et stylo~~ dictione conscriptę:

Germanus verò ille adolescens, qui ad nos et cætera, et tuas literas pertulit, petijt à me ἀποχὴν, quam ei libenter dedi, ut tu scripseras, et ipse qua se alligavat fide solveretur. Dedi autem sermone Gallico, et nomine Craftij mercatoris. In epigrammate quodam Græco scribit Alciatus certamen ortum de artis præstantiæ inter scriptorem et pictorem, quorum alterum appellat Phædrum, alterius ne nomen quidem memini; et liber non est ad manum. Interea dum pictor terebat colores; PHAEDRUS

DESCRIPSIT MAGNAM PROTINUS ILLE ΑΠΟΧΑΝ.

hoc est fugit, quia certamen erat,

SED QUOD VEL VITAM, VEL FERAT INTERITUM.

Sed ut eò redeat unde digressa est nostra oratio. Dolui certè, et doleo etiamnum vehementius quam putari possit, quod Dominus noster ille [redacted] Io. Rosenbergius tantos casus, tantaque rerum discrimina et infortunia pertulerit, istarum alioqui calamitatum vir

om

omnium minimè dignus. Nec minus ęgrè
fero dicem Caroli filij, et pollicem semiampu-
tatum. Hoc fecit Iupiter male affectus cum
cauda in xii. iuxta illud ἀποτέλεσμα. In
manuum pedumque consideratione obseruabimus an
digiti, vnguesue iuxta cognationem aut affi-
nitatem dominantis planetę male affecti sint.
Reuolutiones illas quas iamdudum feceram et
mea manu scripseram statim tuis literis lectis
dedi affini meo vt transcriberet: quod sedulò
fecit, et eas ad te mitto. Quod ad genituras
Caroli et Ioannis filiorum attinet, omnes neruos
intendam, daboque operam, vt diligenter supputatę
atque explicatę vt decet, nundinis illis Lugduni-
quę post cal. Nouembris celebrari solitę sunt
ad te perueniant: citius dare non possum.
Sed antequam eas absoluero cuperem plurimum
vt Dominus ille noster ad me mitteret figuras
prius erectas à D. Cypriano Leouitio, quas
et aliter, iam habet confectas. Dabis igitur

O i

operam ſi me amas, et fieri poteſt, ut ad nos
quamprimum transuolent. Sin minus faciam
ego meo more. Non eſt quod Dominus
noſter timeat de ambagibus, enigmatibus vel
amphibologijs: omnia futura ſunt vel ipſa
luce lucidiora. Nihil ἐν αἰνίγμασιν, nihil ἀλλη-
γορίαις obſcurabo. In fine anni 1566 eadem
plane ſcribo, quę epiſtola quędam ad Dominum
de revolutione anni ſui 1577 in quo iuxta
calculum meum Aſtronomicum: à Marte et
alijs indicijs atrocia quędam. Porrò accidunt
illa annis ſeptenarijs. Et in nono ſeptenario
directio quędam eſt Saturni in VIII. cum
Martis coniunctione ad Aldebaran. aſcendens
Sagittarius et ut latius ex revolutione videre
licet annus eſt climactericus. Affinis meus
impeditus aliquibus ſuis negotijs noluit tran-
ſcribere, ſcripta eſt eo modo quo ſunt cęterę:
miſiſſem quidem, ſed vereor ne rurſus cau-
ſeris legendi difficultatem in meamque manum
totam

totam culpam conferas. Et tamen cum geni=
turis faciam sedulo ut ad vos quamprimum de-
feratur, in edibus videlicet D.D. Liparini me-
dici et philosophi clarissimi, quem meo nomine
salutes precor, filiumq; et generum LL. Doctorē.
Genituras non possum alio dicendi genere quam
que sunt revolutiones conficere. Si vis faciam
bilingues, sed multo copiosior lingua Gallica
quam Latina. Tu quandoquidem instar
mellis fluit ex ore et Romanus et Germa=
nicus sermo, de Gallico adiutus opera D.
Liparini (si modo in hoc opus habes Theseo)
vertes vel in Latinum, vel in vestratem. Istud
laboris mea causa tuis gravissimis occupatio=
nibus accedet. Sed te rogo iterum atq; iterum,
ut acceptis nostris literis cures imprimis ne
desiderio tabescamus tuarum, quarum cum
eloquentia tum prudentia nihil est mihi
gratius, nihil iucundius. Interea dum hec
scriberem, ecce mihi nuntius a magno quodā

O v

Principe, qui me ad aulam regiam ubi eſt
acceſsit: ad quam ſi mihi proficiſcendum
eſt, (ut certe eſt brevi) diſperarem niſi te viſo,
ſilentium tuis legibus per aliquot dies indic-
turus. Faxit Chriſtus, ut tu mihi primus
occurras Biturigum. Domini noſtri literas
avide expecto. mirabar, quid eſſet tante
more cauſa, ſiniſtrive aliquid accidiſſet, an
Dominus idem cum Cypriano Leouitio in-
cultis meis ſcriptis illuderent: ſed confiſus
Germanica illa fide virorum preſertim clari-
ſsimorum et mihi amiciſsimorum melius ſpero,
meque accuſe, quod tantam notam velim illis
inurere. Fere tamen uſu venit, ut de quo
aliqua ſit opinio virtutis, probitatis, eruditio-
nis (quanquam eorum nihil mihi arrogo) ſi
in unum aut alterum mendacium (quod fieri
aliter vix poteſt, ut ſumus homines) impegerit,
incurrat ſtatim in hominum ſannas et ſcomma-
ta, nec eorum gravem aliqui reprehenſionem
effugiat.

effugiat. Sed mehercule ita sum mi Pomerane, primis tuis literis recreatus atque adiutus, et pręterea ceteris confirmatus, ut ne hi quidem cursus meos retinuerint: meliusque virorum doctorum consilijs et acerrimo iudicio; quam vulgi inconstanti, et velut fluctuanti opinioni acquiescere. Nunc itaque quam maxime conficio revolutiones, et tuas absoluo. Moleste profecto fero, quod tanti vel meus amor, vel autoritas apud affinem meum non valuit, ut ab eo revolutio anni 1573 transcriberetur potuerim impetrare. Plane si ad vos misissem mea manu scriptam, vereor ne tędium potius et nauseam esset allatura, quam vestris animis satisfactura. Et certe timeo ne huiusmodi revolutiones, quas mere Iudice supputavimus, risu potius excipiantur et cachinnis, quam admiratione. Certe in his quod potuimus fecimus. Non erit in posterum quod me accuses de longo silentio,

ut anteà: quod tamen non tam fecisse te credo
ex eo quod aiunt festinanti omnem moram
longam esse, quam ex candore quodam animi
tibi innato, amicitia item in me singulari:
Apud nos in hac ipsa urbe, ut ubique, inter
precipuos cives tanta est controversia et latens
odium ob fidem et religionem susceptum, ut
tandem ceperit excandescere furor eorum qui
Papisticam traditionem defendunt, quorum maior
est multitudo, et eorum rusticorum, quam
eorum qui verè pietatis heresim tuentur. Fran
ciscanus quidam mire vocalis in pulpito plebem
quotidie animabat in Lutheranos, vim ut
eis inferrent, et ad unum occidiant occiderent.
Parum itaq abfuit, quin die Veneris sancta
quingenti fere in templum prodierint armati
veluti bussores, scorpionibus ferratis acutissimis
tamen. De numero Lutheranorum, ut
aiebant, erat Nostradamus. ceteri ferè omnes
suspecti urbe fugerunt. hoc ego tumultu et
rabie

rabie commotus Auenionem ſeceſsi, hac illac
fugiens populi tam furibundi furorem: abſumq;
a mea domo duos menſes et amplius. Tandem
ſuperuēnit Prouinciæ præfectus Comes à Tenda,
qui ut eſt humanus, compoſita pace, ſedatis
tumultibus, fecit ut Salonij ciues unanimes
uiuerent: ſumma tamen cum animi magni-
tudine, et oris præſtantia obſeruans in gen-
tem prorſus barbaram atque effrenem. Nunc
parto ſum in quietiore ſtatu, quam eram
antea. Habes mi Pemerane, cauſam diuturni
mei ſilentij, quam fortaſse aliam credebas.
Fac obſecro, ut ſi quando miſsis hunc noſtrum
Dominum nomine ueſtro ſaluere iubeas, et
bene ſperare: nuntiesq; eius fortunam breui
felicem admodum et proſperam futuram:
atq; ita breui, et antequam ſit annus ab ho-
dierno die ſuperueniet illi quædam ingens et
inopinata proſperitas, eaq; feliciſsima. Quod
illi ſpondere auſim, aſtris item ſic indicantibus.

Quare, obsecro, persuade, ut quomodocunque sit ne desistat ab inceptis: et iterum atque iterum inculcato, NOLIT DESISTERE COEPTIS. Perueniet reuera ad optatum finem non sine maxima letitia et voluptate, idque casu inopinato. omnia inquam eueniunt ex animi sententia, cum morte et ruina aduersantium. Supputatum est iterum à me ex nomine D. Rosenbergeri, item ex nomine et cognomine matris Caroli et Ioannis. Ioannes hic adolescens profecto summe spei est, et debet reuera esse pre ceteris felicior. Matres, dicet aliquis quid ad ista faciunt? nihil impediunt, quo minus omnia ad calculum Astronomicum optime conueniant et exuberant. Sacrarum quantitas in conditione nullum adfert credo nocumentum, adiuuat potius. Sacerdotum Dee Syrie ea erat consuetudo. Quid amplius tanquam corollarij vice adijciam? nihil mehercule, nisi quod rumor percrebuit

Tur-

Turcarum claſſem Nyſſę viſam nuperrimé trecen-
tis inſtructam triremibus, quam alij ferri Me-
litam volunt, alij Tunetum, Viennam Auſtrię
alij, ego magis Tunetenſibus timeo. Omnes
feré maris mediterranei accolę fugerunt, prę-
ſertim ubi STATIO MALE FIDA CARINIS. Vale,
Salonę Petreę, Provincię Gallię, Idibus Iulijs,
anno ſalutis generis humani M. D. LXI.

NOBILISSIMIS HEROIBUS MICH.
NOSTRADAMUS S.D.

Quęritis à me nobiliſſ. viri, quid fuerit id
quod veſtris articulis, qui mehercule ſunt
infiniti, nullum reſponſum fecerim: accipite
ergo cauſam. Ea primum egent tempore et
maiore otio, et ut omittam ſummas occupatio-
nes quibus in horas diſtineor, mihi res fuiſ-
cum literis quorundam Principum, quibus
tum fuit neceſſe maximé reſpondere. Sed
nec hoc quidem pręcipué obſtitit, alia ſubeſt
cauſa: nuncius ille veſter qui in Mathematicis

optime eſt verſatus, cum adhuc eſset in limine; necdum me ſalutaſset, ſenſi impedimentum in genio meo, ratione proximitatis. Sic Ceſaris genius offitiebat Marco Antonio; ſi licet magna parvis conferre. Tu vero qui queris quis tuus fuerit horoſcopus, Virgo fuit, natus paulo ante ortum Solis; tempore per accidentia rectificato, et per conceptionem. Porro autem ſi vultis, ut à me vobis ſigillatim ſatisfiat, date operam, ut hunc quiſquis eſt, lateant ea que ſcire tantopere ex me deſideratis. Verendum aliquis veſtrum bibiturus eſt. Valete; Salone ad IIII cal. Auguſti, 1561.

CLARISSIMO VIRO
VIRTUTE ET ERUDITIONE PRAESTANTI D. M. NOSTRADAMI
DOCT. ARTIS MEDICAE ET MATHEMAT. INCOMPAR. AMICO SUMMO SUO S.

Literas tuas et reliqua in faſciculo coniuncta accepi, que mihi exoptatiſsima fuere. Noli enim putare mi Noſtradame, quidquam à te

proſi

proficiſci ad nos, quod non expectatum, chariusq̃ imprimis veniat. Ego verò mihi potiſſimum gratulor te gratum habere Roſenbergeri noſtri munus, quod quidem tardius allatum eſt quam fieri debuiſset, quamq̃ ego volebam: Sed hoc imputandum erit eius calamitatibus in quas lapſus facultatibus incidit, ut difficulter hominem cui tutò quidquam concrederet inueniret, præſertim quod in longinquas terras perferendum fuit. Reuolutionum explicationes, quas miſiſti ad me, anxiè deſiderat: et nuper adeò datis literis ad 13. cal. Iulij id à me prolixé rogat, ut te exorem, additq̃ se ad Brotothium typographum tuum ea de re ſcriptas literas miſiſse, quas ipſe ad te perferri curaret: velim ſcire an illæ ad te perlatæ ſint. Nam percuperet habere Lugduni amicum qui noſtra Germanica ad te miſſa bona fide tibi curaret tradi: ad eas res ſatis aptus mihi videretur Brotothius typographus, niſi quid tu aliter

P 2

exiſtimas. mercatores nimis ſunt occupati, fere
et negligunt literas tales. Itaque rogo vt
cum Brotottio hoc agas, vt ſi quid poſthac
à Germanis accipiat literarum, id non
grauatè recipiat; et bona fide ad te tranſmit-
tat. Si autem alium habes magis notum
et aptum ad eas res, id rogo ſignifices nobis.
Nam ego vbi in Germaniam Deo ducente
rediero, frequentiores fortaſſe tibi adducam
mercatores, qui tuo conſilio et arte vtantur
non ſine tuo commodo. Quod hactenus feci,
id nihil eſt: ſed conabor reuerſus tua agere
diligentius, qui mihi iam ſatis cognitus es.
Iam vt redeamus ad Roſenbergerum noſtrum,
is reuolutiones Cypriani nullas habet: ſed
per me aliquas confici vellet. at hoc nihil eſt,
neque eas res nunc tracto, neque ſi vellem,
librorum neceſſariorum copia mihi hic fieri
poſſet: et vt ſcis, haec dies mihi aliam vitam
affert, alia ſtudia poſtulat. Ideoque talia,
ad

ad Nostradamum artificem remitto. Si
tamen ante hiemem rediero in Germaniā,
quod spero, efficiam ut Cyprianus aliquot
annorum revolutiones ei condat. Interea sese
oblectabit noster Rosenbergerus in eo commen-
tario quem mihi nuper misisti evoluendo:
quem tu eleganter et copiose fecisti: et si
placeat, postea quecunq Germanis conficis ita
parabis. Ego adhuc apud me retineo eas
revolutionum explicationes, tum quia hacte-
nus nuncium cui commode darem nō inveni:
tum quia adventum tuum expecto quotidie,
siquidem scribis futurum ut brevi hac transeas.
Mittam tamen in his nundinis et alterum
exemplar, retento altero donec tu adveneris:
quem diem ô utinam ego videam, et in tuum
complexum veniam Bituri gibus! eo nihil mihi
posset accidere gratius. Hospes meus vir ho-
nestus et bonus Dominus Loquinius Consilia-
rius cuperet te recipere cum equis tuis apud

nos: et rogat ut statim in porta requiras eius
edes; ad eumq; divertas. Si voles esse tranquillo
loco, apud nos esse licebit sine sumptu tuo.
Postremo mi D. Nostradame, nequeo te celare
(quod mihi admodum grave accidit καὶ ἀπρο-
σδόκητον) me cum discipulis meis quos habeo,
revocari Augustam sub hiemem. Nam i cal.
Augusti hac transiit vitricus meorum disci-
pulorum missus in aulam Regis vestri a mer-
catoribus Germanicis, quibus, ut nosti, ingens
creditum debetur. Is ubi confecerit sua negotia
in aula, Lutetiam nos vocabit ad se circiter
initium mensis Septembris, aut paulo post
initium, ut spero. Interea ego hic honores peto,
quod felix sit, et paro abitum in Septembrem.
Sed spero me hic te visurum priusquam id
fiat. Itaque siquid post calendas Septemb.
mittere velis, id Crafftio Lugdunum mittas,
eumq; roges ut ad Georgium Herwartum se-
niorem mittat Augustam. Ex Augusta.
atq;

atque etiam (quod ſpero) ex Italia ſepius tibi ſcribam. Bene et feliciter vale mi Domine Noſtradame; meq vere et ex animo te amantem ac venerantem animo meo vedama: interq eos habe ex animo et vere qui te reuerenter amant. Cesari filiolo tuo multam ſalutem precor, et efficiam reuerſus in Germaniam ut ipſe quoque εἰκόνα habeat Roſenbergeri noſtri, aut aliquid preciosius. Data Biturigibus v. idus Auguſti, qui meus eſt natalis. Anno M. D. LXI.

Tuę Excell. addictiſsimus
Laur. Tubbius Pomeranus.

ILLVSTRISS. SIMVL AC NOBILISS. HEROI, IO. ROSENBERGIO PATRITIO, ET CIVI AVGVSTANO. MICH. NOSTRADAMVS S. P.

Superioribus menſibus, heros nobiliſsime, redditę mihi ſunt literę tuę humanitatis et beneuolentię erga me, ſimul et munificentię cuiuſdam admirandę pleniſsimę; datę illę quidem ad VI.

Idus Aprilis prope metallicam operam. Eas mihi attulit clarus et strenuus adolescens Rupertus Heydelbergensis, Weidenkopff, cuius pater, ut ex literis Pomerani nostri cognovi; apud Electorem Palatinum Rhenum principem magnae autoritatis est Consiliarius: qui, ut ipse aiebat, multas iam Galliae provincias peregrinationis ergô lustraverat, denuum Italiam cogitans. Idem reddidit pateram ex solido efformatam argento; auroque purissimo deauratam: cuius operculum, ut scribis, videre licet antiquissimis maiorum tuorum insignijs incrustatum, atque insignitum, quibus sum precipuè delectatus. ~~Poculo~~ literis tuis inclusum erat numisma arg. itidem inauratum, elegans sanè atque magnificum, cuius altera facies effigiem augustam tuam ad pectus usque exprimebat, altera sedinas, oris ambabus, ut tu planè dicis, Romanis caracteribus adfabrè exornatis. Ego tua imagine ad vivum, ut videtur, delineata dicere nolo quàm sim affectus: diuturnam mehercule sitim illam, et desiderium ardens tui

videndi

videndi quodammodo expleuisse tum me putaui: at quid futurum existimares, si contingeret vultus coram videre tuos, et te amplexari? Tanto deniq. artificio cęlata erant omnia, tam etiam preciosa, vt nescias magis'ne admirere artificis solertiam atque ingenium, an eius liberalitatem verè regiam, à quo sunt ista transmissa atque collata. Paucos post dies illas feceramus tuas reuolutiones curauimus transcribendas affinis nostri manu, simul et statim perferendas ad Lugdunum ad Craftium mercatorem, et inde ad clariss. virum Laurentium Pomeranum Bituricens: quas tibi puto eius operi redditas aliquot ante diebus, quam geniturum charissimi tui Caroli ab eodem acceperis. Hęc calculata est à me triplici via, Indorum scilicet, Babyloniorū, et mea consueta. multaq. in eam conieci: quę tum ex aspectu tuo physionomico deprehendi, tam ex nominibus, cognominibusq. matris tuę, sed vxoris prę sertim. Quam, vt facilius legi

à te poſſet, iterum ſcribendam tradidi cuidam
iuueni Gallo, qui ſeſe nobis obtulit nuper.
Reuolutiones autem duplici confectę ſunt calculo
Babylonico, et meorum auorum: Hoc itaque
tempore, vt ſpero, à te reuoluuntur et tuę reuo-
lutiones, et tui Caroli genitura. Nunc ad te
mitto et alteram genituram, quę eſt expectatiſſi-
mi filij Ioan. Roſenbergij cum ampliſsimis
eius ſignificationibus à nobis his contractiorib.
noctibus elucubratam: quam quoq; in tuam gra-
tiam ſcitiſsimis depingendam characteribus
curauimus, manu videlicet Galli illius adoleſ-
centis qui paulo antè in altera Caroli elabora-
uit. Tu de ambabus iudicabis. Incipio iam
tuam ipſius genituram diligentius recognoſcere,
quam feceram antea, more Indico ſcilicet, exacte
vt arbitror: quam vbi diligenter à te ruminata
fuerint ea quę habes, ad te mittam cum reuo-
lutione anni 1562. Iuuentus Cancer in aſ-
cendente animum tuum magno quodam explebit gaudio,
eoque

eoq; repentino: nouas enim et inauditas in tuis
fodinis reperies diuitias, metalla omnis generis,
pręsertim autem argenti et ęris: quę etiamnum
venient ἐκ ἀγαθῆς τύχης σοῦ, hoc est, ex tua
bona fortuna. Et hęc quidem tanta futura
sunt, adeoq; illo anno ampla, ut pręterita
damna atque detrimenta quantumuis stu-
penda facile resarcias. Hoc enim mi Illu-
striss. Domine iterum atque iterum moneo,
quod sępius inculcaui, ab inceptis ne desistas:
veniunt, veniunt, nec longè absunt splendi-
dissimi illi dies à Saturno beandi. Sed et
hoc verè dicam, non procul à plumbo argen-
tum purum. De venis argenteis tantum
tibi polliceor, quantus est meus erga te
amor, et obseruantia, quantum etiam res-
pondere te mihi in amore certò scio. Et
hoc habe à me, siquid in Iudiciaria valeo,
antequam hę meę literę ad te perferantur,
vel non ita multo post, te noua quędam et

miranda venera auditurum de amplissima di-
tissimaque argenti vena reperta, ac de alijs etiam:
ſed vel inter has una futura est primo quidem
exigua, et ob id à foſsoribus et inueſtigatoribus
negligenda: ſed quam caueant summopere
ne contemnant, et diligenter, ſi quam aliam
unquam, atque indefatigato labore perſequantur.
inde enim ſcaturigo perpetua et indeſinens.
in qua perquirenda post internalla quędam
apparebit aliquid in ſpecubus quod foſsores
perterrefaciat, ſed ſtatim euaneſcet. Quare
dico iterum et dicam ſepius clariſs. Roſenbergi,

— NOLI DESISTERE COEPTIS.

GRATA SUPERVENIET QUAE NON SPERABITUR HORA

Interea dum hęc attulerit dies, reuolutiones
eas quas nuper ad te miſi poteris tędij fallen-
di cauſa perlegere. Fac obſecro, ut tui ſe-
quantur Venerem orientalem in perſcru-
tandis nouis venis: et mané ante Solem ori-
entem nonnihil viſo Veneris aſtro elaborent.
et

et id quidem continuè versus partem vt dixi,
orientalem vsque ad medium Maium anni
1562. Ibi enim venę. post hęc fossores
retrogradiantur. Sequantur tamen quę ante
oculos erunt; apparebuntq;, ne forte cognita
pro incognitis habeantur: nam cognita con-
stant indicio et manifesta probatione, in-
cognita casu. Atq; ista ex reuolutione tuę
genituræ secundum iudicium Astronomicum.
Reuolutio autem tua altera anni 1562. quã
paro, curabo vt ad te perueniat ad cal. (si
non possum citius) Nouembreis nundinis
Lugdunensibus, quàm amplissima. Tu fac,
vt tuę expectatissimę literę quamprimum
ad nos perferantur, quę nos certiores faciant
de omnibus rebus, et de acceptis reuolutionib.
genituręsq; nec prius nostras expectato, et
cęterum pręterea quę tibi destinantur, quàm
ipse literarum officio nobis satisfeceris. in
quo non vereor ne diu tuam diligẽtiã desiderem.

Interim si quid acciderit novi, vel in illis tuis
revolutionibus, vel genituris sit aliquis scru-
pulus, qui te male habeat, tu inquam ne
prætermitte scribere. Sed quæ à te erunt literæ
velim ad nos perveniant deinceps opera Crafftii
mercatoris. Quod ad quem soleo ego omnia
mittere, quæ inde ad te, vel ad D. Laur. Po-
meranum Bituriges perferantur; nec mihi
satis tutò committi posse videntur typographo
nostro Brototio. Pomerano quidem viro cum
docto, tum suavissimi ingenii sic per literas fa-
miliariter utor, ut nemine magis: utinam ve-
stra utriusque præsentia fruerer eodem modo:
nihil mihi crede, vel gratius, vel iucundius
in vita accidere possit. Nullum verò ad te
fasciculum literarum, quin ad illum etiam
copiosè scribam, cum amplissimo amoris erga
utrumque mei testimonio. Qui si Bituriges reli-
querit, planè iam hæreo ad quem meas literas
destinem tutò tibi perferendas. Ephemeridem
nostram

noſtram anni proximi 1562. legiſſe te velim, quam Pio IIII. Pont. Max. dedicauimus: in hac prodigia multa, multę calamitates quę Europę noſtrę miſerrimę imminent latius explicantur, et quidem Gallicé, more noſtro. Quantum ad genituram Ioannis filij, quam ut dixi, et vides, ad te mitto, in ipſo frontiſpicio cernere licet duo themata, alterum quidem meo more confectum, alterum ad viam et trutinam Aſtrologorum, primum eſt horoſcopi, aſcendentis ſecundum: ſed omnia ſignificata ex calculo conſtant triplici. Nec miraberis heros nobiliſs. à me in ea repetita eſſe quędam, quod ideò factum eſt potiſsimum, quia planiſphęrium cum inſtrumento abaui mei materni Magiſtri Io. Saurémigij ad harmoniam Aſtronomicam coniunxi, ne videlicet deſcriptio genituræ turpiter exareſceret, et tędium tibi, nauſeam ve adferret. Multa tamen à nobis ſunt conſultò omiſſa, quę ſi perſcribere voluiſſem, Iliadem

meherćule confeciſſem potius, quàm iuſtam
genituræ circulum. Sed hoc quantulumcunq;
eſt, fac obſecro, ne pereat. In quibus autem
Latinus ſermo minus quadrare videbitur,
fac etiam leuiter vt prætereat, nec animum
remoretur, aut cachinnum moueat: terminis
vt ſcis, artis eſt vtendum. Ego propter re-
pentinum tabellarij diſceſſum non potui per-
ſcriptam geniturarum recognoſcere, quæ mutila
nonnullis in locis exiguus. non per me quidem,
ſed per ſcribam, qui omnia non potuit legere.
Verum iſta nihil obſcuritatis ſunt allatura.
Hæc itaque omnia habes à calculo Aſtronomico
diligenter profecta, in quo nihil falſi ſumus.
Homines nihilominus ſumus, poſſumus labi,
errare, falli, et decipi; in calculo tamen vix
poſſumus. Anni ſunt ferè quadraginta, à
quibus tam rem medicam, quàm iudiciariam
verſamus, neſcio quanta cum gloria noſtra
aut commodo, labore certè atque diligentia

indefeſſa

indefatigabili. Quod thema nuper abs te pe-
tebam ut ad me mitteres, nunc nihil eſt opus:
iam enim omnia ad umbilicum pene perduxi-
mus. Quod ad reliquos annos attinet, quorũ
nullas feci reuolutiones, feliciſsimi illi erunt;
et fortunatiſsimi, in quibus

FVLGEBVNT VERE CANDIDI TIBI SOLES.

in quibus ſi vis; cornu Amaltheę: preterquam
quod ex alieno ęre quędam inimicitię. Ex
ſedinis nouis inquam quęuis ſarcientur incom-
moda. Liberi tui ambo inclinatione quadam
cœleſti, itemq; naturali miranda exequentur.
Carolus caueat à Stella (ut in genitura ſcriptũ
eſt) quę fuit inuenta in decimo tertio, ſi bene
memini, gradu Tauri. Ioannes vero in magnus
futurus eſt, et magnę ſpei. Tu verò mi
honorande Domine, da operam ut valeas;
dede te totum hilaritati, iucunditati, alacritati,
fuge rixas, et iurgia, ſollicitoſq; dolores, nihil
concede triſtitijs, nihil angoribus. Ex effigie.

R 1

tua, deprehendi, animi tui magnitudinem, con-
ſtantiam, fidem, probitatem: et inimicorum
quædam erga te odia ex fruſtratione rei ſperatæ
ſed ut decet virum magnanimum; ſine eos va-
lere cum ſuis odijs et truculentia. Utere
vino bono, et veteri; non ita diluto, temperato
tamen: indulge aliquando genio. Noli ob-
ſecro imprimis triſtari: omnia in melius, non
minus quam de expectatione S.P.Q.R. de
Domitiano. omnia inquam bene cadent, mihi
crede, et breui: mala omnia ſopita, pacataque.
Incipiet iamiam fortuna tibi afflare, et tua
vota ad proſperos ſucceſsus euehere, maxima cũ
rerum omnium affluentia, ſimul et longeuitate:
domus tua pace, gaudio, et tranquillitate undiq
effloreſcet. videbis natos natorum tuorum, et
pacem ages cum aduerſarijs. quo nihil optabili[us]
homini eſse poteſt, nihil melius à Dijs im-
mortalibus dari. Vale mi illuſtriſs. Dñe,
et diu viue. Salone v. idus Septem. 1561.

Singulari tuæ probitati
deuotiſs. M. Noſtradamus

ERVDITISS. VIRO SIMVL ET AMICISSIMO D. LAVRENTIO TVBBIO POMERANO LEGVM DOCTORI M. NOSTRADAMVS S.

Mense proximo misi ad te eruditiss. Pomerane, et alium fasciculum, quo erat inclusa Io. Rosenb. filij genitura, simul et epistola ad clariss. D. Io. Rosenbergium patrem: cum superioribus quoque ad te misissem eiusdem revolutiones quinque, et Caroli genesin: omnia mehercule tam diligenti calculo supputata, tam etiam copiose simul et aperte explicata, ut quod requirat amplius Dominus ille noster, nihil erit. Nunc quando in ceteris omnibus vobis, ut mihi videor, satisfeci; satisfaciam quoque et tuis ultimis literis. Doleo certe, et vere doleo; mihique tecum communis est ille dolor, quod tam cito nobis eriperis, Augustamque ut ais, sub hyemem revocaris, antequam contigerit me tecum ~~coram~~ colloqui, et varijs de rebus coram disserere, que vel literis committi.

non possunt, vel etiam ut committantur non est liberum. Tu tamen ubicunq fueris, et de tua et Domini nostri valetudine, itemq de coeteris rebus, ut soles, me semper facies certiorem: de quo ego quidem non dubito, et mihi persuadeo. Sed inprimis; si me amas mi perdocte Pomerane, da operam, ut quamprimum Dns Rosenbergius per te accipiat omnia nostra scripta, et fruatur, quę scio auidissime in dies expectat. Sed quid

ΜΑΣΤΙΓΩΣ Δ' ἹΠΠΟΥΣ· ΤΩ Δ' ΟΥΚ ἈΚΟΝΤΕ ΠΕΤΕΣΘΗΝ.

Ego verò gratias multas ago nouo tuo hospiti D: Ioquimo Consiliario, qui nullo meo merito bonam suam erga me voluntatem non solum verbis, sed et facto velit declarare. Miror autem, quod D. D. Liparinum reliqueris, quicum scio, multę et magnę necessitudinis causę erant tibi coniunctę. De quo nihil tamen scribis. Nolui me vię dare, et in aulam proficisci, ut ad te scribebam, nisi perfecta plane atque abso-

abſoluta Caroli IX. Francorum regis genitura: quod hiſce diebus fecimus, non ſine magnis vigilijs, et labore incredibili, ~~ut~~ ~~tam~~ res ~~tanta~~ poſtulabat. Nunc me aliud ex alio impedit, et video instare hyemem: sum tamen μετέωρος, et adhuc in dubio versatur ~~est~~ animus. Si manſero, erit qua poſsim mandatis tuis votiuis et tamdiu deſideratis ~~satis~~ quamprimum ſatisfacere: quod tibi promitto atque recipio diligenter esse facturum. Tu modo Io. Brototo typogr. quidquam ne committito, et inter sit nobis amabo: negotij cum mortuis; iamdudum enim excessit e vivis vir bonus, et pius, et qui me vnice colebat, atque obſeruabat. Filium reliquit P. Brototum, ſed iuuenem, qui necdum, vt ait ille,

QUAERIT OPES ET AMICITIAS, VEL INSERVIT HONORI.

Vnus Craftius ~~ad~~ ponendam aptiſsimus est, ſi modò idipſum velit curare noſtra gratia, vt certé vult: nam memini illum aliquando

R 3

mihi dixiſſe, nihil eſſe tantum, quod mea cauſa non factum sit quam libentiſsime: et id ~~mihi~~ confirmauit frequentiſsimis literis, magna cum amoris, obſeruantię, ſtudiorum, officiorum erga me ſignificatione. Quapropter mihi crede, Craſſo omnia; mihi enim perſpecta eſt eius fides, probitas, integritas: atque etiam ex figura eſt hominum probior eſt nemo, fidelior, ſanctior, equiorem Germanam vere ſinceritatem illam, vedaleus..
Quid? ex cognomine Craſſi ſi forte aliquid voles quoque expiſcari, remotiſsimum ſane ab omni fallacię genere et improbitatis comperies.
Hęc adduxi ne dubitares de eius fide, ut certe non dubitas. Nec mihi aliud in votis eſt quam ut meę literę ad vos bona fide perferantur: quapropter eas obſigno tenaciſsima cera, anulo meo ſuperinſculpto, cuius ad orbem nomen eſt ipſum, Solis figura ſupremum locum tenente, tribusque planetis infimum. Unde facile ſuboli facere poſsis fuerintne illę recluſę; nec ne.

de

sibi necesse etiam contemptui aut negligentiæ lo-
cus. Singulis fasciculis quibus et Caroli, et
Ioannis Rosenberg erant inclusæ genituræ pro
vectura quindenos asses Turonensis monetæ
addidi: et iis quidem tabellariis commisi quorum
in perferendis literis commoda fructusque omnes
consistunt. Crafftius ad nos scribebat nuper
mihi iam necesse esse Bituriges quidquam ad
te mittere: putare enim se te in Germaniam
profectum: ne desisterem tamen mea omnia ad
se destinarei, curaturum diligentissime, ut ea ad
D. Io. Rosenbergerum perferrentur, vel ad te
ubicunque esses, modo illi esset exploratum.
Itaque rescripsi me ista non ignorare;
et a te certiorem essem factum. Quamobrem
curaret rogavi, ut ista secundum mandata tua
redderentur Augustæ in ædibus Georgii Her-
warti senioris: quod credo illum sedulo ~~fecisse~~
facturum. Cæsar Nostradamus plurimam
tibi reddit salutem. Vale idib. Octobris,
et nos semper, ut facis, ama. M.D.LXI.

Clarissimo ac nobiliss. Heroi
Io. Rosenbergio civi, et patritio inclitae familiae
Augustanae M. Nostradamus S.

Paucis abhinc diebus nobilissime Rosenbergi redditę sunt nobis à te literę, tuę iaspide tenuis obsignatę in cera viridi: datę autem illę ad fontes febriles prope tua mapalia 15. cal. Iulij. Vnde facere non possum, quin tantam moram admirer, quę in loco tamdiu asseruatę in carcere. Bene scribebat Pomeranus noster mercatorum literas meliore esse fortuna et conditione, quam studiosorum. Superiori itaque mense fusissime ad te scripsi, et misi genesin Ioannis filij tui expectatissimi, non indiligenter vt mihi videor, à nobis et supputatam, et explicatam: ornatam autem duplici themate, ex planisphęrio collecto altero, altero ad morem auitum confecto. Iis porro characteribus transcribendam curaui, vt nemo queri possit de difficultate lectionis. Cuiusmodi est etiam illa altera Caroli tui,

nisi

niſi quod tripltā ria calculata: quam ad te
miſi circiter cal. Auguſti. Reuolutiones
etiam numero quinq ad te miſeram paulo
ante, hoc eſt idibus Iulijs. Ijs omnibus te
frui hoc tempore plane credo: idq diligentia
partim Pomerani noſtri; partim Craſtij
mercatoris, ad quem ego omnia mitto confi-
ſus eius probitate, fide, ſingulari in me obſer-
uantia, ſtudioq eximio. qui quoties veſtra
per eum accipit, toties pollicetur mihi et de-
fert in rebus omnibus ſtudium ſuum, officium,
operam, laborem: quo omnino dicere nolo, vir
ſupra omnes meo iudicio humanus, diligens,
idemque officioſus. Quare nihil eſt quod
dubites de eius fide: diligentiſſime mihi crede,
et tua, et Pomerani, et noſtra mandata
exhaurit, atq exequitur. Brototium meum
iamdudum Parca rapuit, quę quidquid eſt
apud nos boni quamprimum ſibi vendicat.
P. Brototius filius iuuenis eſt admodum, et
S.

ista parum curare videtur. Porro autem tales
sunt plerumque nostre litere, que si vel non
perferantur, vel negligentius habeantur, non
parum ea res nos offensura sit. Quare
omnia posthac Craftio mittito: ambobus enim
maxime cupit et suam operam et studium
navare. Sed oro te, mi Rosenberge, fac me
quamprimum certiorem de perlatis ad te filiorum
genituris, et tuis revolutionibus, itemque de ceteris
rebus copiosissime: nihil enim mihi gratius,
nihil iucundius accidere potest suavissima illa
literarum tuarum lectione. Acceptis tuis
ultimis cepi tuam genituram, que mihi alioqui
frequenter est in manibus, iterum exactissime
calculare triplici quidem via: visoque ascendente in
angulo medij caeli, fortuna inter ascendentem
Solem, et Lunam, revera necesse est ista
omnia pertinere ad quartam domum, et te
omnia parentum bona possidere, indicareque
prosperos et felices successus in rebus paternis
in

in metallicis, in mineralibus, in fodinis, in thesauris absconditis, et rebus occultis, atque immobilibus, in agricultura etiam ac ędificijs. Quamobrem te vehementer etiam atq; etiam rogo per mutuam amicitiam nostram, per suauem illam tuam suauitatem atque humanitatẽ, per preclarissima demũ maiorum tuorum insignia, ne desistas ab inceptis: à tergo est ΑΓΑΘΗ ΤΥΧΗ sed vel ita proxima, vt ita me Deus amet, mihi aliter persuadere non possim, quin die Iouis tertia vel quarta Octobris, et mensibus preterea antecedentibus; nouę quędam venę à tuis repertę fuerint. Non longe est mehercule à plumbo argentum, atque ita copiosum, vt plumbum tandem euilescet, fossoribus intentis tantummodo in venis aureis, argenteis, ęreisq; perquirendis multum diuitibus. Iuppiter etiam hoc tempore nescioquid pollicetur de stanno, et alijs metallis. Crede mihi ascendens est Cancer non sine causa, et inuentus horo-

ſcopus in quarta domo non fruſtra, Sole in ſe-
cunda ab Zodiaco. Itaq dum ego iterum atq
iterum: profundius verſor in calculando: video
meliora in dies atq felicióra portendi tibi:
nec tibi modò, ſed et liberis, ſed et iis qui
ſunt ex eodem ſemine paterno; de matre iudicium
nondum institui. Et verum cuidam fratri ſigni-
ficantur eadem ferè in metallicis ac fodinis,
quę tibi; certè ęqualis ſors, propter Solem et
Mercurium cum cauda in undecima ab horoſcopo,
et undecima tertia eſt ab Zodiaco, et in tertia
ab horoſcopo Virgo fuit: quod fratri aut ſorori
tecum ęqualem in omnibus ſortem manifeſtè
indicat: demum exantlatis malis temporibus
atque luctuoſis fortunę vultum adfore quam ma-
xime benignum, atq facilem: cuius proſperitas
ęque redundet primò tamen ad liberos, deinde
ad fratres: nam Virgo fuit in domo fratrum,
ſimul et liberorum. Mars porrò in quinta
cum capite Dra. perpetuam felicitatem pollicetur.

Et Fortuna in secunda ab horoscopo, quę diuitia-
rum domus est, tuos prosperos successus, et à
te petendos innuit: at eadem in quinta ab Eo-
dinco, filiorum loco, deliciarum, voluptatum, multo
feliciores liberorum causa portendit. Ascendens
verò Cancer, et horoscopus in quarta, longe pros-
perrimos, omnesque omnium felicitates complectitur.
Quę omnia latius explicata sunt à nobis in tua
genitura, et diligentius iterum (ut spero) perse-
quemur in secunda illa quam tibi paro, quę
quidem iam optimo utitur principio. Ubi ab-
soluta erit, quamprimum ad te mittam, simul
cum altera revolutione anni ~~16~~ 1562. necnon
1573. qui ut scis, annus est tuus climacteri-
cus. In tua genesi precipuum illud erit ex
nomine matris et cognomine tractum iudicium,
quodquidem nondum attigeram: etsi et illud,
et pleraque alia maiorum tuorum nomina ex
astrorum ratione deprehenderam, quę postea
bona fide ad me transmisisti: et ~~m~~ reuera

vnita concorditer omnia ad calculum aſtronomi
cum equiſsime reſpondent. Quod etiam, ut cetera,
exactius iterum videro. Nuper à te petebam, ut
ſi themata aliquot revolutionum tuarum haberes,
ea ad me mitteres, ſed iam nihil eſt opus: ce-
perat enim me oblivio quedam ~~latitudinis~~ loci in quo
natus es, et pendebam prorſus, conficerem ne
themata ſub altitudine Auguſte, an comitatus
Tyrolenſis: at ubi evolui volumen epiſtolarum
tuarum, ſimul et D. Laur. Pomerani, quas
ſub ſigno [illegible], et ſervo diligentiſsime, inveni
te natum Auguſte Vindelicorum: et ſtatim
ea confeci ex antiquiſsimis meis ~~tabulis~~, et D.
Cypriani Leovitij tabulis ad altitudinem 49.
Interim nihil labora, quamprimum enim om
nia ad umbilicum perduxeram, et ad te mittam.
Quod ſuperioribus literis ſcribis nuper admo
dum perſcrutando ſubterreſtria in fodinis ve
nas plumbeas inventas ſatis divites, gratulor
certe tibi, mihi gaudeo: gratulaturus et pr

ppe

propediem Dijs adiuuantibus, de aureis, ar-
genteis, ac æreis, et mihi veritus gauiſimus.
Quod terreis fecibus ita mixtas, vt ingentis
ſit laboris ~~metallum ab~~ illis diuidere; ni-
mirum illud eſt, vt ſcis, rerum humanarum
condimentum: labor ſcilicet et voluptas: et
vt tu ais, dulcedo cum amaritudine ſemper
eſt coniuncta: modò ne ſit ingratus labor,
et illiberalis, aſpiretq tuo fortuna labori.
quod profectò in dies factura eſt omnium
aſtrorum conſpiratione atq conſenſu: et id tibi
ſeparatim ſpondeo, in meq recipio. Nihil ~~au~~
enim eſt tam minimè vanum, tamq non con-
temnendum, quam prædictiones aſtrologicæ;
quàm, ſidera illa et ſtellæ, quæ diuinis ani-
matæ mentibus imperium quaſi quoddam in
hæc inferiora exercent. Hiſce diebus abſolui
Caroli IX. Francorum Regis genituram quatis
cum vigilijs et laborum tædio non dicam.
~~Faxit Deus ne~~ Hoc tantum dicam, faxit.

Deus, ne ſit vel indignus, vel caſsus meus labor.
D. Cypr. Leonitium, ſi quando te inuiſit,
iubeas ~~eum~~ rogo, meo nomine plurimum ſal-
uere. Tuas ainde expecto, quamobrem eas
fac ne diu deſiderem, et interim oppingo
(ut facies) aliquid noui, nam illa iam ſunt
vetera; et nihil mihi eſt ſuauius, quam
iſtis tuis aduocari gaudijs, et ea mihi tecum
eſſe communia: quæ perpetua ut ſint tam opto,
quam video et te et tuos liberos ex influentibu
undiq ~~dono~~ fortune donis ſeſede in poſterum gaui-
ſuros. Quod breui faxit Deus optimus maxim.
et vos diu ſeruet incolumes. Salone Petrea Pro-
uinciæ Galliæ, idibus Octobris, 1562.

CLARISSIMO VIRO,

VIRTUTE ET ERUDITIONE PRAESTANTI D. M. NOSTRADAMO

DOCT. ARTIS MED. ET MATH. INCOMPARABILI

DNO SUO SUMMO S.

Si vales clariſsime Domine Noſtradame bene eſt,
ego Dei beneficio recte valeo, melius ſane
quam cum Bituirigibus totos ad Iuſtinianum
deſi-

deſidens dies me macerabam,

IPSE MEVM COR EDENS, HOMINVM VESTIGIA VITANS.

Nam nunc uides, quod à cal. Septembris totum hoc tempus in peregrinationibus conſumpſi; quod futurum quidem proximis meis ad te literis præſignificaui, quas menſe Auguſto ad te dederam: puto enim eas ad te ex Lugduno perlatas. Reſpondi tunc ultimis literis tuis, quas 4. Non. Auguſti dederas, una cum expoſitione illa elegantiſſima Caroli genituræ: teque admonui ut poſt cal. Septembreis nihil Bituriges ad me mitteres, ſed ſi quid uelles id Auguſtam potius iuberes e Lugduno per Craſtium mitti ad ædes domini Georgii Herwarti ſenioris, ibi facile mihi redditum iri: id rogo ut adhuc fiat, ſi quid eſt quod mittere uelis. Ego ſpero me circiter cal. Ianuarias Auguſtæ futurum, a qua nunc abſum ſupra ducentas leucas, itinere ſatis longo et difficili et propter anni tempus moleſtiſſimo. Genituram Caroli

T i

misi in Germaniam statim atque à te acceperam
mense Augusto: sed quia significavi eis nos
è Gallia abituros, interea ab eis nihil respon
sum est, quod quotidie nostrum reditum ex
pectant: qui tamen differtur propter discipu
lorum meorum vitricum, qui in aula Galliæ
nimis diu moratur, missus repetitum nescio
quæ à Rege, grandis est summa: is nos
Antuerpiam præmisit cum Lutetiæ orirentur
frequentes turbæ de religione, de quibus puto
ad vos perlatum. Speraveram me ibi visurum
te, vel in aula Regis: siquidem nuper signifi
caveras te à quadam magnifica Domina evo
catum, fore ut Bituriges transires: sed nihil
potui ibi de te intelligere, neque Lutetiæ, neque
in aula. Atque ita cum propter metum pe
stilentiæ, tum etiam propter augescentes sub
inde de religione turbas Lutetiæ nō possemus
diutius esse sine periculo, confectis rebus
nostris, et comparata mihi bibliotheca
medi

mediocri Antuerpiam nos contulimus, quę
itinere octo dierum, aut paulo amplius à
Lutetia abeſt, emporium nobiliſsimum totius
occidentis, et natura loci munitiſsimum. Sed
de ſtatu rerum Lutetię prius forte quęres,
quanquam non dubito te habere à quibus hęc
iampridem reſciueris omnia. Mihi ſané res
tota ad bellum ciuile ſpectare uidetur, niſi
aliquid remiſerint Pontificij, et templa conce-
ſserint Proteſtantibus. Atque utinam ſine cęde
et ſanguine hoc ſic abiret. Plebs Lutetiana
inſigniter inſanit, et fuit magis quam uſpiam
alibi in tota Gallia, ſuperſtitione fatua excę-
cata. Diſputationes de religione inſtitutę in
oppido Poyſsi refrigeſcunt culpa Cardinalium
neſcioquid cauſantium, et moras nectentium.
Circiter cal. Octobreis Rex aduerſa admodum
ualetudine tenebatur: itaque uiſus eſt mihi poſt
macilentior, et neſcio quomodo imbecillior.
Dij faxint ut ſuperſtes ſit nobiliſsimus puer.

Sed mihi familia Valesiana πρὸς δύσιν de-
clinare videtur, Burbonia ad ortum, ut sunt
rerum vices; utque

COGIT ADRASTIAE CEDERE REGNA DEUS.

Ad Belgicum quod attinet, nondum quidquam
hic movetur, sed durat adhuc alibi exautora-
ta Pontificis autoritas. Nonnihil tamen re-
missum est de inquisitione Hispanica, quae
acerrime etiam in suspectos animadverti solebat.
Sed vide novas artes. Qui suspecti sunt, noctu
comprehensi in proprijs ędibus abstrahuntur
in carcerem, ibiq. sine ullo strepitu ac forma
iudicij submerguntur in dolio aquę quadruped
constricti. Id eo consilio fit ne quid publicé
oriatur turbę, si publicé sumeretur de talibus
supplicium. Ita mihi hodie relatum est intra
xv. dies proximos tres honestas et pias matronas
ob hęresis suspicionem hoc modo clam é domi-
bus noctu extractas perijsse. E Germania
nihil novi habeo. Fama hic est Reginam

An

Angliȩ nupturam Regi Sueciȩ Principi iuveni
et ditissimo. Prȩter hęc nihil novi quod magno-
pere scribendum putarem habeo, teq rogo ut hęc
boni consulas. Ex Germania Deo volente reli-
qua copiosius et diligentius, atque etiam sępius.
De Rosenberg. nostro puto te iampridem e
Lugduno habere responsum. Ego reversus
Augustam quam maximis itineribus prope-
rabo ad ipsum. Non dubitabis quin omnia
tua sint ei futura gratissima, teq in hominem
gratum labores et officia collocaturum. De
mea genesi, quod scribis te examinaturum eã,
vehementer gaudeo. Sed heus tu, NON MEA
AURUM RENIDET IN DOMO. Faciam tamen ne
in mediocritate nostra gratitudinem desiderare
possis. Neq enim mihi usque adeo fortuna no-
verca est, neq ita sordide tenax animus, ut
summos tuos atque pulcherrimos labores non
remunerari velim. Quęso te, de coniugio vide
quid speres, et quo ętatis anno, de posteritate,

tum de ſtatu, et honoribus; ΘΕΙΟΝ ΓΑΡ ΑΓΑΘΟΝ Η ΤΙΜΗ. de fortunis, et reliquis huiuſmodi.

Bene et feliciter vale cum omni familia tua, vir doctiſs. meq; quod facis, ama; ego te redamare non deſinam. Data Antuerpie in Belgico XVII. cal. Decembris. An. 1561.

Tue Excell. addictiſsimus.
Laurentius Pomeranus.

EXIMIO, AC MAXIME
ASTROLOGIAE PERITO M. MICH. NOSTRADAMO MEDICINAE DOCTORI DOMINO AC AMICO SUO UNICE SUSPICIENDO S. V.

Clariſsime, ac omnium eruditiſs. D. Noſtradame, binas ſuperioribus diebus ad Excellentie tue accepi literas, quarum priores VI. idus Sept. poſteriores idibus Octobres erant date; ex quib. non ſolum te ſanum atq; incolumem eſſe ſumma cum letitia intellexi, ſed etiam non minori gaudio percepi omnes meas literas, quas ad te dedi, una cum poculo argenteo deaurato, quo magnopere delectaris, effigieq; mea in

for-

forma numiſmatis argentei expreſſa, redditus eſse: quanquam poculum non ſit adeò precioſū, tamen propter inſolentiam et raritatem tibi miſi: ſimiliter et effigiem meam, quam qui vident, aiunt prorſus effigiem meam repreſentare: hac de cauſa miſi, vt cum hilaris et inter amicos tuos eſſes, mei tanquam ignoti, et huius, qui omnes Aſtrologię peritos amat, memores eſsetis: hanc enim artem ab ineunte mea ętate in hunc vſque diem dilexi, et magni eam ex experientia feci.

Priusquam mihi binę tuę priores literę erant redditę, quinq meas reuolutiones anni 1561: 1562. 1563. 1564. et 1565. vna cum literis Laurentij Pomerani noſtri familiariſsimi accepi, quas ego quanquam non aſsuefactus ad Gallicas literas legendas ſim, tamen crebrè legendo, magno labore et diligentia eas perlegi, et literas intricatas cognoſcere didici. Inuenio autem quaſdam in natiuitate et reuolutionib.

meis obſcuritates, quas non ſatis intelligo, nec
que tua ſit opinio ſcio: quare iamdudum Lau-
rentio Pomerano, quo familiariſsime vtor,
de his locis obſcuris ſcripſi, eumq rogaui, vt
tuę Excell. ſcriberet, et rogaret, vt illa obſcura
loca latius explicares, et planiora redderes:
itaq mihi reſcripſit, te eum certiorem feciſse,
te intra paucos dies Biturigas tranſiturum,
eumq inuiſurum: ſe tunc apud te de omnibus
locis obſcuris per totum tractatum percontaturũ:
ad hęc hactenus reſponſum expectaui. Etſi
autem longo iam temporis interuallo nullas à
Laurentio Pomerano acceperim literas, tamẽ
eum intellexi Biturigibus diſceſsiſse, et cum
patruelibus meis, quorum preceptor eſt, An-
tuerpiam iter feciſse, quare eius aduentus
quotidie expectatur, qui ſi eò venerit, ſtatim
ad me ſine vlla mora reuocabo, eumq quomodo
hęc loca obſcura intelligenda ſint interrogabo:
qui ſi mihi ſatis explicare poterit, illud onus
in

in tuam Excellentiam non conijciam: sin minus, quo perfectiorem intellectum sensumque habeam in his omnibus, tibi rescribam.

Genituram filij mei Caroli nondum accepi, spero tamen familiarem nostrum Laur. Pomeranum à te accepisse, eamque secum habere, et mihi, quod Deus faxit, ut breui fiat, si ad me venerit tradi- turum. Magno igitur gaudio, letitiaque affectus sum, nec dubito quin omnia diligentissime, tri- plicique modo, Indico videlicet, Babylonico, et tuo solito, vsitatoque more calculaueris. Quare magno- pere huius geniture desiderio teneor, ut eius bonam et aduersam fortunam in ea inquiram. Deus optimus maximus, in cuius potestate et gubernatione cœlum et terra consistunt, velit infortunium eius per suam misericordiam auertere, et felicem fortunam ad sui nominis gloriam et commendationem prestare.

Genituram filij mei Ioannis accepi, et inuenio te nullis laboribus aut diligentia in ea perficienda

reperiſse, eamq; tam miro artificio confectam
eſſe, ut ſimilem nunquam viderim: et reperio
astra filio meo copioſam fortunam, præſertim
autem in rebus metallicis promittere, magnumq;
fauorem et gratiam cum principibus et Regib.
ſpondere. hoc velit Deus opt. Max. ad sui
nominis gloriam, et filiorum meorum ſalutem
præstare. Quantum ad morbos eius attinet,
de quibus in sua natiuitate mentionem facis.
ſcias eum anno vii. et xiiii. suæ ætatis duob.
grauibus morbis extra patriam laboraſſe:
Deus omnipotens velit et reliquos ſuos morbos.
qui anno xxi. et xxxv. ei inſtant, benigni-
ter auertere. Hæc ideo tibi ſcripſi, ut de
eius natiuitate eo certior eſſes.

Quod meam genituram exactius, quam prius
feceras more Indico exactiſsimo denuo calcu-
lare cœpiſti, et mihi eam vna cum reuolu-
tione anni 1562. miſſurum promittis, prop-
terea tibi gratias immortales ago; eamq; vna
cum

cum reuolutione anni 1562. et alijs reuolutio-
nibus breui expecto: daboq́ operam vt tibi
aliquo munere pro tuis laboribus, diligentia,
et aſſiduitate ſatisfiat. Etſi autem miror
me à te adeo amari: tamen aliter mihi per
ſuadere non poſſum, niſi quemadmodum De-
us Prophetam populo Iſraëlitico in captiui-
tate Babylonica miſiſſet, vt eis redemptionem
eorum prediceret, et eos conſolaretur: ita etiam
peculiari fato et ordinatione diuina fieri, me
à te in his meis varijs et magnis calamita-
tibus, quibus his temporibus obrutus fui, per
literas conſolari. Quare tibi gratias immor-
tales ago, Deumq́ tuo nomine oro, vt tibi
et tuis ab iſtis miſerijs caueat. Hoc 1560.
et 1561. anno ſatis multis miſerijs et cala-
mitatibus occupatus fui, et preſertim propter
ſeruum aliquem, qui mihi aliquot millium
aureorum damnum intulit, et quaſi furto
abſtulit, cui nunc litem intendi: qui ſi ex

carcere liberaretur; multo maius mihi faceſſe-
ret negotium, maiuſq; damnum, extenuatioq;
famę inde oriretur; tamen omne meum infor-
tunium, Lemniumq; malum Deo commendo,
et in id omnem meam fiduciam pono, Deum
tantum ſuos quos amat calamitatibus inuiſere
eoſq; num velint conſtanter in vera fide, ſpe, et
fiducia perſeuerare, tanquam aurum per igni
probare. Quare pro his omnibus et etiam
quod hactenus me et meos ne inimici noſtri
ſecundum eorum intentionem nobis poſſent no-
cere, benigniter cuſtodiuit; maximas et immor-
tales gratias Deo Opt. Max.q; ago.

Magno deſiderio teneor reuolutionis anni 1562.
quam denuo confeciſti; inuenio enim in illis
reuolutionibus miſsis, mihi futuro anno ad-
huc maxima pericula et vitę et corporis
eſſe ſubeunda.

Habetur etiam in reuolutionibus ędes et ędifi-
cia combuſtura: hoc velit Deus omnipotens
beni-

benigniter auertere, et nobis ſuam gratiam
preſtare ne fiat. Tamen celarē te non poſſum
Excellentiſſime Domine Noſtradame circiter
menſem ignem apud meam fodinam
argenteam exortum, omniaq edificia ibi com-
busta eſſe. Deus velit vt hoc incendio finem
faciat, ne aliud maius inde ſequatur.
Terrorem mihi inijcit hoc caput in iudicio meę
genituræ de ſignificationibus Saturni in VII.
quod denotat mihi ab anno 1561. in principio
Iulij. vſq ad annum 1563. eiuſdem menſis;
multa damna eſſe ferenda, incommoda bono-
rum diminutiones, perplures et aduerſas ca-
lamitates, factiones, accuſationes, contemptus
meorum honorum et dignitatum: ſed contra
rurſus me conſolatur, quod certo ſcio Deum
omnipotentem generi humano hoc ſolatium
dediſſe, quod deſcribitur in Euangeliſta Matheo:
VENITE AD ME OMNES, QUI LABORATI ET ONERATI
ESTIS, ET EGO REFICIAM VOS.

Similiter etiam promittis mihi hoc futuro 1562.
anno et ſequentibus feliciſſimam fortunam in
rebus metallicis: et ais hoc futuro anno cum.
Cancer erit in aſcendente, quod fortaſse circiter
xii. diem Iunij fiet, omnia optimé futura,
nam adeſſe candidiſsimos ſplendidiſſimoſq dies:
quare me ſępiſſimé mones, ne ab inceptis de-
ſiſtam: et naturaliter, veriſſimeq de rebus
ſcribis: preſertim de vena quę in principio erit
exigua, ſed ſi diligenter, et indefatigato la-
bore perquiratur, inde perpetuam et indeſi-
nentem ſcaturiginem orituram: et teſtimonij
loco adijcis in perquirenda ea apparituram
aliquid in ſpecubus, quod foſsores perterrefa-
ciat, ſed ſtatim euaneſcet. Scias igitur me
adhuc firmiter in elaborandis meis fodinis
perſiſtere, nec unquam mihi in mentem veniſſe
eas deſerendi: meq ſemper ſperaſse Deum
mihi ſuam gratiam conceſſurum, ut etiam
magnos meos ſumptus, quos in rebus metalli
cis,

cis, qui sunt vltra. 120000. francorum, ex=
pendi, rursus ex eisdem reciperem: nam ab
ineunte mea ętate semper maximé feci et
amore prosecutus sum res metallicas: visumq;
mihi est omnium rerum quibus magnę di=
uitię (bona et honesta ratione acquiruntur,
nihil esse arte metallica vtilius, nihil overiꝰ,
aut magis pium hominibus à Dijs immor=
talibus datum, qua tot millia hominum pau=
perrimorum nutriuntur: etsi ex agris bene
cultis (vt alias res omittam) fructus capimus
vberrimos, tamen vberiores ex fodinis: et sępe
vna fodina triplo maiores vtilitatis fructus
nobis prębet, quam agri quamplurimi. quocir=
ca ex omnium fere seculorum memoria cogno=
scimus, complures ex metallis diuites factos
esse, et eadem multorum Regum fortunas
amplificasse. Magno igitur me sensi cumu=
lari gaudio cum in tuis reuolutionibus, vel
potius meis, inuenissem astra mihi etiam.

copiosam, maximamq; fortunam in metallis
promittere: quibus mihi animum iniecisti, ut
eo constantior in perquirendis venis sim. Scias
igitur excellentiss. Domine Nostradame, me
in meis fodinis ab eo tempore, quo meas pro-
ximas literas tibi scripsi, venam argenteam
cupro mixtam invenisse que adhuc mediocri-
ter se ostendit, et spero hanc venam diuturnã
futuram. In eodem monte in quo mihi mea
edificia combusta sunt in alia fodina venam
etiam argenteam inveni, que quãnquam exigua
sit, tamen magne spei est, ac diligentissime
indefatigatoq; labore persequetur, quemadmodũ
et tu mihi suades.

In alio monte aliam etiam habeo fodinam in
qua spiritus terrestris apparuit fossoribus
octo integris diebus singulis noctibus. quando
fossores ex fodinis venerunt, suum quo utitur
loco candelarum muro ex lapillis confecto
sepit, et magnum strepitum in fodina excitauit

Hec

Hec et ſimilia foſsores magni faciunt, ſperantq[ue] ſe optimas venas ibi reperturos. Et ſine dubio in eo impletur tua predictio, quando nis appariturum aliquid in ſpecubus, quod foſsores perterrefaciat, ſed iterum euaneſcet. In tertia fodina aliam venam reperi, que prorſus nullius precij eſt: ſperamus tamen breui argento et cupro ditiores fore. Inuenta plumbi vena adhuc optima eſt, et Deo volente in dies magis, magisq[ue] creſcet.

Tibi etiam ſignificem neceſse eſt, quemadmodum in iudicio mee natiuitatis ponis, quod ab Ecclesiaſticis infeſtaber, et me odio proſequentur: hec mihi preterita eſtate cum eis contigit. me enim propter religionem coram senatu Oenipontano falſo accuſarunt: ſed cum me excuſaſsem, et crimen purgaſsem, rurſus dimiſsus fui. Inuenio in mea natiuitate et reuolutionibus meis fore me in magna gratia et autoritate apud Ceſarem, Regem, et alios magnificos d[omi]nos:

X 1

hoc verissimum est. valde enim me Cesarea maiestas, Maximilianus Rex Bohemię, Rex Polonię, eorum Consiliarij et alij magnifici Domini amant: et crede mihi tuum iudicium hac in re verissimum est.

Obiter te scire volui me nullam sororem, et tantum unum fratrem adhuc habere qui 16 annis iunior est me, nec ullas filias habet: duos tamen adhuc nepotes, qui fratris mei anno 47. defuncti filij sunt, habeo, quorum doctus et excellens vir meus pariter et tuus familiarissimus Laurentius Poinevanus pręceptor est: apud quem etiam filius meus Ioannes fuit. Nunc mea uxor charissima etiã adhuc vivit. Deus Optimus Maximus velit eam diu superstitem conservare.

Celare te non possum eruditiss. D. Nostradame, me podagra calida sepius laborasse, incredibilesq; dolores perpessum esse: sed postquam consilio medicorum carcaperillę radice, quę ex

In-

India in Hispaniam adfertur, usus essem, et de
ea bibissem, dolores podagre me reliquerunt, et
cholerici humores in flegmaticos se converterunt,
meaque natura prorsus mutata est. De hoc mor-
bo satis multa in genitura mea predicis.
Quod ad Ephemeridem anni 1562 in qua multa
prodigia, multe calamitates, que Europe nostre
miserrime imminent, latius explicantur, Gallice
more tuo confecisti, Pio IIII Pont. maximo
dedicasti, horum cuperem duo vel tria exem-
plaria quamprimum à te habere, puto enim
impressas esse. Scripsissem Lugdunum ut ibi
emerentur, sed cum sciam tibi plurimos infensos
esse, qui tuas Ephemerides, que tamen ex diu-
turna experientia verissime sunt, corrumpunt,
et aliter sub tuo nomine imprimi curant, ut
vix verum exemplar inveniatur, intermisi.
Sepe miratus sum tuas Ephemerides sive
Calendaria, cum vidissem te quod unoquoque
die futurum esset predixisse, et ita evenisse.

Quare crede mihi, tui similem non esse in tota Europa. Deus Opt. Max. velit te in diuturna sanitate ad sui nominis gloriam conservare.

Quod Caroli IX. Regis Gallorum genituram confecisti, cuperem aliquid de eius secunda et adversa fortuna, quantum pennis committere licet, scire. multe, varie, et periculose res religionis causa in Gallia contingunt, quas tu omnes predixisti. nec ab re est magnam hoc sequenti anno sanguinis effusionem in Gallia futuram: quemadmodum et in Germania precedentibus annis factum est: sed nunc pacifice in Germania vivitur. Deus velit nos hoc in statu diu conservare.

Si quid interim in fodinis meis, vel alibi novi acciderit, certiorem te faciam, nec quidquam te celabo: video enim me à te valdé amari, teque mihi in omnibus promptum esse. quare efficiam tibi ut merito tuus labor et diligentia abundé satis compensetur.

Posi

Poſthac Brototio typographo nihil amplius literarum, ſed tantum Chriſtophoro Craftio mercatori Lugdunenſi mittam: is curabit ut quam fideliſsime ad te perferantur. ſimiliter poteris et tu tuas literas committere; ſed prius quas ad me dabis compinge in unum faſciculum, et mihi inſcribe, ut ſoles: quod ſi hoc feciſti, inuolue adhuc in aliam chartam, et inſcribe Ioanni Langnauero, deinde mittas Craftio, et roga ut illud faſciculum literarum Ioanni Langnauero mittat Auguſtam: is dabit operam ut mihi reddantur. Langnauero poteris ſic inſcribere, VIRTUTE ET PRUDENTIA ORNATISSIMO VIRO DOMINO IOANNI LANGNAUERO CIVI AUGUSTANO DOMINO SUO VENERANDO: Craftio, qui noſtris amborum tabellarijs penſitat, quod debetur ſatisfaciam. Genitura Ioannis filij mei elegantiſsimis fuit characteribus deſcripta. itaq; rogo ſi quid poſthac vel literarum, vel reuolutionum ad me mittis, ut huic deſcribendas des, ego libenter

ei ea de re ſatisfaciam. Has cum obſignare vellem accepi à Laur. Pomerano literas ex Antuerpia. Is iii. nonas Septemb. Bituvigib. diſceſsit: et ſcripſit ſe genituram filij mei Caroli non accepiſſe. quare te etiam atq etiam rogo, vt apud eos, quibus miſisti, de ea inquiras, et cures vt quam citiſsime ad me perferatur. Vale mi Domine Noſtradame eruditiſsime, tibiq persuade Excellentiam tuam à me mirabiliter amari. Datę ad fontes febriles prope mea mapalia. XVIII. cal. Ianuarias, Anno virginei partus M. D. LXI:

T. E. addictiſsimus
Io. Roſenbergerus.

CLARISSINO VIRO: VIRTUTE
ET ERUDITIONE PRAESTANTI DNO MICH. NOSTRADAMO DOCT.
ARTIS MED. ET MATHEMATICO INCOMPARABILI.
AMICO SUMMO SUO S.

Literas tuas ad idus Octobris ſcriptas, et cum Roſenbergij faſciculo coniunctas accepi ante paucos dies clariſs. Dn̄e Doctor Noſtradame,

que

que quis antiquam humanitatem retinent, bene-
uolentieq; tue erga me summe testes locupletissi-
mi sint, periucunde mihi fuerunt: atq; utinam
ego uicissim satis meum erga te animum, ut
vellem, declarare possem, facerem sane ut intel-
ligeres me singulari erga te, tuosq; ~~[illegible]~~ amore
esse. Ac sane doleo me ita raptum esse e
Gallia, ut non contigerit mihi ante coram
tecum colloqui, ac vultus ante videre tuos:
quod tamen futurum aliquando nōdū despero,
idq; Dij ita faxint feliciter. Cum itaq; tan-
dem redirem Augustam e Belgico (unde etiā
proximo mense Decembri ad te scripseram,
quod te accepisse e Lugduno spero) post
diuturnas et molestas peregrinationes, cum
ob anni tempus, tum ob comitem itineris
molestissimum (vitricum scilicet meorum disci-
pulorum, hominem pessimum, qui solus mihi
in tota Augusta immerito male semper
voluit, cum quo in maximas rixas, et ~~con~~

contentiones necdum finitas incidi; quemad=
modum tu rectiſsime futurum prædixeras)
reverſus inveni Auguſtæ literas Roſenbergij
noſtri, valde, vt ita dicam, cupide expectan=
tes reditum meum; præcipue ob genituram
Caroli, quam mecum attuli in culeo meo, ſed
diutius quam vellem retinueram apud me;
bono tamen conſilio, ne periret tam præcla=
rus labor. nec ſperaram me ita tarde rever=
ſurum Auguſtam. Itaq nunc omnia ſcripta
habet Roſenbergerus à te, vt puto; quibus
ſane maximopere delectatur, et eventum
ſollicite expectat, tempora dinumerans, vt
fieri ſolet, necdum cœpto deſiſtens tuo ſuaſu
et conſilio. Faxit DEVS OPT. MAX. vt res
omnis bene ei cedat. Nam quantum ad
res eorum attinet, nondum ſane ſunt eo loco,
quo eſse vellem: neq dum ea cauſa tranſacta
eſt cum creditoribus propter debiti magni=
tudinem, et creditorum difficultatem ac va=
rio=

varietatem: ob eamq. caussam bona ipsorum omnia, quę Augustę habent arresto tenentur adhuc. De fodinis quid fiat nescio: sed habes hic adiunctam Rosenbergij ipsius epistolam, missam huc ante mensem: ex ea proculdubio omnia cognosces plenius. Vtinam fodinę tandem expectationi satisfacerent! non dubitarem quin ex omnibus emersuri essent malis propediem. Tentata est his mensibus amica transactio cum creditoribus, sed res adhuc hęret. Volo his proximis diebus hinc me conferre ad D. Rosenbergium in Tyrolim, eumq. inuisere, et spero me visurum pręclara multa tua, quę interea misisti. Sed de meis reb. post dicam. Interea dum hic Augustę fui bis rogatus sum de iudicio natiuitatum constituendo à duobus mercatoribus: alter te tuaq. optimè nouit, meecumq. humanissimè agit, vt suscipiam in me laborem istum ad te. vt perscribam, eiusque nomine agam, quod quidem propter multa

eius erga me merita denegare ei nec poſsum nec volo: alterum mercatorem etiam de te admonui, et pollicitus ſum ei meam in per-ſcribendo et vrgendo apud te negotio operam: is mihi his diebus reſpondebit. Prior ille vir bonus eſt, et Aſtrologicis valde delectatur, vſus eſt etiam opera Cypriani, qui ei inte-grum librum confecit ſuper expoſitione geni-turæ eius, ſatis friuolum vt mihi videtur: ſcripſit et D. Ioachimus Camerarius Græcè quædam egregia et erudita. Sed vide incon-ſtantiam fortunæ. is bonus vir his annis pro-ximis etiam in ſummas calamitates incidit, fecitq; omnium ferè bonorum iacturam, vxorē tamen habet nobiliſsimam cum ſumma dote, quę primam hypothecam habet in bonis mariti, ideoq; marito ſubſidio eſse poteſt facilè. prę-terea iuuenis eſt, et peritus mercaturę, fa-cilè vt recuperare vires poſset, ſi modò cum creditoribus ſuis tranſigere poſset, et id nunc

agi

agitur ſedulo: ipſe autem toto ferè biennio po-
ſtquam lapſus eſſet facultatibus, inſtantibus
creditoribus: vt ob debita in carcerem trahere-
tur, quemadmodum hic mos eſt, profugit in
ſecuritatem ſeu ἄσυλον monaſterij diuitis et
magnifici, quod eſt in vrbe Auguſta, ibiq;
adhuc agit tutò, omniaq; tentat vt cum cre-
ditoribus ſuis tranſigat, ac bona ſua recipiat
ex arreſto creditorum. Quid multis morer?
ſi vis, dicam tibi vno verbo, quis ſit: frater eſt
domini Ioannis Roſenbergeri noſtri, qui habitat
vt ſcis, non Auguſtæ, ſed ad fodinas in
Comitatu Tyrolis: hic vero habitauit Auguſtæ,
et ambo ſimul negotiati ſunt: ſimulq; in cala-
mitates illas inciderunt. Is in hac tenuitate
rerum ſuarum vellet tamen coronatos viginti
præſentis pecuniæ libenter impendere in labores.
tuos ſi velles examinare diligenter et fideliter
eius genituram, ac bona fide dicere ἄνευ πα-
θῶν, aut (vt Iuriſconſultorum more tecū loquar)

ἄνευ δόλου, καὶ ἀπάτης (iocari enim liceat mihi tecum) quid ſpei ſit reliquum de eius fortuna in genere, tum etiam ad queſtiones quasdam reſpondere. Mittit autem tibi Cypriani calculum thematis, et directiones, que tu facile indicabis qualia ſint. Si fieri poteſt ſine incommodo tuo accipe honorariolum illud ὡς ἀπόβλητον. quod ſi fortuna ei melior affulſerit, perpetuo ſe tui memorem gratumque fore pollicetur. Quod ſi propter laboris magnitudinem etiam maiore aliquanto opus eſſet honorario, non grauabitur id augere, mitteturque bona fide Lugdunum vbi voles. Cuperet autem hec à te exponi: Primum in genere (vt soletis) de vita, valetudine, morbis, periculis, periodo vite. tum de fortuna et ſucceſſu in rebus agendis, in mercatura, alijsque negotijs, de honoribus, et dignitatibus, fama, fauore, odio, etc. ſi voles etiam de liberis: et reliqua que tu voles annotare, Latine tamen, ſine vllo ornatu,

ſim-

ſimpliciſsimé, vt tu ipſe loqui ſoles, ego illi facilé
interpretabor. Secundo loco revolutionum, eclip-
ſium, et directionum venturarum explicationes
talem, qualem fratri eius conſtituiſti egregié.
Postremum, quod vel imprimis cupit ex te
ſcire, tale est. Quando cum creditoribus
ſuis concordauerit (quod omnino ſperat, et fieri
necesse est) vellet hic ſolus abſq; fratris vel
alterius vllius ſocietate pro ſe negotiari, et ad
mercaturam redire, ſi tibi ita videretur ratio-
nibus Astronomicis: namq; hic nunquam metalli-
ca exercuit, vt alter frater Io. Roſenbergius.
Habet itaq; in deliberatione triplicem viam
negotiandi, quarum quæ tibi conſultiſsima
videatur vehementer ſcire ex te deſiderat: ro-
gatq; etiam atq; etiam vt liberé et ingenué
quod deprehendis ſcribas, ac pronuncies de ipſis
ceptis, probes probanda, et improbes impro-
banda: et ſi melius conſilium ſcias ex arte
tua id candidé impartiri vt velis.

Prima negotiandi via de qua deliberat talis est. Ad milliaria Germanica nouem à Lypsia (quę ciuitas nota tibi erit ob academiā nobilem prope Vuittembergam) sunt fodinę chalybis: eum chalybem effossum iam vellet ipse emere, vehendumq suis sumptibus curare pręparatum in Hispaniam. quod ita fit; ut primum curru à fodinis vehatur Hamburgum, quod est nobile emporium Saxonię ad Albim: inde naui per mare Britannicum in Hispaniam, Sybiliam forte aut Caletum Hispanię: eum porrò chalybem permutare vellet apud Hispanos alumine, quod paratur in oppido Almassaron maritimo; aut etiam vendito chalybe redimere alumen, idq vicissim importare Hamburgum, distrahendum in ciuitatibus maris Balthici: partem etiam permutare corio Moscouitico in Liuonia, quę est negotiatio illarum regionum: coriumque illud aut similes merces Norimbergam vehere, ibique distrahere.

Al-

Altera via hęc eſt: Vellet eiuſdem chalybis
partem aliquam ex Hamburga per mare
itidem mittere per Gallias; pręſertim Rhoto-
magum, Lutetiam, Baionam, vbi ferramen-
ta maiora fiunt. Tertia eſt ſimilis prio-
ribus: vellet in Alpinis regionibus, ac pręſer-
tim in marchia Stirię ferrum quod ibi
effoditur coëmere; idq; pręparatum ſuis ſump-
tibus per oppida Germanię paſſim diſtrahere.
Iam à te quęrit: an putes hanc negotiationē
ipſi profuturam, et quam ex his tribus vijs
magis probes, quam etiam improbes: aut ſi
quod aliud vitę, negotiationis, aut mercaturę
genus magis ei conuenire putes. Itemq; an
borealia et occidentalia illa loca ei commo-
diora futura ſint, quam meridionalia, et
orientalia. Rogo te, ~~elige~~ confer omnia,
et elige quod certiſsimum futurum putas.
Ego vir iuuenis, de quo non omnino male
ſpero propter coniunctionem ♀ et ♃ in ſecunda.

cui sane videtur Cyprianus nimium tribuiſse.
Sed tuum non Cypriani iudicium ſpectabimus.
Si tibi viginti coronati parum ſunt pro iſto
labore, inſuper addet. Potes aliquas revolutio-
nes proxime ſecuturas primum explicare, et
paulatim reliquas. Valde amanter tamen te
rogat, ut aliquid quamprimum id fieri per
occupationes tuas poſsit, mittas. Nos iſta
noſtra Lugdunum mittimus ad Craſtium: ſi-
quidem ita tibi videri intellexi: ſed hoc ſcias
etiam Craſtium damnum aliquod accepiſse à
Roſenbergeris: itaq metuere nos ne quid forte
negligentius aliquando reddatur tibi aut nobis.
Sed ſpero meliora de Craſtio. Quę huic mi-
ſsurus es, ea fac ut mihi adſcribantur, ut ſoles,
et Auguſtę tradantur aut apud Dnm Ioannē
Langnauerum, aut apud virum clariſsimum
Ioan. Baptiſtam Hanſelium Conſulem urbis
Auguſtanę: illi me norunt, et optima fide ad
me mittent ubicunq fuero. Georgio Herwarto
ne-

nequaquam mittito: is est quem malè meę di-
rectiones significant mihi hoc anno adversa-
turum, sed immeritò, atq; iniustissimè, et ho-
minem facio flocci. De meis rebus mira
possem referre, sed meliora tamen quam peiora.
Habeo in animo ingratos illos quibus hactenus
operam dedi relinquere. Et omnino volo hoc
anno, inter paucis mensibus abhinc proficisci in
Italiam linguę et peregrinationis ergo. Deinde
reversus Deo ducente volo peregrinationibus, si
fieri potest vale dicere. Spero fortunam aliquam,
et se ostentant quędam occasiones bonę: quas si
impetravero brevi ad te plura perscribam. Si
quid me monere velles de meis rebus, pręcipuè
de coniugio faceres mihi valdè gratum: sed
vereor ne id mihi denegent occupationes tuę.
Die Barptolemei sumpsi Bituri gibus gradus
iuris utriusq; magna cum benevolentia et favo-
re Academię totius. Faxit DEUS ut felix sit.
Iam ἄνω καὶ κάτω feruntur nostra. sed facilè

E 1.

ſum contentus ſorte mea. Cęſari Noſtradamo
adoleſcentulo optimo pro una ſalute mille pre-
cor fauſtiſſimas, ac toti familię tuę. Bene,
et feliciter vale doctiſſime Domine Doctor
Noſtradame. Data Auguſtę Vindelicorum
XIIII. calendas Februarias Anni M. D. LXII.

Tuę Excellentię,

addictiſſimus

Laur. Tubb. Pomeranus.

D. I

DIRECTIONES ASTRONOMICAE, CUM THEMATE NATALITIO, ET ALIQUOT ANNORUM REVOLUTIONIBUS. NOBILISS. VIRI ROSENBERGERI CIVIS ET PATRITII INCLITAE FAMILIAE AUGUSTANAE PER CYPRIANUM A LEOVITIUM A LEONICIA CLARISS. MATHEMATICUM BOHEMUM DILIGENTER CONFECTAE.

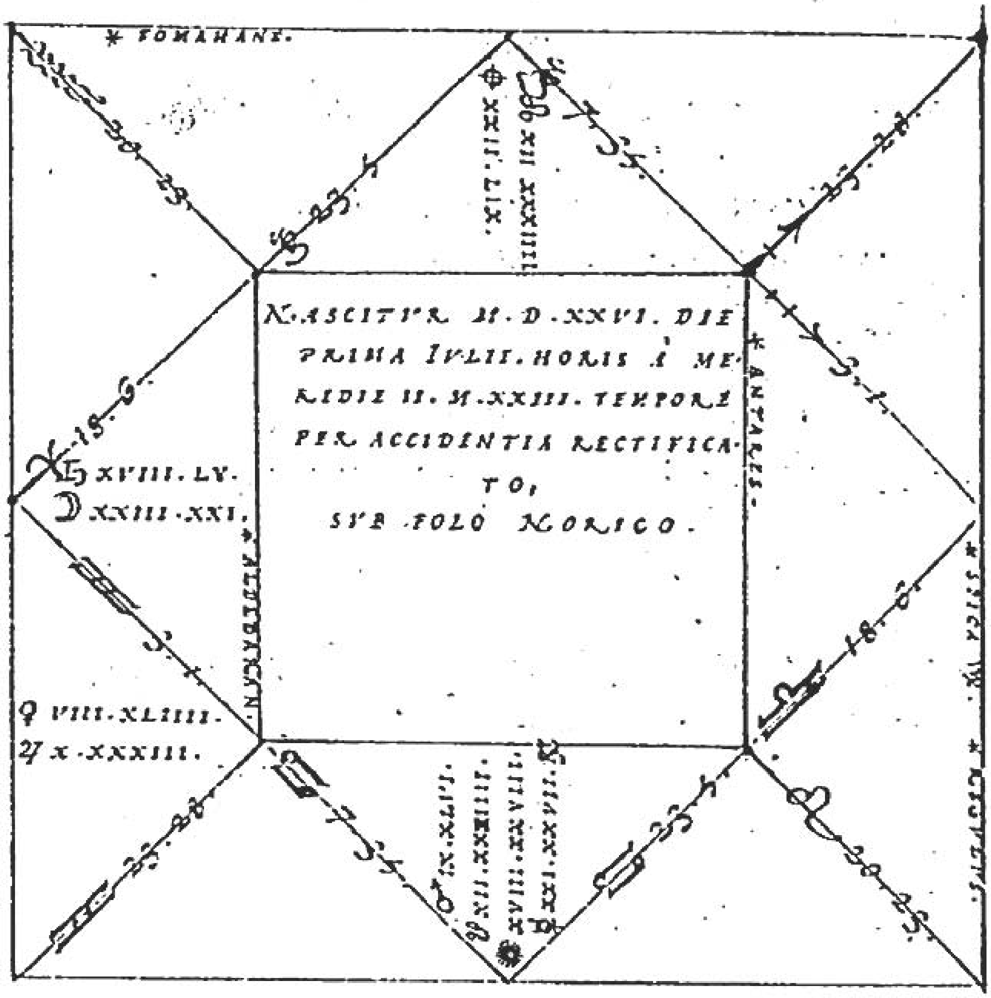
NASCITVR M. D. XXVI. DIE
PRIMA IVLII. HORIS A ME-
RIDIE II. M. XXIII. TEMPORE
PER ACCIDENTIA RECTIFICA-
TO,
SVB POLO NORICO.
* FOMAHANT.
* ANTARES.
* ALDEBARAN.
♄ XVIII. LV.
☽ XXIII. XXI.
♀ VIII. XLIIII.
♃ X. XXXIII.

DIRECTIONES HOROSCOPI AD PROMISSORES SEQUENTES.

Aſcenſio eius obliqua 8. 16.

AD SEXTILEM ✱ DEXTRUM.

Longitudo 18. 28. Tauri. aſcenſio obliqua 24. 31. directio queſita. 16. 15.

AD SEXTILEM ☿ DEXTRUM SINE LATITUDINE.

Longitudo 21. 27. Tauri. aſcenſio obliqua 26. 25. directio queſita 18. 9.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 23. 15. Tauri. aſcenſio obliqua 27. 36. Directio queſita 19. 20.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 28. 15. Tauri. Aſcenſio obliqua 31. 1. Directio queſita 22. 45.

AD TERMINUM ☿ DOMINI SEXTAE.

Longitudo 1. 15. Geminorum. Aſcenſio obliqua 33. 12. Directio queſita 24. 56.

AD CONIUNCTIONEM ☾ CUM LATITUDINE.

Longitudo 8. 44. Geminorum. Latitudo 2. 56. Meridiana. Aſcenſio obliqua 43. 51. Directio queſita 35. 35.

AD CONIVNCTIONEM ♃ CVM LATITVDINE.

Longitude 10. 33. Geminorum. Lat. 0. 46. Mer.
Aſcenſio obliqua 41. 50. Direct. queſita 33. 34.

AD TERMINVM MARTIS.

Longitudo 18. 15. Geminorum. Aſcenſio obliqua
47. 27. Directio queſita 39. 11.

AD ✶ ♄ SINISTRVM CVM LATITVDINE.

Longitudo 18. 55. Geminorum. Lat. 1. 14. Mer.
Aſcenſio obliqua 50. 10. Directio queſita 41. 54.

AD ANTISCIVM MARTIS.

Longitudo 21. 14. Geminorum. Aſcenſio obliqua
50. 49. Directio queſita, 42. 3.

AD ✶ ☽ SINISTRVM SINE LATITVDINE.

Longitudo 23. 21. Geminorum. Aſcenſio obliqua
52. 25. Directio queſita 44. 9.

AD TERMINVM SATVRNI.

Longitudo 25. 15. Geminorum. Aſcenſio obliqua
54. 21. Directio queſita 45. 5.

AD TERMINVM MARTIS.

Longitudo 1. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 60. 45.
Directio queſita, 52. 25.

DIRECTIONES MEDII COELI AD PRO-
MISSORES SEQUENTES.

Ascensio eius recta. 278. 16.

AD OPPOSITUM SOLIS.

Longitudo 10. 28. Capricorni. Ascensio recta 290. 1. Directio quęsita 11. 45.

AD QUADRATUM ♄ DEXTRUM.

Longitudo 15. 55. Capricorni. Ascensio recta 290. 50. Directio quęsita 12. 14.

AD OPPOSITUM ☿ SINE LATITUDINE.

Longitudo 21. 27. Capricorni. Ascensio recta 293. 12. Directio quęsita 14. 56.

AD CONIUNCTIONEM PARTIS FORTUNAE.

Longitudo 22. 59. Capricorni. Ascensio recta 294. 30. Directio quęsita 16. 34.

AD TERMINUM ♄ QUADRATUM ☽ DEXTRUM.

Longitudo 23. 15. Capricorni. Ascensio recta 295. Directio quęsita 16. 51.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 27. 15. Capricorni. Ascensio recta 299. 19. Directio quęsita 21. 3.

AD TERMINUM MERCURII.

Longitudo 1. 15. Aquarij. Aſcenſio recta 303. Directio queſita 25. 13.

AD △ ♀ DEXTRUM CUM LATITUDINE.

Longitudo 0. 44. Aquarij. Latit. 1. 28. Sept. Aſcenſio recta 310. 47. Directio queſita 32. 31.

AD △ ♃ DEXTRUM CUM LATITUDINE.

Longitudo 10. 33. Aquarij. Latit. 0. 25. Sept. Aſcenſio recta 312. 55. Directio queſ. 34. 39.

AD ✱ ♄ SINE LATITUDINE.

Directio queſita 43. 5.

AD TERMINUM MARTIS.

Directio queſita 45. 23.

AD ✱ ☽ CUM LATITUDINE.

Directio queſita 46. 36.

AD TERMINUM SATURNI.

Directio queſita 50. 14.

DIRECTIONES ☉ AD PROMISSORES SEQUENTES.

Longitudo 18. 28. Cancri. Declinatio 22. 15. Septentrionalis. Aſcenſio recta 110. 1. Diſtantia ab imo cæli 11. 45. Circulus poſitionis 23. 48.

45. Deſcenſio obliqua 120. 23.

AD ✱ ♀ SINISTRUM CUM LATITUDINE.

Longitudo 6. 44. Leonis. Latitudo 1.28. Merid.
Directio quęſita 17. 59.

AD ✱ ♃ SINISTRUM CUM LATITUDINE.

Longitudo 10. 33. Leonis. Latitudo 0.23. Merid.
Directio quęſita 20. 34.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 12. 15. Leonis. Deſcenſio obliqua 142. 33. Directio quęſita 22. 10.

AD △ ♄ SINISTRUM SINE LATITUDINE.

Longitudo 18. 55. Leonis. Deſcenſio obliqua 148. 15. Directio quęſita 27. 52.

AD △ ☽ SINISTRUM CUM LATITUDINE

Longitudo 23. 21. Leonis. Latitudo 2. 27. Mer. Deſcenſio obliqua 149. 59. Direct. quęſ. 29. 36.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 25. 15. Leonis. Deſcenſio obliqua 153. 26. Directio quęſita 33. 3.

AD TERMINUM MERCURII.

Longitudo 1. 15. Virginis. Deſcenſio obliqua

158. 14. Directio queſita 37: 51.

AD □ ♀ SINISTRUM IN TERMINO SUO.

Longitudo 8. 44. Virginis. Deſcenſio obliqua 164. 7. Directio queſita 43. 41.

AD ✱ ♂ SINISTRUM SINE LATITUDINE.

Longitudo 9. 46. Virginis. Deſcenſio obliqua 164. 31. Directio queſita 44. 28.

AD QUADRATUM IOVIS SINISTRUM.

Longitudo 10. 33. Virginis. Deſcenſio obliqua 165. 27. Directio queſita 45. 4.

AD SEXTILEM SUUM IN TERMINO IOVIS.

Longitudo 18. 28. Virginis. Deſcenſio obliqua 171. 26. Directio queſita. 51. 3.

DIRECTIONES ☽ SINE LATIT. AD PROMISSORES SEQUENTES.

Longitudo 23. 21. Arietis. Declinatio 9. 6. Sept. Aſcenſ. recta 21. 35. Diſtantia ab imo cæli 76. 41. Circulꝰ poſit. 49. 20. Aſcenſ. obl. 10. 51.

AD SEXTILEM SOLIS DEXTRUM.

Longitudo 18. 28. Tauri. Aſcenſio obliqua 24. 40. Directio queſita 15. 49.

AD

AD ⚹ ☿ DEXTRUM SINE LATITUDINE.

Longitudo 21. 27. Tauri. Aſcenſio obliqua 26. 34. Directio queſita 15. 45.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 23. 15. Tauri. Aſcenſio obliqua 27. 43. Directio queſita 16. 34.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 28. 15. Tauri. Aſcenſio obliqua 31. 10. Directio queſita 20. 19.

AD TERMINUM MERCURII.

Longitudo 1. 15. Geminorum. Aſcenſio obliqua 33. 21. Directio queſita 22. 30.

AD ☍ ♀ CUM LATITUDINE IN TERMINO ♃.

Longitudo 8. 44. Geminorum. Latit. 2. 56. merid. Aſcenſio obliqua 43. 59. Direct. queſ. 33. 8.

AD CONIUNCTIONEM ♃ CUM LATITUDINE.

Longitudo 10. 33. Geminorum. Latitudo 0. 46. merid. Aſcenſio obl. 43. 0. Direct. queſ. 31. 9.

AD TERMINUM VENERIS.

Longitudo 13. 15. Geminorum. Aſcenſ. obliqua 43. 4. Directio queſita. 32. 13.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 18. 15. Geminorum. Aſcen. obliqua 47. 39. Directio queſita 36. 48.

AD ✶ ♄ SINISTRUM CUM LATITUDINE.

Longitudo 18. 55. Geminorum. Latit. 1. 14. Mer. Directio queſita 39. 29.

AD ✶ IPSUM SINISTRUM SINE LATITUDINE.

Longitudo 23. 21. Geminorum. Aſcen. obliqua 52. 37. Directio queſita 41. 46.

AD ANTISCIUM MARTIS.

Longitudo 21. 14. Geminorũ. Aſcen. obliqua 50. 31. Directio queſita 39. 40.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 25. 15. Geminorũ. Aſcen. obliqua 54. 32. Directio queſita 43. 41.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 1. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 60. 57. Directio queſita 50. 6.

DIRECTIONES ☉ AD PROMISS. SEQUENTES.

Longitudo 9. 46. Cancri. Latitudo 0. 7. Septentr. Declinatio 23. 15. Septent. Aſcenſio recta 100. 38.

38. Diſtantia ab imo cœli 2.22. Circulus poſitio.
5.32. Deſcenſio obliqua 103.0.

AD CONIVNCTIONEM ☿

Longitudo 18.28. Cancri. Deſcenſio obliqua
112.27. Directio queſita 9.27.

AD □ ♄ SINISTRVM.

Longitudo 18.55. Cancri. Deſcenſio obliqua
112.46. Directio queſita 9.46.

AD ☌ ☿ SINE LATITVD.

Longitudo 21.27 Cancri. Deſcenſio obliqua
115.25. Directio queſita 12.25.

AD □ ☽ SINISTRVM.

Longitudo 21.23. Cancri. Deſcenſio obliqua
117.24. Directio queſita 14.24.

AD TERMINVM SATVRNI.

Longitudo 27.15. Cancri. Deſcenſio obliqua
121.25. Directio queſita 18.25.

AD TERMINVM IOVIS.

Longitudo 1.15. Leonis. Deſcenſio obliqua
125.31. Directio queſita 22.31.

AD TERMINVM VENERIS.

Longitudo 7.15. Leonis. Aſcenſio obliqua 131.31. Directio queſita 28.31.

AD ⚹ ♀ SINISTRUM SINE LAT.

Longitudo 5.44. Leonis. Directio queſ. 29.59.

AD ⚹ ♃ SINIST. SINE LATIT.

Longitudo 10.33. Leonis. Deſcenſio obliqua 134.46. Directio queſita 31.46.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 12.15. Leonis. Deſcenſio obliqua 136.26. Directio queſita 33.26.

AD △ ♄ SINIST. SINE LATI.

Longitudo 15.55. Leonis. Directio queſ. 39.52.

AD TERMINUM MERCURII.

Longitudo 19.15. Leonis. Deſcenſio obliqua 145.10. Directio queſita 40.10.

AD △ ☽ SINIST. CUM LATI.

Longitudo 23.21. Leonis. Latit. 2.27. Merid. Directio queſita 42.59.

AD TERMINUM SUUM.

Longitudo 25.15. Leonis. Deſcenſio obliqua 148.60. Directio queſita 45.50.

DI-

DIRECTIONES ☉ CUM LATITUD. AD PROMISSORES SEQUENTES.

Declinatio. 5. 9. Septentr. Aſcenſio recta 18. 23. Diſtantia ab imo coeli 79. 53. Circulus poſitio. 19. 14. Aſcenſio obliqua 12. 23.

AD SEXTILI ☉ DEXTRUM.

Longitudo 15. 28. Tauri. Aſcenſio obliqua 24. 45. Directio quaeſita 12. 22.

AD SEXTIL. ☿ DEXTRUM.

Longitudo 21. 27. Tauri. Latit. 2. 4. Merid. Declinatio 16. 10. Septent. Aſcen. recta 49. 34. Aſcenſio obliqua 29. 55. Direct. queſ. 17. 32.

AD TERMINUM SUUM.

Longitudo 23. 15. Tauri. Aſcenſio obliqua 27. 50. Directio queſita 15. 27.

AD TERMINUM MARTIS.

Longitudo 28. 15. Tauri. Aſcenſio obliqua 31. 16. Directiones queſitę 18. 53.

AD ♂ ♀ CUM LATITUDINE.

Longitudo 8. 44. Geminorum. Latit. 2. 59. Mer. Declin. 18. 55. Septent. Aſcenſ. recta 67. 29. Aſcenſ. obliqua 44. 4. Directio queſita 31. 41.

AD ☌ ♃ CVM LATITVDINE.

Longitudo 10. 32. Geminorū. Latit. 0. 46. Merid.
Declinatio 21. 20. Sept. Aſcenſio recta 69. 3.
Aſcenſio obliqua 42. 7. Direct. quęſita 29. 44.

AD ✶ SVVM SINIST. CVM LATI.

Longitudo 18. 55. Geminorum. Lat. 1. 14. Mer.
Declinatio 21. 49. Sept. Aſcenſ. recta 75. 3.
Aſcenſio obliqua 50. 27. Direct. quęſ. 38. 4.

AD ✶ ☽ SINIST. SINE LATITVD.

Longitudo 23. 21. Geminorum. Aſcenſ. obliqua
52. 44. Directio quęſita 40. 21.

AD TERMINVM MARTIS.

Longitudo 1. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua
61. 4. Directio quęſita 45. 41.

DIRECTIONES ♃ CVM LATIT. AD PROMISSORES SEQVENTES.

Circulus poſit. eius 41. 42. Aſcenſ. obliqua 45. 42.

AD ☌ ♂ SINE LATITVDINE.

Longitudo 9. 46. Cancri. Aſcenſio obliqua
75. 15. Directio quęſita 29. 53.

AD CAVDAM DRACONIS.

Longitudo 12. 34. Cancri. Direct. quęſ. 32. 51.

AD

AD TERMINUM MERCURII.

Longitudo 14. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 83. 34. Directio queſita 34. 52.

AD CONIUNCTIONEM ☼

Longitudo 16. 26. Cancri. Direct. queſ. 39. 58.

AD □ ♄ SINISTRUM.

Longitudo 18. 55. Cancri. Direct. queſ. 40. 31.

AD TERMINUM SUUM.

Longitudo 20. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 90. 51. Directio queſita 42. 9.

AD ☌ ☿ CUM LATITUDINE.

Longitudo 21. 27. Cancri. Direct. queſ. 47. 19.

AD □ ☽ SINISTRUM.

Longitudo 23. 21. Cancri. Direct. queſ. 46. 0.

AD TERMINUM SATURNI.

Longitudo 27. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 99. 35. Direct. queſita 50. 53.

DIRECTIONES ♀ CUM LATITUD. AD PROMISSORES SEQUENTES.

Circulus poſit. eius 41. 6. Aſcenſ. obliqua 50. 5.

AD TERMINUM MARTIS.

Long. 1. 15. Cancri. Aſc. obl. 63. 4. Dir. queſ. 18. 55.

AD TERMINVM SVVM.

Longitudo 8. 15. Cancri. Aſcenſio obliqua 76. 59. Directio quęſita 26. 54.

AD ☍ ♂ SINE LATITVD.

Longitudo 9. 46. Cancri. Direct. quęſ. 28. 40.

AD CAVDAM DRACONIS.

Longitudo 12. 34. Cancri. Direct. quęſ. 31. 58.

AD CONIVNCTIONEM ☉.

Longitudo 18. 28. Cancri. Direct. quęſ. 39. 3.

AD □ ♄ SINISTRVM.

Longitudo 18. 55. Cancri. Direct. quęſ. 39. 36.

AD □ ☽ SINISTRVM.

Longitudo 23. 21. Cancri. Direct. quęſ. 45. 4.

DIRECTIONES ☿ CVM LATITVD. AD PROMISSORES SEQVENTES.

AD TERMINVM ♄.

Longitudo 26. 45. Geminorum. Circulus poſit. 21. 13. Aſcenſio obliqua 78. 56. Aſcen. obliq. Mercurij 104. 16. Directio quęſita 25. 20.

AD ✶ ☽ SINE LATITVD.

Longitudo 23. 21. Geminorum. Circul. poſitionis 30. 30. Directio quęſita 33. 38.

AD

AD TERMINVM MARTIS.

Longitudo 22. 45. Geminorum. Circul. poſ. 31. 22. Aſcenſio obl. Mercurij 99. 6. Direct. queſ. 35. 13.

AD ⚹ ♄ SINIST. CVM LATIT.

Longitudo 16. 55. Geminorum. Latit. 1. 14. Mer. Circulus poſit. 34. 44. Aſcenſio obliqua 61. 59. Directio queſita 37. 46.

AD TERMINVM VENERIS.

Longitudo 13. 45. Geminorum. Circul. poſitio. 38. 51. Aſcenſio obliqua 54. 48. ~~*Mercurij 94. 25.*~~ *Aſcenſio obl. Mercurij 94. 25. Direct. queſ. 39. 37.*

AD ☌ ♃ SINE LATIT. ET TERMINVM EIVS.

Directio queſita 44. 35.

AD ☌ ♀ SINE LATITVD.

Directio queſita 46. 14.

DIRECTIONES PARTIS FORTVNÆ AD PROMISSORES SEQVENTES.

AD ☍ ♂ CVM LATIT.

Directio queſita 14. 0.

AD TERMINVM MERCVRII.

Longitudo 5. 45. Capricorni. Circulus poſit. 4. 44. Directio queſita 18. 45.

AD TERMINVM MARTIS.

Longitudo 28. 45. Sagittarij. Circulus positio. 21. 13. Directio quęsita 27. 5.

AD TERMINVM SATVRNI.

Longitudo 24. 45. Sagittarij. Circul. positio 28. 26. Directio quęsita 31. 45.

AD △ ☽ DEXT. SINE LAT.

Longitudo 23. 21. Sagittarij, Direct. quęs. 33. 20.

AD TERMINVM MERCVR.

Longitudo 19. 45. Sagittarij. Circul. positio. 35. 4. Directio quęsita 37. 20.

AD △ ♄ DEXT. CVM LAT.

Longitudo 18. 55. Sagittarij. Circul. positio 31. 44. Directio quęsita 36. 58.

AD TERMINVM VENERIS.

Longitudo 15. 45. Sagittarij. Circulus posit. 38. 51. Directio quęsita 41. 29.

AD ☌ ♃ CVM LATITVD.

Directio quęsita 45. 33.

AD ☌ ♀ CVM LATITVD.

Directio quęsita 44. 37.

finis.

REVOLVTIO

ANNI SALVTIS M·D·LXI·DIE XXX·IVNII HORIS
À MERIDIE XXII·MIN·XLII·ANNI VERÒ
AETATIS CVRRENTIS NATI
XXXVI.

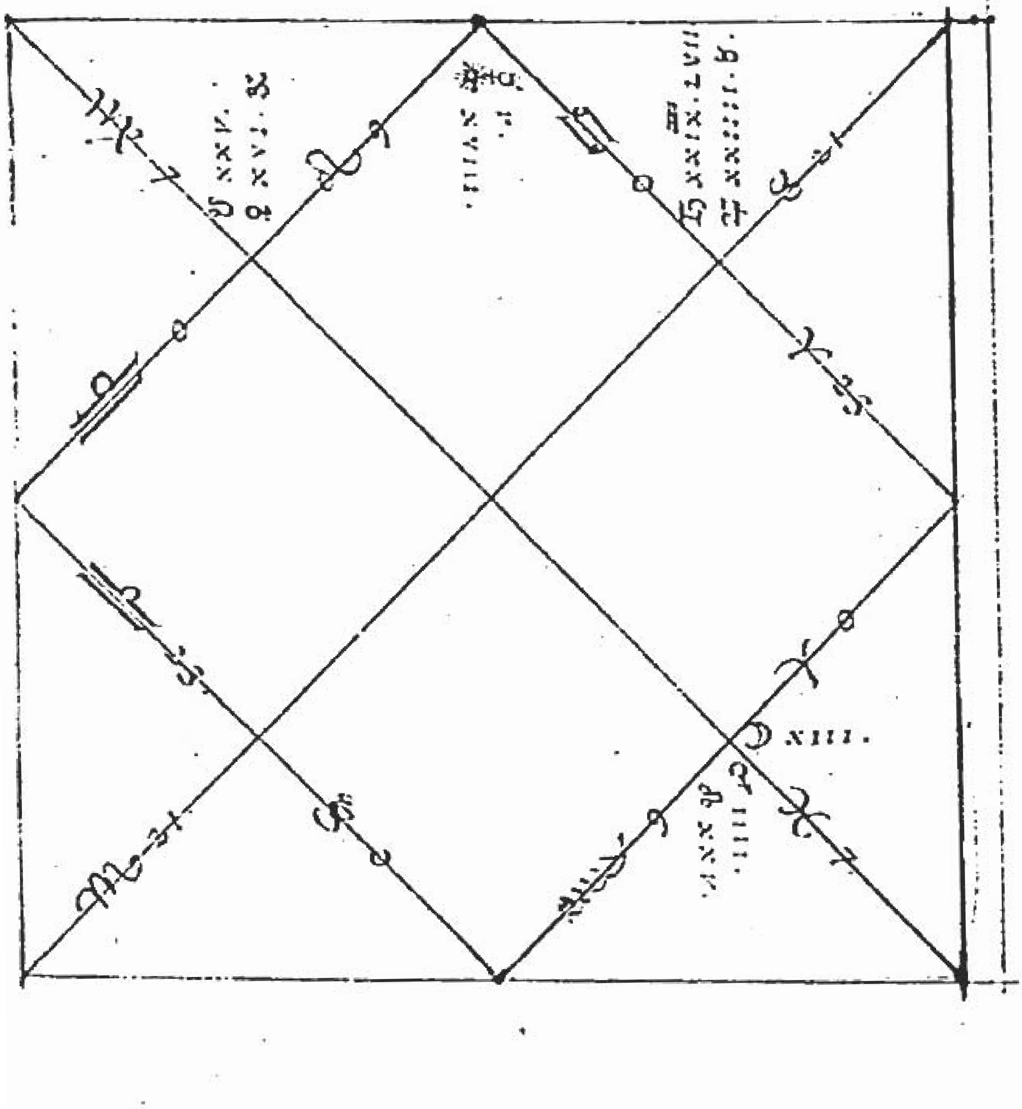

REVOLVTIO

ANNI SALVTIS M.D.LXII. DIE I. IVLII HORIS A MERIDIE IIII. MIN. XXX. ANNI VERÒ AETATIS CVRRENTIS NATI XXXVIII.

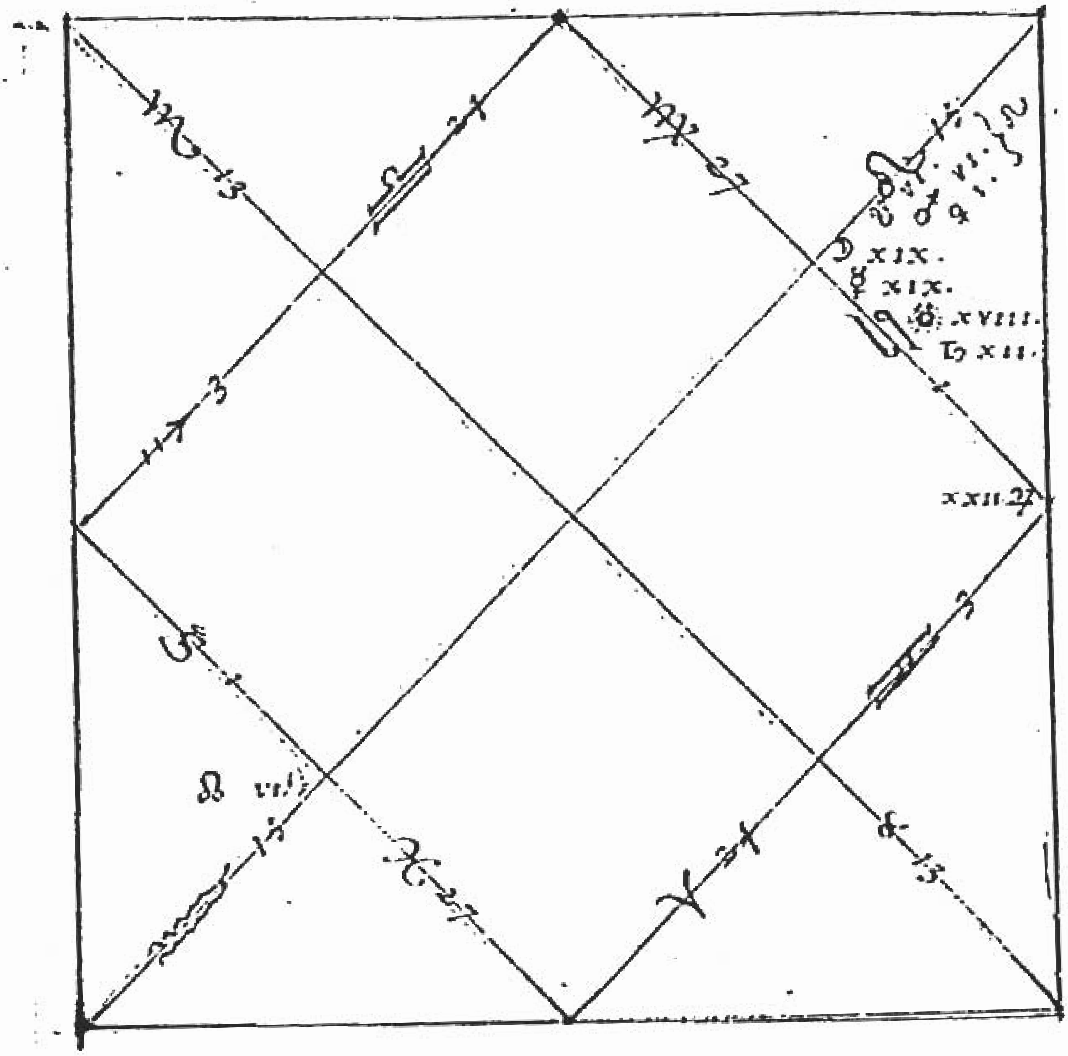

REVOLVTIO

ANNI SALVTIS M.D.LXIII DIE I. IVLII HORIS
À MERIDIE X. MINVT. XIX. ANNI VERÒ
AETATIS CVRRENTIS NATI
XXXVIII.

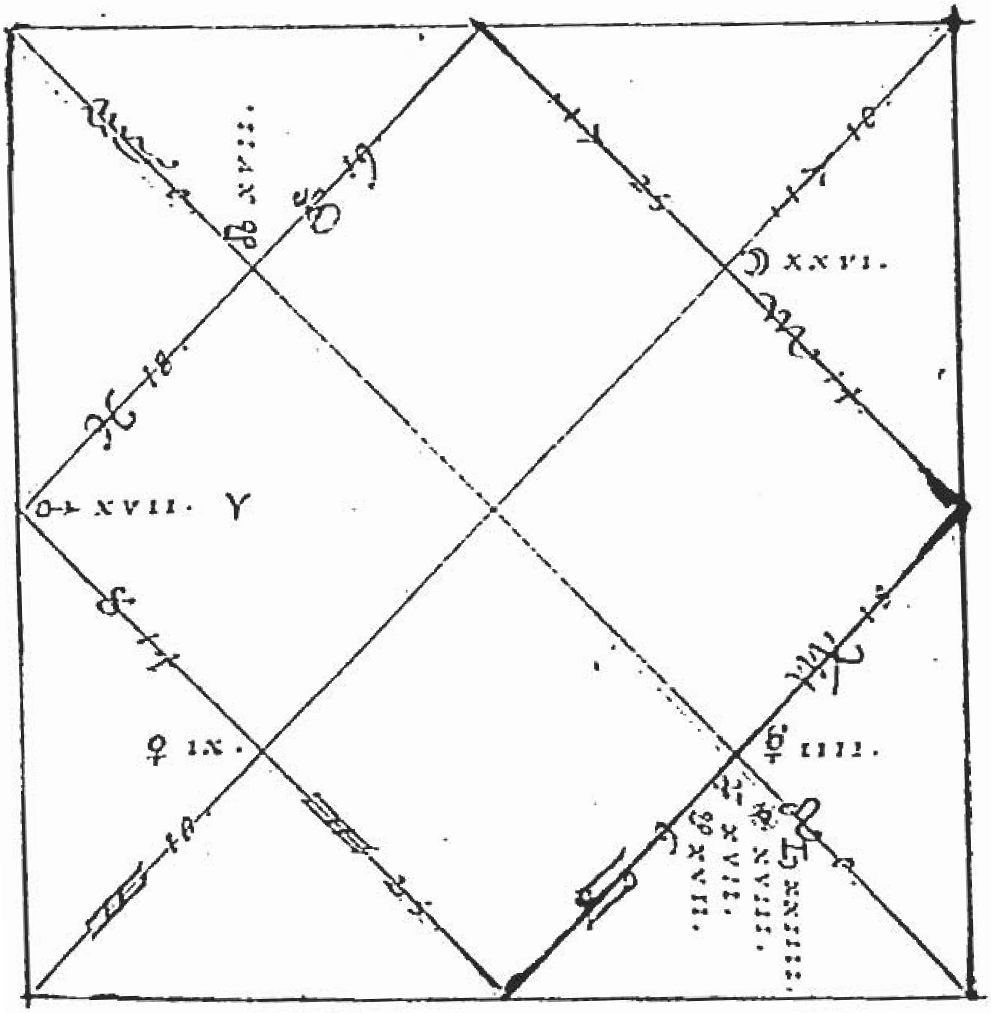

REVOLVTIO

ANNI SALVT. M.D.LXIIII. DIE XXX IVNII HORIS
À MERIDIE XVI. MIN. VII. ANNI VERÒ
AETATIS CVRRENTIS NATI.
XXXIX.

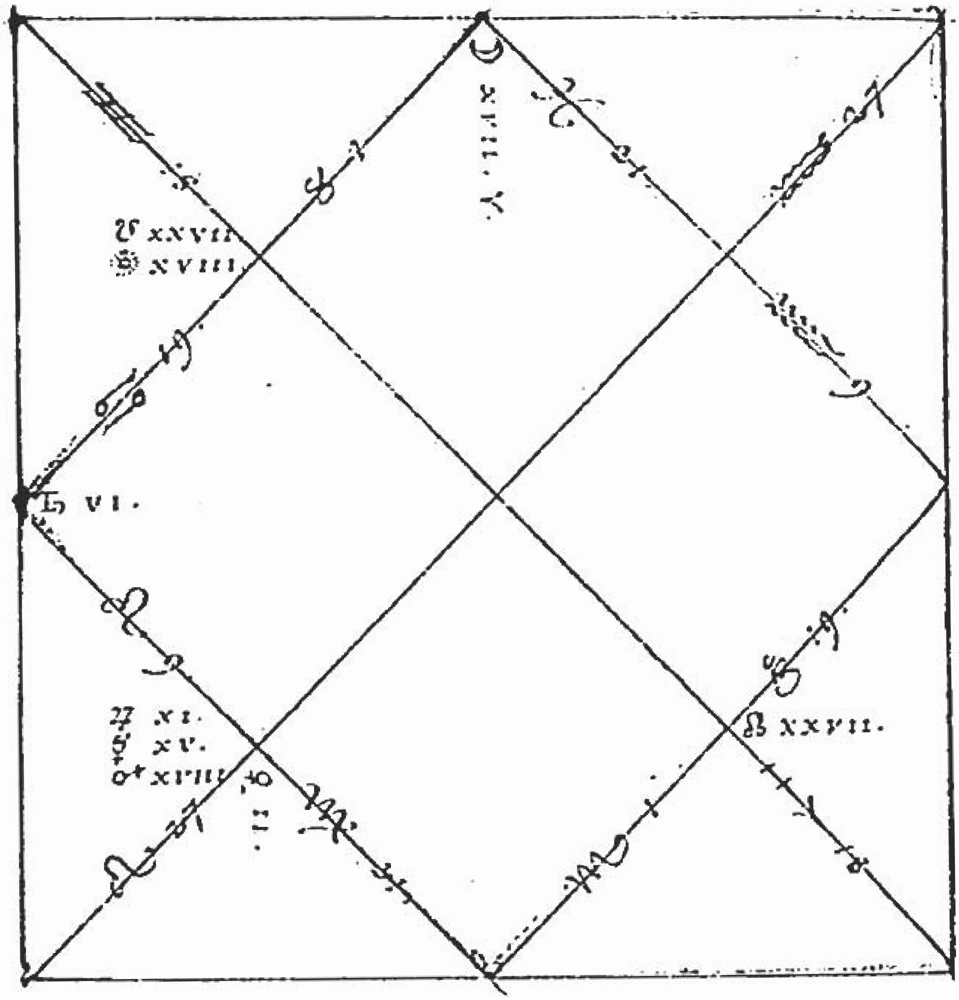

REVOLVTIO

ANNI SALVTIS M·D·LXV·DIE XXX·IVNII HORIS
À MERIDIE XXI·MIN·LVII·ANNI VERÒ
AETATIS NATI CVRRENTIS
XXXX.

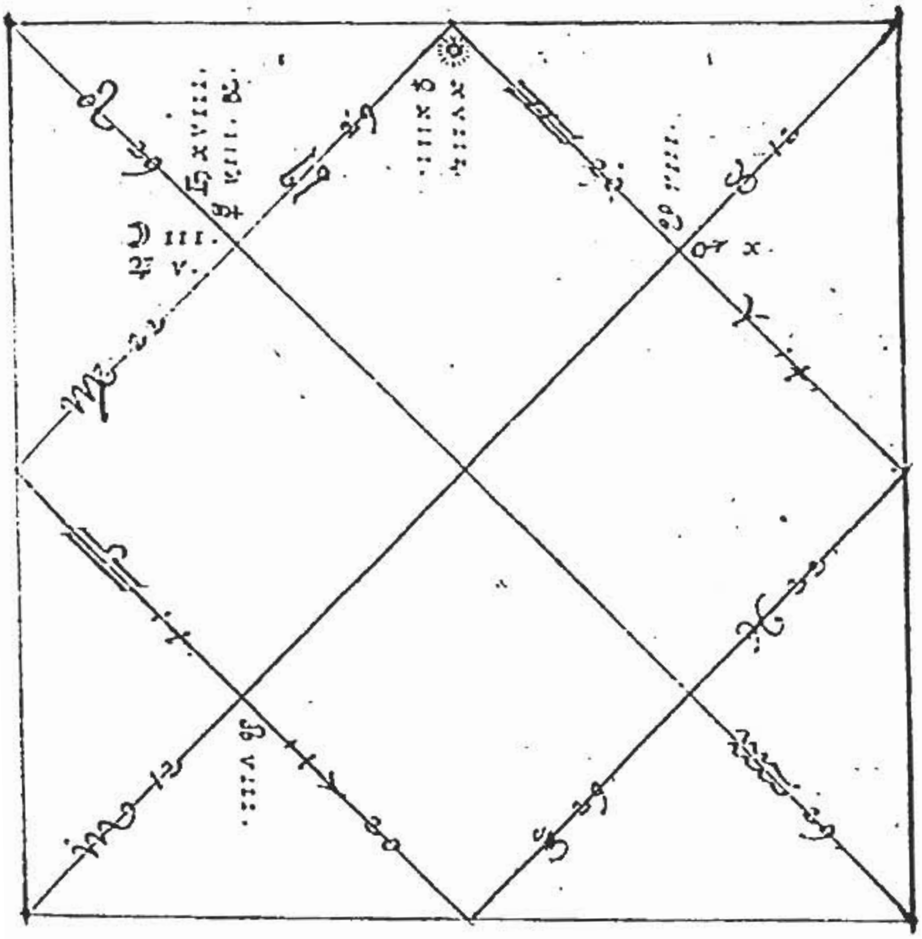

DOMINICO SANSTEFANIO. ET IAMMOTIO PATHONI
CIVIBUS THOLOZANIS M. NOSTRAD. S.P.

Acceptis veſtris literis quamprimum ad illam veſtrum interrogationem de theſauro abſcondito in nonnullis Hiſpanie partibus, figuram Aſtronomicam erexi, offendique aſcendens XIII. gradu Arietis in parte oppoſita medij celi: qui ſine dubio ſignificauit magnam ibi ineſſe et numeroſam auri atque argenti congeriem, et maiorem etiam quam vos putatis. Plaga illa eſt Hiſpanie Tarraconenſis, que hodie regnum Aragonie appellatur; ager Batriſanus dicitur, non longe ab Ceſarea Auguſta, ab oppido Batriſano, ſiue colonia ſic dictus. Agrum hunc ampliſſimum, et ſpacioſiſſimum eſſe neceſſe eſt: in quo olim (veram narrabo hiſtoriam, ſimul et abſconſi theſauri aperiam cauſam) florentiſſima illa imperij Romani etate bellũ geſtum eſt a Caio Iulio Ceſare Dictatore contra Sextum et Cneum Pompeios Cnei illius magni filios, qui multis profligati prelijs:

re tandem deſperata, quidquid habebant pre-
tioſi, ne in manus hoſtium deueniret, aurũ,
argentumq omne facta ſcrobe unum in locũ
congeſſerunt. Id in hoc agro fuiſse factum
non uanis argumentis, atque augurijs nitor.
Sed qui hactenus perſcrutati ſunt, aberrant.
certe a uero loco: quem uobis ne iſtũ fingere
uidear, indicabo ſine ullo errore, modo; aut
ſermonis inuolutione. Is eſt uerſus occiden-
talem agri partem; ad quam plurima etiam-
num hoc die uidentur fragmenta marmorea,
et illa quidem animalium ſculptura, ſed
boum presertim et taurorum, inſignita: ſunt
urne, ſunt uaſa fictilia, ſunt et ex porphyrite,
et iaſpide tenia preclara quedam, in quibus
Leonis uidetur effigies enſiferi, hoc eſt, enſem
ore ferentis. Sed uel inter cetera, uidera
ſunt antiquiſsimi templi, et ſubtus puteus
profunditatis maxime, et amplitudinis, in
cuius ambitu, et operculo lapis eſt quadratus
proportione equali quadrilaterali; Sed mire

craſsitudinis, eo conſilio profecto ne pertuſum ſignum daret concauitatis. Ibi vrnam videre licebit, et lampadem ardentem puriſsimo quodam liquore perpetuum fomitem vi ignea ſubministrante. Ad vrnam non longe, (nulla enim alia eſt concameratio) repoſitum eſt ſine dubio ingens illud numiſmatum antiquorum ex auro puriſsimo, argento, ære pondus; atque etiam gemmarum, et lapidum preciosorum. Quamobrem vos hortor tu Tamnek, tu item Dominice, vt rem tantam, et occaſionem ne pretermittatis. date imprimis operam vt cognoſcatis quis ſit ager ille Bateſtanus, quo cognito atque inuento foſsores tamdiu fodiant donec ad optatum perueniant finem; vt facient Deo fauente; ſine cuius etiam ope nulla certe futura eſt thesauri istius inueſtigatio. Sed et ſi mihi creditis, facite vt iste labor differatur in menſem Iunium: a cuius dimidio vſque ad Iulij quoque dimidium peropportunum fuerit omnem in iſta re mouere lapidem

lapidem: quod ſi feceritis, res ex voto et ſen-
tentia ſuccedet, nec vos vnquam talia ſuſce-
piſſe pœnitebit. Quamobrem vos rurſus mo-
neo, et monitos incendo ab inceptis ne deſi-
ſtite. Idem vobis polliceor euenturum à
la pile de Falzes, quo in loco eſt etiam in-
gens auri copia ſed diſſimilis. De D.
Ferrerio, qui negat id ſciri poſſe et colligi
ex iudicio Aſtronomico, quam bene ſentiat
ipſe viderit: nec mirum, vt qui ſe referat ad
Cabaliſticos. Et quod ait ſubſtantiam eſſe
corpoream, inanimatam, ergo metalla: parum
abeſt quin aberret à ſcopo omnino. Subiungit
et in fodinis et ſubterraneis locis quoſdam
verſari iucundos ſpiritus ratione cuſtodiæ,
ſed meræ nugæ. non nego tamen à malignis
ſpiritib. vt vos ſcribitis, impediri ea loca et
infeſtari. Hoc itaq; qualecunq; ſit, mittimus
noſtro iudicio, et ea cognitione, quam nobis
impartiuit diuina indulgentia. Quærite
modo locum, et curate vt fodiatur diligenter
nec dubito quin votis optatis fortuna reſpondeat.

Sed moneo inprimis, vt protinus inuento loco et puteo, qui se vobis facilè offeret, faces ardentes intromittantur, vt aeris inclusi et pestifera exhalatio abeat in auras et euanescat: quae si extinguantur, cauete summopere ne quis ingressum paret, alioqui factum iri, vt dicto citius extingueretur et ille quisque foret, vitamque cum morte commutaret. Atque ea sunt indicia, quae ad vos mitto, ex certissimo et maximè veridico calculo Astronomico ad unguem tracta atque desumpta. Valete felices, et inuento thesauro meminetote vobis esse moriendum. Salonae Petreae Prouinciae ad XX. Ianuarij, 1562.

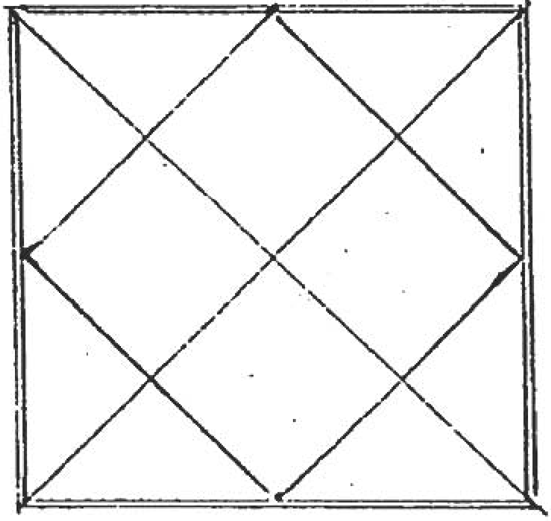

ORACVLI INSTAR.

QVANDO INVENIETVR THESAVRVS RECONDITVS IN LA PEGNA PALOMERA, ET A RAPITE DE FALZES HISPANIAE LOCIS.

Aux latonnies le rocher voulant fendre
En la plaineur del pegno palamero,
Foudre tombant, ou deux ſe viendront rendre
L'or en l'argille, qui du rocher est mere.
Proche aux palombes ou viennent procter,
Bas ou Typhon iadis feit ouuerture,
Nombre ſi grand qu'on ne ſçaura compter.
Quant à Tamnot entrer ne ſauanture.
De S. Martin hors temple de Rapite
Qui est de Falzes, pres d'vn lieu mal friſſé,
Tamnot aura par fortune ſubite,
Ou il verra de loin l'arbre baiſſé.
Aux champs herbuz d'Arragon Bateſin
Lors trouuera; quand le pied du taureau
Pied beuf de marbre d'or luiſaire ſi tres tant
Deſſoubs le quadre enferme, ſeur barreau.

Le grand threſor d'océa charbonnera
De Belzer proche, de la ſerre plus bas
Quand rets tendus prendre l'arbanera
Ouvrir couvrir de Iammot les debas.

Proche au foreſt de los moros n'approche
Ceſaraugusta du temple demoli
Vng chemin d'or reluiſant la broche
Le peream, racine, herbe, moly.

EXIMIO AC MAXIMÈ
ASTROLOGIAE PERITO M. MICH. NOSTRADAMO MEDICINAE
DOCT. DNO ET AMICO MEO OMNIB. MODIS
VENERANDO IO. ROSENB. S. ET.

Clariſſime, ac omnium eruditiſs. domine Noſtradame, proximas meas literas ad XVII. calend. Ianuarias datas, quas Doctor Laur. Pomeranus vtriusq noſtrum familiariſſimus ad te transmiſit, eas tibi iamdudum redditas eſſe ſpero, tuumq reſponſum quotidie expecto. Tacere autem non potui, cum ex omnibus tuis literis humaniſſimè ſcriptis promptum tuum erga nos animum, ſingularemq amorem per-

ſpexiſſe,

quin has ad te darem literas, ex quibus nos om-
nes bona et proſpera Deo iuuante valetudine
uti intelligeres: quod idem de te ſepius intelli-
gendum, niſi longinquitas loci interdiceret,
mihi longé eſſet gratiſſimum. Quantum
ad fodinas meas attinet, ſcias quaſdam in-
felici ſitu, quaſdam verò bonę ſpei eſſe.
Ante quinquennium reperta eſt apud fodinã
meam, quę vocatur Sanctus Sigiſmundus
indicium metallicum, ſeu vena argentea an-
guſta, quę à meis foſſoribus neglecta, et ab
eo tempore vſq; ad quinq; menſes proximé
elapſos, tota fodina deſerta eſt, ſed nunc
rurſus elaboratur, et venula illa diligentius
quam antea inueſtigatur, ſeq; magis magisq;
dilatat, et directé in montem tendit. Spero
igitur venam illam exiguam eſſe, cuius in
literis tuis mentionem facis; cum ais venam
in principio futuram exiguam, ſed ſi diligẽ-
ter et indefatigato labore perquiratur, per-

di

petuam, et indeſinentem ſcaturiginem oriturã:
et ſanè ſi ea ſeſe valdè dilataret, tunc mihi
perpetua vena metallica cum maximo reditu
ſperanda eſſet. Alia etiam fodina nunc
elaboratur, quę ante ſexennium fuit relicta,
hęc vocatur Sanctus Rudolphus: huius vena
directè in montem verſus orientem in profun
dum cadit, et hęc quoq; magnę ſpei eſt: ſed
apud fodinam quę vocatur Sanctus Vitus,
in qua ſpiritus terreſtris auditus; cuius in me
is proximis literis mentionem feci, nullum
adhuc metallum repertum eſt: ſperamus ta
men id breui futurum: nam ſpiritus terreſtris
adhuc ſepius exauditur; et hoc foſſores re
experti magni faciunt; nam ſciunt mox inde
metallum ſecuturum. Vena in fodina
plumbea, de qua et proximis literis tibi
ſcripſi, magis, magisq; ſe dilatat, creſcitque.
quare firmiter ſpero, quemadmodum in pro-
ximis tuis literis ſpem mihi iniecisti, quãdo
Can

Cancer futurus sit in ascendente, tunc meam fortunam in rebus metallicis sese amplificaturam. Hęc te de meis fodinis metallicis scire, et hac in re tuo desiderio satisfacere volui. Magno desiderio teneor, iudicij meę natiuitatis, quod denuo calculare cepisti: similiter et reuolutionis anni 1562. quam diligentius ac antea componere volebas: nam in reuolutione missa reperio mihi hoc anno multas calamitates et pericula esse subeunda. Sed spero in Deum omnipotentem, eiusq; filium unigenitum, dominum nostrum Iesum Christum, qui genus humanum in quantum homo à Deo patre omnipotente in custodiam recepit, ex pietate sua crudeli passione nobis paradysum cum pretioso sanguine suo mirabiliter mercatus est, et inter angelos, et homines pacem fecit, me facile per suam omnipotentem manum, diuinumque auxilium omne meum infortunium, aduersitatesq; euasurum. Me tuum debitorem

adhuc agnoſco propter diligentiam et aſsidui-
tatem, qua vſus es in erigendis iudicijs nativi-
tatum filiorum meorum: ſed ne dubita quin
abunde ſatis tibi recompenſetur opera tua;
nam curo tibi aliquid ex argento et auro con-
fici, quod tibi mox mittetur. Ego etiam ſcribę
tuo, quo hactenus vſus es, qui tam elegantes
literas pingit, aliquo honorario memor ero.
Et ſi petere liceret, teq exorare ſineres, tunc
mihi gratiſsimum faceres, vt quemadmodum
per totum annum id quod vnoquoque die
boni vel adverſi evenire debet in tuis calen-
darijs ſive Almanach annotas, ita etiã maximé
deſiderarem vt revolutionem anni 1562 hoc
modo conſcriberes; vt etiam quę vnoquoque
tempore boni vel adverſi accidere deberent
videre liceret. Iuditium genituræ filij mei
Caroli per Laurent. Pomeranum mihi miſsũ
eſt: id ego diligenter perlegi, et reperio mult-
ei quemadmodum in iudicio ſuę genituræ
indi-

indicas grauissimis morbis et vulnerationibus
euenisse; pręterea et alia multa quę tu ei
prędixisti. Nam ante quinque hebdomadas cum
equo de ponte decidit: sed Deus qui eum ad-
huc velit per suam gratiam conseruare, be-
nigniter custodiuit, vt ne vllum membrum
fregerit. Ego etiam hoc anno mihi diligenter
cauebo, et Deum rogabo, vt me et meos ab
omnibus aduersitatibus et periculis velit con-
seruare. Te etiam atque etiam rogo mi do-
mine Nostradame, vt duo vel tria exem-
plaria tuorum calendariorum, siue Almanachs
mittas, et tibi quantum pro eis debuero
soluam. Noui quod ad te scribam nihil est:
nam Germania prorsus pacata nunc est: sed
tamen dicitur Regem Hispanię clam magnã
copiam tum peditum, tum equitum capitaneo-
rum conuocare: sed contra quem vti velit, hoc
nescitur: existimatur tamen in auxilium Pō-
tificis contra Galliam ducturus. Quare te

etiam atque etiam rogo ornatiſs. Domine Nos:
tradame, ut quod tuum in eo ſit iudicium to-
gnue an bello hoc anno victura ſit Gallia,
me certiorem facias. Sed tamen celare te nō
poſsum Regem Hiſpanię magnam ſummam
pecunię contrahere, paucosq. ſuorum creditores
perſoluere: et ſine dubio aliquid magni machi-
natur. Deus omnipotens velit ne hęc ſumma
pecunię contra Chriſtianos, ſed potius contra
Turcas, et Mauros convertatur. Pręterea
quod ad te ſcribam nihil eſt, niſi ut me meosq.
ut ſoles de meliori nota commendatos habeas:
tibiq. perſuadeas meum amorem erga te tantū
eſse, ut non dubitem, quin ęternus futurus, nec
quiſquam alius niſi mors ſit ſeparaturus.
Bene et feliciter vale. Datę ad fontes fe-
briles prope mea mapalia vi. cal. Martias
Anno ſalutis recuperatę 1562. —

Tuę Excellentię addictiſs.
Ioannes Roſenberger.

ORNATISS. VIRO VIRTVTE
ET DOCTRINA PRAESTANTI D. MICH. NOSTRADAMO DOCT.
ARTIS MEDICAE, ET MATHEMATICO INCOMPA-
RABILI. DO. SVO COLENDO. S.P.

Clariss. domine D. Nostradame, mense Ianu-
ario nuper Lugdunum misi fasciculum
literarum cum genesi quadam amici nostri
viri boni, ac rogavi Crastium nostrum
amicū per literas, ut eum fasciculum ad te
perferri curaret. Sed hactenus nihil neq.
à te, neq. à Crastio responsi accepimus.
Itaq. in mentem venit nobis suspicari ne
literę nostrę in itinere perierint. Quod si
redditę sunt, peramanter te rogo mi D.
Nostradame, ut si ullo modo per occupatio-
nes tuas fieri potest, significes an ea gene-
sis tibi reddita sit, et an eam examinaris,
examinandam ve susceperis. Honorarium
quod promisi certum erit: quod si denuò vo-
les craterem germanicum, qualem olim,
fac ut sciam quamprimum; et veniet tibi

ſumma cum gratia. Tantum hoc rogo, ut ſyn-
cere reſpondeas de ſignificationib. Aſtrologicis,
ſiue eas deprehenderis bonas ſiue triſtes, idq.
ſermone Latino, tuo ſtylo, ut olim. Si quid
Lugdunum miſeris, quod ad me perferri velis,
non Cuſtio ut hactenus (vereor enim et ta-
libus negotijs deinceps eſſe moleſtus, cum
diſceſſerim à mea conditione pedagogica cui
hactenus præfui) ſed cuidam Germanico
mercatori Lugduni degenti adſcribas: nomen
eius eſt Caſpar Thaurer, et in eius abſen-
tia Martinus Hohreitner: eos duobus tri-
busve verbis roga, ut mihi Laurentio Tub-
bio Pomerano D. in Germaniam euenti
literas tuas perferri. Dicti mercatores Lug-
duni in Cambio inuenientur facillime. De
meis rebus admiranda tibi ſcribere poſſem,
ſi tempus ferret, quas rixas, contentiones, et
lites ſuſtinuerim cum homine impio et ma-
ledicentiſſimo. Sed Dei beneficio victor ex-

titi

extiti cum laude: ac ſępius recordatus ſum
tuarum prędictionum. Rogo te, ſi quid anno-
taſti de mea geneſi, fac ut videam, et ero
pro mea mediocritate gratus. Conſtitui hac
ęſtate commorari Auguſtę cum viro docto et
urbis aduocato primario cauſa diſcendę praxe-
os iuris: interea ſępius ad te ſcribere potero.
Spero me breui viſurum etiam Roſenbergium
noſtrum, cuius fodinas audio paulatim flo-
reſcere. Bene et feliciter vale clariſsime
Noſtradame. Data raptim Auguſtę Vinde-
licorum Idibus Aprilis, Anni M. D. LXII.

Tuę Excell. addictiſs.
Laur. Tubb. Pomeranus.

DOCTO EMINENTI VIRO ET
MAXIME AMICO D. LAVR. TVBBIO POMERANO LEGVM
DOCT. M. NOSTRADAMVS. S.

Eruditiſs. Pomerane omneis epiſtolas tuas acce-
pi: primas menſe Ianuario, ſecundas ad Martij
finem, tertias breuiores et raptim ſcriptas ad

Aprilis. igitur antiquiſſime cuiq; primum reſpondebo. Quas Antuerpiæ ſcripſeras, plenæ ſunt illæ quidē rerum nouarum, et maximè mirabiles. tum verò crudelitas illa inaudita, inhumanitasq; barbara, quæ in Christianos exercetur et noctu et indicta cauſa mihi planè bilem mouit. Quàm optimum tuum est præſagium de Adrastia Nemeſi! ~~Est profecto Dei~~ ~~[illegible]~~ Ἔστι τις θεὸς ἢ ἀδράστεια Διὸς παῖς, καὶ τὰ τοιαῦτα ὁρᾷ· ἥτα δὲ πάντα πρὸς μακάρων ἔλαχεν, omnia terrena deſpectans, regina et arbitra rerum omnium, ſed præcipué faſtui infenſa. Nemo non dixerit miſerrima iſta tempora in quibus viuimus, in quibus optimi cuiuſq; ceruicibus gladium impendet, ſceleſtiſſime fauetur: in quibus libertate oppreſſa, pietate conſtuprata, legibus bello ſilere coactis plena ſunt timoris omnia, nunc ad cædem ſpectant inexhaustam, cruorem, flammã, et vt tu ais, ad ciuile bellum. Reuera κακῶν ἰλιὰς περιέστη τὸ ἄστυ ἡμῶν. Sed et maior impendet tempestas, nec adhuc cadi fundum. felices ter et amplius quibus est fortuna per-

peracta iam ſua: quę. vt ne viderem libenter
vita cederem. Sed venio ad alteram tuam
epiſtolam Auguſtę datam. Accepi quicquid
faſciculo erat incluſum, et directiones clariſs.
illius viri, et reuolutiones à D. Cypr. Leonitio
elaboratas. Itaq̃ confeci ipſius genituram meo
more, et Iudicio, et omnium Aſtronomorum.
ſtatim in principio adſcripſi in quibus conſi-
ſtit eius fortuna, et verſus quam partem,
quam ſit felix in rebus metallicis: et de omnib.
vti mihi ſcribis libere, et vt ſentio. deinde ſepa-
ratim feci eiuſdem reuolutionem anni 1563.
omnia deniq̃ vt mihi videtur, diligentiſſi-
mé calculo Aſtronomico et ſupputata et ex-
plicata. In ea videbit quęcunq̃ deſiderat, et
multa etiam quę non deſiderat. Reliquas re-
uolutiones ſi neceſſarię ſunt, et vita nobis
ſuppetit, cum volet exponemus. Quin etiam
tuam quam tantopere efflagitas genituram ad
te mitto: copioſé et diligenter, vt ipſe videre
poteris deſcriptam: nec mediocriter lętatus ſu

vbi eam ad vmbilicum perductam vidi, ita exa-
cte calculatam, vt mihi ſatisfaciat: tibi quoque
vt arrideat talis labor et opto; et non diffido.
De alia genitura quam te rogante calculaui,
et expoſui pro noſtris laboribus pluris facio
craterem argenteum, quam pecuniam numeratã.
In tua quando tu me vis tam libere proloqui,
laborem agnoſces, et mediocritati tuę relinquam,
ſatis enim prudens ad iudicandum es. Qua-
propter curabis vt iſta ſimul cum honoraria illo
Domini noſtri Roſenbergeri ad nos quamprimum
perferantur, et tuto. Aperte ſcribo, vti me
mones. Sed ſi et hoc vis audire. Ego iam plus
decem aureis veſtra omnium cauſa expendi
in ſcribendo, tranſcribendo, et alijs negotiolis.
Atq id quidem exprobrandi cauſa minime dictũ
velim, ſed vt cognoſcas quam liberali animo
nec tenaci mihi curanda ſint omnia. Reuo-
lutionem D. Io. Roſenb. anni 1562 confecimus,
quam etiam ad te mitto, vt ei cures reddendam.
Geneſin ipſius quam denuo calculare cœpi, et
mea manu ſcriptam, nondum licuit noſtris
ſcri-

scribis per summas occupationes transcribere: quod
vt in causa sit cur ad vos non mittatur hoc tem-
pore, ita et summam manum ei nondum imposui,
bellicis istis religionis ergo tumultibus, et miserijs
nostrorum temporum calamitatibusq potissimum
impedientibus: quę tantę sunt, tamq stupendę
vt si literis mandare vellem minime certe possim.
Fugerunt hic omnes cum maxima rerum suarū
iactura qui de religione Christiana suspecti,
cęteri eos persequuntur tanto furore et rabie vt
deuastent omnia, domos et vrbes incendant, ne
mulierculis quidem aut pueris parcentes. Ego
solus remansi cum mea familia, expectans quid
de nobis constituat Deus, et de vniuersa Pro-
uincia. faxit Christus opt. max. sua benignitate
vt eam velit pacificam nobis reddere, et diu ser-
uare tranquillam. Ad singulas horas versamur
in maximis grauissimisq periculis nec solum
bonorum omnium, sed et vitę: neq id iussu
regio, vel autoritate principum, sed plebis furore,
et mera insania. Sed et si vis (vt habea-
tis vos aliquid noui, et id cum amicis coiretis,

et noſtras miſerias ſecuri contemplemini) bellum in Prouincia gestum superioribus menſibus ob religionem, quodquidem in commentariolum retulimus copioſius, breuiter narrabo. Menſe februario elapſo status qui dicuntur Prouinciæ nostratis hic Salonæ videlicet habiti sunt: ubi Regius præfectus, et primæ nobilitatis homines conuenere, item Senatorij ordinis præcipui, &c. Illos est inter eos multis de rebus actum et disceptatum, sed de religione præcipue: bellua multorum capitum totis viribus nitebatur, ne prædicationi euangelicæ ullus eſset locus: tamen nec ita obstrepere potuit, quin singulæ fere urbes ſuos habuerint verbi Dei ministros. Apud Aquas Sextias, (quæ ciuitas est præcipua post Maſſiliam, caput et parlamentum Prouinciæ, ubi quatuor præsides, sex et quadraginta Conſiliarij, duo Aduocati regij, duo item regij procuratores, sed mille ut sic dicam, alij patroni, et totidem procuratores) est inter cetera Deorum immortalium templa D. Saluatoris, innumeris sacrificiis ἀμφοτέροις (si paucos excipias)

xj

καὶ ἀργυρωματίοις refertum. Ii eo tempore, quia
videlicet censibus magnis et redditibus à pijs
quondam Galliarum regibus aucti sunt, atque
etiam ornamentis et gazis ecclesiasticis, sibi
timebant imprimis. Quapropter Flassanum
quendam nomine, pręnobili illum quidem ortum
familia, sed qui patrimonium omne luxu et
nequitia absumpsit, biremem etiam quam in
portu Massiliensi habebat dilapidarat, in sui
defensionem adsciverunt magna proposita mer-
cede. Is eo furore rem tractavit, ut quoscunque
religionis Christianę sectatores offenderet, infi-
nitis contumelijs afficeret, iniurijs opprimeret,
probris omnis generis vexaret nulla habita
personarum acceptione, nulla prętermissa vio-
lentię specie. Sacerdotum cohors videns hominē
intentum maximè suis partibus defendendis
auxit ut canonicum reditu quotidiano ecclesia-
stico. plebs itidem Consulem creavit, simul cū
alijs duobus eiusdem farinę. Fuit hoc furēti
gladium dare. si enim antea in Christianos
sævierat, tunc poterat etiam magis: ita ut

ſingulis noctibus cum magna plebis infime et ſacrificulorum multitudine, urbem obirent armati, neſcioquam cantilenam cantitantes in aliorum opprobrium, quę apud Friburgum Briſgoię in eoſdem decantari, ut dicitur, ſolita erat. ſaxa iacientes in ſuſpectorum domos, et potentiſſimorum quorumcunq; et alia innumera nefanda conantes. Christiani tandem cum importuniſſimorum hominum impotentiam, fastum, iracundiam, inſolentiam, iactationem, contumelias et crudelitatem diutius perpeſsi fuiſsent, nec eſsent tolerabiles eorum inſanię, elegerunt unum ex ſuis civem Aluitonium qui legati munere apud Regē et Reginam matrem fungeretur; quibus cum patefeciſset immanium hominum nefandos conatus, miſsi ſunt duo Conſiliarij qui rem omnem cognoſcerent, ſimul et equestris ordinis humaniſsimus, idemq; nobiliſsimus Comes à Cruſsol, qui ſua autoritate plebem ſedaret, ac univerſum Provincię incendium extingueret. Is prius Salonam venit, quę distat ab Aquis Sextijs quinq; leucis Gallicis, et hic

men-

menſem circiter moratus eſt cum Comite à
Tenda, qui per quadraginta fere annos noſtra-
ti Prouincię pręfuit. Interim miſſi Aquas
Sextias qui nunciarent vellent ne in ſuam
ciuitatem ex edicto regio Comites admittere:
conſeſſu facto nolle ſe reſponderunt etiam ſi
ſceptro decoratos: miſſi iterum qui commone-
facerent in quam graue ſeſe periculum con-
ijcerent Regię maiestati non parendo: nega-
runt et ſecundo. Viſa iſta pertinacia D.
Comites exercitum cogebant in rebelles per
Delphinatum, per et Narbonenſem prouin-
ciam. Interim apud Aquenſes Flaſſanus
Conſul furebat, fugiunt ſuſpecti, clauduntur
portę, bombardis et ceteris tormentis belli-
cis muniuntur muri, vallo et foſſa altiori
vrbs cingitur, opere omnis ſemita feruet.
Tandem audiunt in ſuam perniciem collectũ
magnum cum peditum tum equitum numerũ,
et eum in propinquo eſſe, Comites ducere in-
gentes copias. Sic ſtupefacti, conuocatur Se-
natus, recipiendos Comites maior pars ~~con~~

censebat, Flassanici repugnabant.
Scinditur incertum studia in contraria vulgus. Senatorum tamen praevaluit consilium et authoritas, panduntur portae, civitas offertur Comitibus. Flassanus vero inferiorem se videns cedit urbe cum LX equitibus, et numerosa nebulonum manu, quos ex finitimis locis undiq collegerat: tenditq ad Orientalem Provinciae partem omnia depopulans, vicos, castella, urbes, tecta diripiens, pecunijs locupletum, equis, bobus non abstinens. cuicunq aurum erat Lutheranus erat, et ut vocitabant, Huguenaudus: rapinae, caedes, homicidia in factis eius erant praeclaris. Franciscanum quendam de suo latere nunquam discedere patiebatur, qui quidem habitus monachalis inferioribus partibus ad zonam alligatis crucifixum ligneum gerens, cum facturi esset impetum in aliquos, aut urbem direpturi, ter implorabat D divinam misericordiam magna voce vociferando, caeteridq generatim acclamantibus. Tourues itaq oppidum, quod
iam

iam diu fidem Christianam edoctum fuerat occupauit, distans ab Aquis Sext. septē leucis; idq ingentibus homicidijs, furtis, rapinis, depredationibus repleuit. Interea Aquenses honorificè Comites accipiunt cum eoru copijs; qui Consulibus alijs creatis, sedatis rebus bello persequendum Flassanum censuerunt. Missus itaq ad eum legatus D. de l'Etrange vir nobilis et patritius Parisiensis, qui eloquentissimè ab inceptis vt desisteret, discederet ab armis, Regi pareret, et Comitibus, à quo ius omne et potestatem vitę et necis accepissent, admonuit. Ille contra iracundè legatum remittens minatur D. Comitib. nisi Aquas Sextias relinquerent quamprimum irrupturum se in eos, et ad vnum misera occidione occisurum. Nihil his moti Comites Aquas Sext. transeunt cum omnibus militib. quos secum habuere; hic numerus fuit 4779; quorum aduentum sentiens Flassanus retrocessit, et ad oppidum Barioux natura loci munitissimum contendit. ibi obsessus Comites

oppugnare oppidum cepere, pugnatum equo Mar-
te totis quatuor diebus, quinto vi capti;
pedites equiteſq clamore facto eruptionem in
adverſarios faciunt, ſuſpenſi, trucidati, preci-
pitati ſexcenti, ducenti captivi fuere, ceteri
fugati. Flaſſanus cum nonnullis alijs per
cuniculum trepidus ſaluti conſuluit. Atque
hanc victoriam D. Comitibus prediximus,
cum relicturos ſe arbores novis fructib. plenas
et inſolitis nunciavimus. Dum iſta apud
Barioux gerebantur, in antiquiſſima Provin-
cie urbe Arelate, que eſt ad Rhodanum, ubi
theatrum Antonini adhuc ſtat, vel ut quidam
volunt M. Aurelij, nobilis quidam et ſtrenu-
us vir nomine Ventabren, ſed doctrine evan-
gelice inimiciſſimus, collectis aliquot equitib.
et monachorum, ſacrificulorumq magna mul-
titudine in auxilium veniebat Flaſſani, iam
q ad ſecundum erat à Salona lapidem, cum
audita clade Flaſſanicorum receptui ſtatim
cecinit. Domini Comites Aquis Sext. 500
milites conſtituerunt, ut preſidio urbi eſſent
duce

duce M. Antonio Tripolitano Salonio viro certe strenuo · quos cum Aquenses ferre non possent, associatis Massiliensium Consulibus legatum ad Regem miserunt qui quæcunque hic gesta fuerant in seditiosos exponerent, crudelitatem, atrocitatem, acta inhumana, uti aiebant, incusarent. Quare Rex et Regina mater nunciarunt statim Comitibus ut Provincia cederent, omnem potestatem abijcerent. Vide hic mi Ponserane, fortunæ variabilis inconstantiam. Quapropter factum est ut alio constituto Præfecto fugere coacti sint intra dies quatuor omnes qui religionem tuebantur, derelictis uxoribus et liberis proh! dolor, cum maxima rerum suarum iactura. Nunc instruuntur viginti et octo cohortes à Papistis, quæ Provinciam defendant, et ea cæteros plane interdicant. Sed et hisce diebus ea res agitur ἀγνοοῦντες ὅτι τῷ ὄντι ὡς ὕδωρ ἂν τέμνουσι νόμος. Audiimus nuper Christianos Lugdunum occupasse, et dominari.

Atq hec sunt mi ornatissime Domine que te scire volui: meas cogitationes omnes feré explicaui tibi: quapropter vide ne quid etiam verum nouarum abs te desiderem. Auide itaq literas tuas expecto, et eas quidem cum supra dictis honorarijs. Ceterum illorum omnium fac, amabo, participem nostrum Rosenbergium, vt facies. Vale Salone Petree Prouincie Idibus Maijs.

M. D. LXII.

ORNATISS. VIRO, OMNIQVE SCIENTIARVM AC VIRTVTVM REVERA PREDITO D. MICH. NOSTRADAMO AMICO INCOMPARABILI S. P.

Ornatissime domine hunc tuum comitem enixé rogaui vt te admoneret illuc appulsus eorum quorum hic verba fecimus. Primum vt illi credas astrolabium tuum vna cum libro Hermetis, et alijs simul ligatis, que omnia fideliter ad me transferet. Secundo vt frustulum thimiamatis tuo medio videam. Tertio vt recorderis interrogationis mee, natiuitatis dum quietus sedebis domi tue. Quarto vt erigas figuram super

ſuper interrogatione annuli mei: Quintò vt iudicium ſuper figuram quam iuſſu tuo erexi exactum et amplum ad nos mittas, vt queat natus fauente Deo futuris occurrere malis ſi per eius naturam liceat, et tibi plenè ſatisfiet. Is, vt audio, breui eſt receſſurus: et rogauit me ſoror mea vt pro illius expeditione mſ[illegible]verem. Sextò iudicium etiam Pauli Seguini affinis mei commendatum habeas rogo: is etiam tuos labores benignè compenſabit. Scis demq quid inter omnia exoptem, et quid etiam animum torqueat meum: Oro te itaq et obſecro, vt pro tua incredibili clementia tuo Berardo faueas, illum adiuues, ei hac in parte adſis atque auxilieris: ille enim tibi ipſe, poſterisq tuis in perpetuum deuinctum ſentiet. Hoc queſo, vt qui te amant tuorum ſint laborum participes. Memini quid mihi ex aſtrorum ſitu, maximè ☿ in ♒ predixeris: noli facere verbum tuum irritum. Nuntius hic fidelis eſt, nec eſt quod verearis aliquid illi transferendum ad nos committere: vt quem noui intus et in cute.

Sed cum à te pendeant scripturę propheticę
Deum omnipotentem supplex oro, vt te fami-
liamq. tuam incolumem seruet ac felicem.
Bene vale, et me vt soles ama. Atq. ista
admonendę memorię gratia scripta sint.
Auenione Idibus Augusti 1562.

Tuorum deditissimus
Franciscus Berardus.

DOCTISSIMO VIRO FRANC. BERARDO LEGUM DOCTORI
MICH. NOSTRADAMUS S. D.

Doctissime Berarde postquam à vobis discessi se-
pius et tuam epistolam, et ea de quibus inter
nos coram, mente versaui: sed nec potui in his
magnis caloribus tibi per omnia satisfacere.
Accipe ergo quę noctem continuis noctibus a
media nocte ipsa ad horam fere quartam sedēs
ego et tempora redimita lauro, et lapidem ge-
rens cęruleum, extorsi à genio illo bono tanquā
à tripode super anulo tuo. Itaq. arrepto olorino
calamo (anserinum enim ter recusauit) illo ipso
dictante, veluti furore percitus poetico in tales
versus prorupi.

Filtra Leontei magici ſuſpecta tibi vox
Rennet hinc tibi exoneratus ager.
Ardua nunc ZARZALUS mercede et coele beatus
Non anulum dabit capite glaber ouans
Calcibus nocuos, dureſcet cuſpide vates.
Ille qui non aere victitat in liquido
Sic anulus vemet aries quando ſaxa rimabit
Colchidos dum ſenio caprificos quatiet
Omnibus in tumulis cupreſſos ex ſole funebres
Bathracon vage cruor turpia membra madet
Et nocturna Strygon pluuiam ſubmerge cruori
Rhodoleam, cedri carbo in aeterna dabit.
A cane ieiuna oſſaq rodentia carpe
Rotantem Thyphon anulo ſoſpes eris
Dij meliora dabunt ſparſo cruore Nouembri
Ouans et in cines verſa carina ruet.

Mox ad perſonatum hunc noſtrum genium bonū ac ſupra modum optimum verſus, exarui ut pro ſuo fidiſſimo dedicate Franciſco chyrurgo [redacted] chymiſta, qui in tranſmutandis rebus metallicis egregie pollet, et eorum eſt ſummus perſcrutator, me

E i

doceret uti et quo modo ELICIUM et aurum evocaret, et pyritem, quem nos cineritium dicimus, eliquaret. Tum ego, ramis lauri in cervicali impositis, capiteque corona laurea, et daphnoide, quam pervincam appellamus cincto, Angele, qui meus es custos, pietate guberna, fac ut de transformatione rerum naturalium, tanquam ex quo tripode vero vaticiner secundum cursum Astronomicum. Da ista obsecro per amica silentia Lunae, per has tenebras Solarte oriente lucente. Da inquam favente Christo opt. max. et Virgine matre sancta, Michaëleque Archangelo meo invincibili patrono. Fac potissimum te ducente naturae ut opes et fortunae augeam: viliorque metalla cum hydrargiro, et quasi ramenta in veram auri imaginem solarem redigam: aurumque ipsum ad propagandam imperatorum, Regum, magnorumque principum vitam posculentum ac potabile reddam: et simul metalla cum auro per alambici rostra facile permeando defluant, nihil ex mineralibus in sublime tendente: ne vero aurum ab humido et terrestri separatum in fide

app=

apparcat, ſed omnia ſimul diſtilentur ſubtili artificio: Atq; ille in ſomnis ſic mihi viſus eſt reſpondiſſe.

Nec ſtyrie Amaltheum conſueto in limine cornu
Olenijq; tuis inſultent ædibus hædi:
Sed gemini nati ſuccendant follibus ignes
Turbidus hydrauli ſolem detraxeris illi
Rem medio calici lunares funde rorantes
Ceſpynumq; premas, ne forte exuberet humor
Daemnia pompholigis cum pondere mixta recenti
Accedat mixtis æſtiua metopia iunge
Myrq; molydenne xestum cum ſulphure iunge
Et cucij et ciphij pariter ſarmenta cremato.
Sic strigmenta Fagi precioſo in vellere condes.

Porrò autem de tua ſorte, de vita et eius lõgitudine, de morte, eiuſdemq; genere, de inimicis, de anulo genij qui latet inter precioſa mercedis hęc accipe.

Monſtrificum in auro velim fieri ſimulacrum
In loco agreſti ſtatuas, virga aurea circum
Celatoq; mures, quibus nos ędibus amplis
Hic habitent, et erit nobis gratiſſima merces.

Ac thus, et styracem, myrrhamq menumq cinorem
Immisce simul, et sacro thymiamate conde
Laurigeram trunco viridi componere thecam.
Nox erit cum merces secla tunc aurea pandent
Oleveamq feret pennam calvitia merces
Stantia mulcebit barbam dulcedine canam
Tunc tibi lucentes venient rubigine fulvi
Rotantesq dabunt anulis mercede potitis
Aglaiam pyropis incluso demone fulvo
Demoniumq tetro liber a purissimo sole
Anulus adveniet cum libram falcifer ibit
Mox tua pervenient felicia tempora geni
Verubus attigenis torrere viscera pandent
Sic paribus flammis torrebunt corpora verno.

Et hec sunt perdocte Berarde, que potui ex genio bono tanq ex adyto quodam secundum profundissimum astrorum iudicium sciscitando cognoscere. Et revera expectanda mihi ob hoc fuit Martis orientalitas, que apparuit hora prima post mediam noctem, Luna cum cauda Draconis, Sole cum cauda Leonis feliciter coniuncto, Mercurio item ex quadrato dextro

Crio

Orionis humerum aſpiciente. Quapropter tu
bene quidem, qui quamuis prudentia ſingulari,
eruditione eximia, virtute, eloquentia, rerumq
occultarum cognitione polleas inprimis, in rebus
tamen arduis, difficillimis, et à vulgo remotis
tanquam ad Apollinis oraculum confugiendum
cenſes. Nam in omni deliberatione quę de re
magna et ardua instituitur pium est Deorum
implorare auxilium, cum humanum sine eo
parum poſsit. Imitandus Xenophon qui So-
cratem in conſilium adhibuit an Cyrum seque-
retur relictis Athenis. Ceterum eorum omnium
quę tu summopere scire desideras finem subti-
li poteris perſcrutatione facilé adipiſci: maxima
enim quędam tibi pollicentur astra. At in oc-
culta philoſophia necdum quod voles aſsequêris
Saturno potiſsimum in Cancro impediente, ac
etiam omni repugnante diametro. Sed venera
merces illa ex calatrie ab anulo pollicetur ex bone
genio securitatem ab omnibus terroribus, vitamq
felicem per vniuerſum ~~eius~~ eius cursum conferet.

1 -

~~Vale felix et vive.~~ Salone Petrea ~~ad vi.~~
~~cal. Septemb. anno salutis M. D. LXII.~~

Thymiama quam nonnulli vulpinateam occidentalem Arabicam appellant nuper ad te misi simul cum nostro astrolabio quod à prefecto Provincię Barone dono acceperam: si quid est quod in rem tuam faciat, eo utere ut voles, nihil enim impedit: sin minus fac ad nos quamprimum redeant omnia. De thymiamate varij varia sentiunt, sunt enim qui ambram vocitent, alij aliter: sed quod ad te misi persuade tibi verum esse thymiama quod Aleden olim cum percepisset cogebat senes reiuvenescere. Genituram tuam spero brevi absolvere, et eam ad te mittere. Et in persequendis revolutionibus inveni hoc anno 1562. à medio Iulij usque ad Augusti initium graviora vitę, honoris, et famę pericula tibi esse preterita. Quapropter fac bono animo sis, quando prospera omnia deinceps ab astris tibi promittuntur. Vale felix et vive.

Salone Petrea ad vi. cal. Septemb. 1562

Frater M. Nostradamus

1562

IO. CIBO POERIUS MAGRŌ. MICH. NOSTRADAMO
MEDICO PRAESTANTI, SED SYDERALIS SCIEN-
TIAE CERTISS. ENUNCIATORI S.D.

Ab priſcis illis ut omni virtutum genere clariſs. philoſophis haud temere, neq. caſu factum duco clariſs. Doctor, ut Virtutis ſymbolum flammam, ſive ignem conſtituerint. Quandoquidem ut ipſa flamma non ſolum adſtantes ſplendore coruſco ſui admonet, ſed etiam longe ſemotos in ſui ſpectaculum trahit; itidem et ipſa virtus non ſolum apud præſentes ſui poſſeſſorem in admirationem allicit, ſed etiam longe remotos magnetis cuiuſdam inſtar trahit. Hac profecto ratione factum eſt, ut ſplendor virtutis tuæ non ſolum infra patrios limites vagaretur, ſed et per univerſas Gallias diſparſus; deniq. etiam aſperrima Alpium iuga, aereasq. moles transvolans, in Italiam uſq. glorioſe penetrarit: atq. adeo etiam in noſtram Lyguriam tandem delatus ſit. In qua tuæ virtutis admiratorem ita me tibi fama devinxit, ut continere me non potuerim, quin hoc epiſtolio, licet infantiſſimo, te

ſalutem: et gratulabundus felici patrię tuę obſeruã-
tiam ſimul, ſtudiumq; profiterer in te meum. Fretus
itaq; humanitate illa tua, quę et virtutis ſemper
ſolet eſſe comes, ita in animo tuo pręcipue vigere
debet virtutum stemmatis omni ex parte decorato,
à te peto vehementer, vt et epiſtolium qualecunq;
amoris non temeritatis fiducia exaratum boni
conſulas; et cum ipſo Io: Cibo Boerium Ligurem
licet, at laudum tuarum buccinatorem egregium
in albo tui ſtudioſiſs. atq; addictiſs. conſcribas. Quę
ſi in tuam clientelam gratanter acceptare digna-
ris, itidem quinq; mihi quęſita ex tuo oraculo
explicare non graueris. Primum hoc erit: Vtrũ
viuat ſoror mea in cœnobio S. Brigidę in Anglia
Deo dicatę. Secundum quęſitum, vitę meę perio-
dum definire. Tertium, Vtrum melius mihi ſit
prędium meum Sturlanum vendere an retinere.
Quartum, Vtrum inter veteres ruinas cuiuſdam
antiqui palatij diruti in dicto meo prędio aliquid
lateat ſubterraneum. Quintum et vltimũ, Vtrum
in loco mihi deſignato in eodem Sturlano venam
aquę viuę potero adipiſci et reperire. Hęc quidẽ

queſita ſi literis humanitas tua mihi explicare dignabitur, certiſsimum mihi erit teſtimonium hoc epiſtolium et ſcribentem ſimul clientulum animo grato atq; pio abs tua preſtantia fuiſſe acceptatos: que felix ſit, precor. Datum in nro Sturlano ad XVI diem Nouembris, 1557.

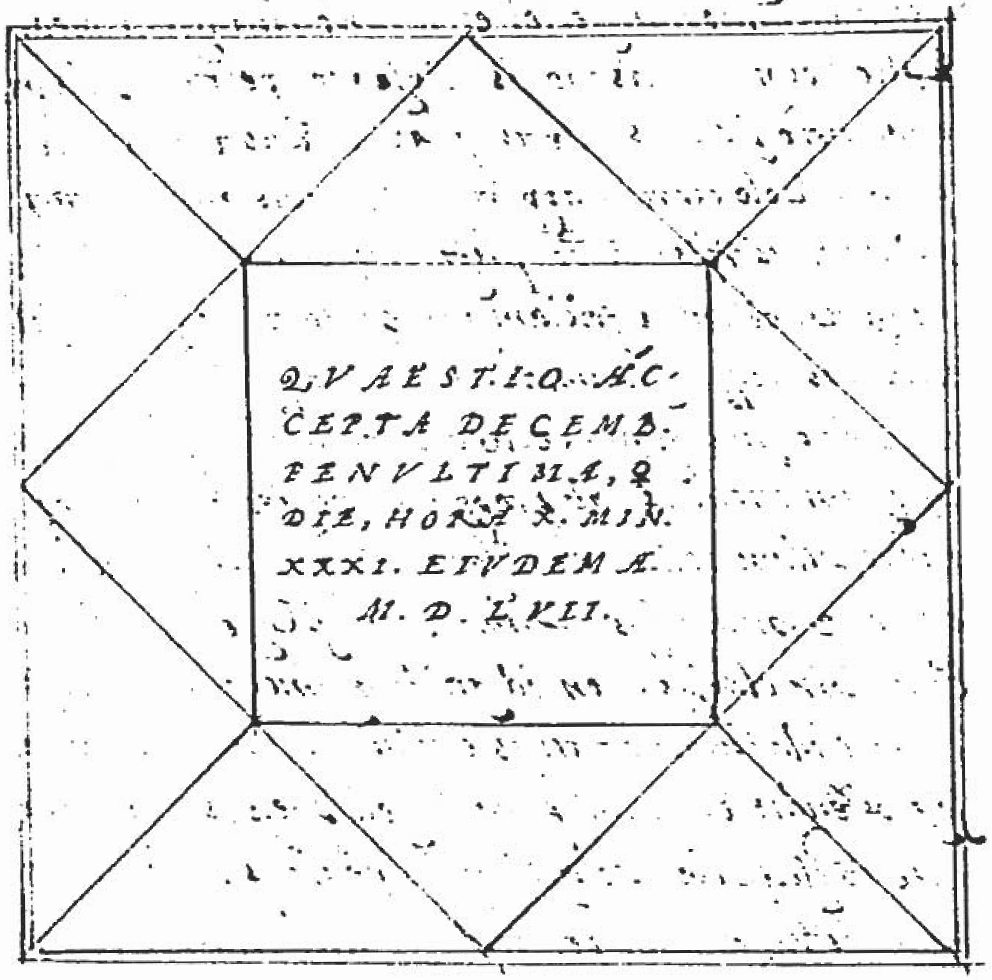

SACROSANCTO SOLIS ET LVNAE ANTISTITI
D. D. MICH. NOSTRADAMO DNO SVO PLV-
RIMVM COLENDO IO. CHEVIGNAEVS S.

Quantum in me meriti, beneficij, liberalitatis tuę
contuleris, quantumq. extiterit tuum semper studium
mei vel augendi vel ornandi in memoria habeo,
nec ulla annorum series ex animo dimiserit meo.
Quod cum multis modis reipsa compertum habeam,
tum vero ijs tuis literis, quas nudiustertius acce-
pimus, Sole clarius apparuit. Scribis enim vocari
nos ab illustriss. Dno praefecto Auenionensi scribę
nomine: et ut id faciam me hortaris non solum sed
incendis atq. inflammas. Cum itaq. dubius in ani-
mo verso quid agam, ecce a te et alterę literę quib.
idipsum inculcas, ut properem, ut festinem, nec
morę ullum relinquam locum: te quippe tecum
ea de re humaniss. Dnum habuisse sermonem.
Scio vir clariss. non id factum sine tua ampliss.
commendatione, ut tuus est in me amor, qui certe
sese ostendit ex omni parte: sed pressus ignorantię
meę conscientia, ut qui nulla penitus polleo rerum
administrandarum peritia, nec audacia vigeo, nec

animo; malo cum verecundiæ me minus ad id aptū
natum coram te profiteri; quam meam ἀπραξίαν,
καὶ δυσπραγίαν in tanta virorum ornatissimorum
corona impudenter ingerere. Memini equidem
mihi te aliquando prædixisse, futurum ut magno
principi essem à secretis; nescio quid boni mihi astra
superiq; reseruent: certè nunquam tantum speraui
homo omnium minimè ambitiosus, et mollibus alio-
qui assuetus studijs. Volui quidem mediocri lite-
rarum cognitione tentare viam, qua me quoq; possē
tollere humo; et eo scilicet contentus esse: quid
enim me opus est longis canere tibijs? Plurimorum
adhæc philosophorum me mouent sententiæ; sed
Ciceronis præsertim autoritas; Ad suam cuiusque
naturam inquit, consilium est omne reuocandum.
Diem sine lectione perdere non possum: frigida
curarum fomenta planè detestor. otium imprimis
literarium gratum est atq; optabile; beatāq; tran-
quillitatē præ rebus omnibus cupio: inquietudinis
præcipitium abhorreo. studia meam tenuere
iuuentam, eademq; senectutis (faxint ô Dij!)
præsidium et solatium erunt.

Otium divos rogat in patenti
Prensus Aegaeo: inquit Horatius:
Otium bello furiosa Thrace,
Otium Medi pharetra decori
Grosphe, non gemmis neque purpura ve-
nale, nec auro:
Et etiam summa dicam cum Seneca tragico,
Stet quicunque volet potens
Aulae culmine lubrico
Me dulcis saturet quies
Obscuro positus loco
Leni perfruar otio
Nullis nota Quiritibus
Aetas per tacitum fluat.
Sic cum transierint mei
Nullo cum strepitu dies
Plebeius moriar senex.
Illi mors gravis incubat
Qui notus nimis omnibus
Ignotus moritur sibi. Quare hanc nostram
haeresim aequi bonique consulas. Vale aetatis nostrae lumen
decusque. Salonae nonis Maij M. D. LXIII.

IO. BERGIVS MEDICVS D. NOSTRADAMO DOCTISSIMO VNDECVNQVE VIRO. S. P. D.

Non eſt quod mireris D. Noſtradame doctiſs. in ſchedulis ad te miſsis non fuiſse obſcurum meum nomen conſcriptum: non enim eo ſcripſeram ut tibi doctiſs. innoteſcerem; ſum etenim minime ambitioſus; ſed ut morem gererem his qui ſunt de me optime meriti. Sed quando ita tibi placet, ut mutuis literis inſtitutam amicitiam colamus, tibi promitto, in meque recipio, in hoc genere officij quoties tabellarij dabitur occaſio, me non defuturum. Porro item tu pari ſtudio me tuis ſollicitare, ut hac una ratione abſentes nos ſepe viſamus. Erat quędam tui adventus in Aquitaniam concitata non levis expectatio; quę mirum in modum me, et quamplurimos tui amantiſsimos exhilaravit: nam ſperabam me hac ratione explere poſse animum abditis tuis reſponſionibus. Sed poſtquam ex tuis literis intellexi te arthritide laborare, excidit ſpes tantę voluptatis tantique commodi. Scio enim quantum hic morbus vires corporis frangat; tum in meipſo tum in patre D. Iulio Cęſare Scaligero tibi

eque ac mihi noto: cuius memoria nunquam ſeſe
mihi ſine lacrymis offert: quod me tanto literarum
et virtutis lumine orbatum [illegible] tota vita videam;
quam si cum illo fuiſſem preclare mecum actum
putarem; quandoquidem non eſſem ſpectator tam
miſerarum tragediarum. Quarum actus cum in
ſeptennium protrahi debeant, ut tu quodam loco tua-
rum predictionum profiteris, augent vite acerbitatē,
maxime mihi cui vivendum est in eum ingenijs in
Nugarum [illegible] Scaligeri divino ſuo more depictis:
qui si hodie viveret, alio ſtylo aliisq verbis depin-
geret. nam accessit ingens cumulus nequitie ad eos
mores, quos tu olim in iſtis exploratos habuisti.
Quando igitur mihi hic vivendum sit, et excidit
ſpes tui videndi, rogo te, ac si paterno obſecro, ut ad
ea que Iulius Fortis tui et mei ſtudioſiſsimus meo
nomine proponet cum apud vos erit (audio enim
propediem ad vos profecturum) reſpondeas nulla
facta circuitione, nec mei nominis ſignificatione:
veruntamen que tegenda putabis notis exprimes, ſed
ita ut ego intelligere poſsim: hoc si feceris, gratum
feceris, meq tibi devinctiſs. devinctiorem reddideris.

Quos me tuo nomine salutatos voluisti, salutavi, et præsertim D. Daurea Caus. atque universa eorum familia, qui de te expectant summariam præsagitionem futuri anni; et quæ sors N. ... penè evenisse sit futurum. Vale plura ocios... Agenni idibus Octobris anni salu... M. D. LXIII.

BENEDICTUS FLANDRIANUS D. M. NOSTRADAMO PHILOSOPHO ET MATHEMATICO PRAESTANTISS. S.

Toto iam orbe celebratissima tuarum virtutum fama, tuaque illa maxime divina ex astris futura præsagiendi prudenter ac vere solertia, et consulendi fideliter atque sapienter perhumana consuetudo, et prudenter respondendi sagacitas, faciunt ut meam tibi genesim ad cœlestem figuram et normam dirigendam, atque discutiendam mittere sim addictus: Natus fui Vapinci 1525 die 21 Octobris hora secunda post Solis occasum. Ex hac genituram facile videre et perspicere poteris quæ sint, quæ fuerint mea, et quæ ventura trahantur fata: quæ omnia te obsecro, diligenter annotes atque perscribas, nihil omnino celans neque dissimulans, ut mei meorumque saluti prudenter consulam, ac fideliter inserviam, ut bonis

sapienter vtar, et rebus aduersis fortiter obsistam:
vt omnia quæ mihi erunt facienda vel fugiēda
ad bene beateq; viuendum à te perdiscam.
Quod si feceris, perficiam profecto vt apud
gratissimum hominem et tui amantissimum
virum quàm optimè posuisse studium tuum
atq; officium sentias. Vale et me in tuis habe.
Vapinci M. D. LXIIII. cal. Maij.

CLARISS. AC PRAESTANTISS. VIRO D. M. NOSTRADAMO A CONSILIIS REGIS CHRISTIANISS. AC EIVS MAIES. MEDICO ET MATHEMATICO, S. D.

Cum proxime mense superiori Augustæ Vindelicorū
essem, vir clariss. ibiq; esset Daniel Rechlinger
patricius Augustanus in aula Imperatoris no-
bilis, à me petijt vt si Lugdunum proficiscerer,
diligenter curarem vt natiuitates siue geneses
quas pro illustriss. principibus Cæsareæ maiestat.
filijs qui nunc in Hispania sunt, anno superiore
confecisti, huc ad me mitterentur. Dicit enim se
vt fierent sibi mandasse, munusq; eius rei causa
dedisse. Itaq; vt eas natiuitates certo reciperem
et ad Imperatorem deinde in Germaniam de-

ferrem; petijt à me ut aliquem tabellarium ex hac
urbe ad te mitterem. dedit etiam ille suas ad te
literas, quas nondum mitto donec ex te intelligam
utrum illae geneses paratae sint, et utrum ad eas
adferendas opus sit proprio nuntio, quem ad te
mittam. peto igitur à te ut primo quoque tempore
eà de re me facias certiorem, ut Danieli Reblin-
gero et Imperatori idipsum significare possim:
Cupio certe quantum in me est ut tuum nomen non
minorem in nostra Germania quam in vestra Gallia
autoritatem obtineat: quod certe futurum est si
talium principum geneses à te confectae in lucem
prodeant. Expectabo igitur hic Lugduni tuam
responsionem, ut intelligam utrum sit propter eam
rem peculiaris nuncius ad te mittendus nec ne.
Literas ad me tuas hic prima data occasione
mittes: earum vero inscriptionem ita facies, ut quo-
modo mihi reddantur. Oro te plurimum ut statim
respondeas, ut Daniel Rechlingerus intelligat
me id diligenter curasse. Bene vale vir clariss. ac
me ignotum ama. Ex Lugduno 13. Iunij 1564.

Tuae Excellent. studiosiss.
Io. Lobbetius I.V. Doctor.

ERUDITISS. AC ORNATISS. VIRO D. IO. LOBBE-
BETIO LL. DOCTORI M. NEANDER S.

Tantum Agno Sextijs redibam; cum esse a filiolo
nostro reddita sunt nobis tuæ literæ, clariss. Doctor,
plenæ illæ quidem humanitatis et benevolentiæ;
quas ego observandorum vere. Genevinum ...
perspexi. Curabo itaque (quantum me potero) diligenter,
ut promissa nostra quamprimum ... exhibeantur,
illa certe quæ dedimus iampridem nobiliss.
viro D. Danieli Reschlingero, Reschlingero,
in quem prorsus ... adhæc ingenio, doctrina,
fide, probitate et eloquentia singulari ornatiss.
de principum scilicet genituris et calculandis
diligenter et copiose explicandis. Eminuero,
eruditiss. Doct. ne quid te lateat, pro calculo, cu-
ra et labore suscepto in Rechlingeri genesews
explanatione, triginta aurei mihi nobis sunt
numerati; scribæ vero vestro qui eam transcrip-
sit fideliter, sex ... præstantius munus
ab illustriss. principibus expecto, et Cæsareæ ma-
iestatis filijs dignum. Significare te non puto
quantis constent ista vigilijs et laboribus;
pri-

primò quidem mea manu scripta omnia adeò diffuse, adeò amplè: vt nihil magis: tum illa ipsa alterius exarata characteribus propter lectionis difficultatem. Quamobrem ea de re ad D. Rechlingerum rescribas oro: quod et facio sed sermone Gallico; vtpote ei quem Musę Gallicę educarunt, et ita in Gallicis exercitatus est, vt Gallum potius quam Germanū dixeris. Quo fit vt in huiusmodi genesibus idiomate natiuo magis quam aliunde accito et Latino vtor. Dabis autem operam si placet; vt nostrę quamprimum literę ad eum deferantur. Efficiam interea vt quę sum pollicitus in eius manus quam citissime veniant. Salutabis etiam meo nomine per tuas literas D. Laurentium Tubicum Pomeranum apud Augustanos. I. V. Doctorem: etsi eum nunquam: id quoq facias impensius: quod quidem mihi tam gratum erit quam quod gratissimum. Nuntius ad me mittendus non est donec rescripta sint omnia; et ad vmbilicum deducta: quod fiet sedulò Dijs fauentibus.

Cęterum quantum ego presagio consequor,

In precio ex maiore futurus.

Multum corde vales, nec minus ore sapis.

Si nobis rescribis, mihi id gratius efficere posses.

Vale, et me ama. Salonę Petr. nonis Julij 1561.

CLARISS. AC EXCELLENTISS. VIRO D. M. NRA-
DAMO A CONSILIIS REGIS CHRISTIANISS. AC EIUS
MAIEST. MEDICO ET MATHEMATICO S. D. P.

Mirabar et quidem vehementer vir eximie ac clariss. quod ad binas meas literas in quib. nomine Danielis Reschlingeri veteris amici nostri, abs te iuniorum principum filiorum nri Imperatoris invictiss. geneses petebam. certe eandem ob causã ad xx. huius mensis diem alias literas ad te dederam quę idem flagitabant quod priores, quas tamen literas nunc tibi non mitto. Etenim cum iam clausę obsignatęq; essent, et tabellario nescio cui Massiliam profecturo tradi deberet, eodem momento mihi fasciculum literarum reddidit Filiolus Lugdunensis tabellarius, in quo reperi ad me literas ternas Salonę Petrę VII. XIIII. et XV. huius mensis abs te scriptas; quę mihi fuerunt longe gratissimę. Nam tametsi

cum

cum illis literis iuniorum Regum ac principum
genituras non accipiebam, tamen quia ex ijs intelli-
gebam breui fore vt absoluerentur, et ita absolue-
rentur vt neq te officij, nec Danielem Rechlin-
gerum expectationis, neq me curæ huius tuo nomine
incepte pœnitere possit, non mediocrem accepi
voluptatem. fasciculum literarum quem ad Da-
nielem Rechlingerum scribis, primo quoq tpe
Augustam Vindelicorum, deinde Viennam in
Austriam perferri curabo. Eum vero hortabor,
quia id à me petis, vt moram exiguam non gra-
uiter ferat. faciam etiam illi spem breui futurū
esse vt apud Diuum Maximilianum Imperat.
officij sui rationem reddere, et diligentiæ suæ
significationem præbere possit. Interea à te peto
vir clariss. vt illi rei quam iamdudum promisisti
diligenter et cito incumbas. Ego quod dicis, fateor
quidem esse verum, id quod differtur nō auferri;
sed nec istud vulgatum prouerbium falsum est,
aliquid bis videri datum quod cito datur. Age
igitur, præsta illud officium. et nram expectatio-

nem superavi. Id sane et iucundius est futuro
Imperatori et tibi gloriosius, et Da. Rechling
mihiq; longe gratissimum. Porro non est quod
differas mittere ad eos principium geniturae,
tametsi nondum a Daniele Rechlingo responsum
accipias: nam si ab eo ante tibi responsum expec-
tandum existimares, propter locorum maximũ
intervallum res nimis diutius differretur. Mitte
igitur ad me genesis illas simul atq; confectae e-
runt: hac ut mitte huc mihi per praesentem tabe-
llarium Filielum; qui te proficiscendo Massiliã
ea de re commonet, tibiq; hasce tradet, ut rever-
tendo omnia apud te parata inveniat. Interea
dabo operam ut omnia quae cupis is Da. Rechl.
quam citissime intelligat. Mittam ad eũ tuas
literas, ei etiam hac de re accurate scribam;
denique ut nihil omittam, tertias illas literas quas
ad me dedisti ad eum perferri curabo. Hec oĩa
ubi acceperit, statim respondebit, et ita responde-
bit ut te decet et dignitas tua postulat. Mitto iam
tibi literas illius, quas penes me hactenus as-
ser-

seruaui dum ex te intelligerem quid mihi eſset
faciendum. Quod vero ille ad te ante nō dederit
literas, non eſt eius negligentię aut obliuioni
adscribendum, sed potius magno locorum inter-
uallo; ad quod accedebat quod neminem haberet
cui tale negocium procurandum cōmittere poſset.
Doctorem Iubbium Pomeranum apud Argen-
toratenses iuris pfeſſorem tuis verbis salutabo.
Quod coniectura ac presagio de me vereris, es
vaticinatus tam faustum eſt vix vt id sperare
audeam: habeo tamen gratiam quod mihi bene
cupis, ac bene cupiendo moneas vt ad eas virtutes
contendam, quas in me eſse dicis. Si horā meę
geniturę scirem, de ea te redderem certiorem,
sed eam certo non scio. Ceterum habeo quen-
dam amicum, qui in Germania commorari
cupit, de eo obiter sententiam tuam libens in-
telligerem: est vir literatus et doctus: natus est
ille in inferiore Flandria prope Hannoniam in vrbe
Valencenorum hora 7 post merid. 24 Novem.
anno 1524. non cupio vt in conficienda eius

genituram labores, non enim id cupit, sed si de eo
obiter aliquid dici potest id cuperem cognoscere.
is de matrimonio est sollicitus, nec illi adhuc
contigit contrahere matrimonium. est vir labo-
riosus, et qui propria virtute non mediocrem
est auctoritatem consecutus. Si igitur aliquid de eo
mihi significaveris, ea de re eum reddam cer-
tiorem, efficiamque ut tuum nomen celebret, tu-
asque predicet virtutes. Tu bene vale vir cla-
riss. ac me quod facis, ignotum ama. Datum
Lugduni XXIII. Iulij, M. D. LXX.

Tuę excellent. studiosissimus
Ioannes Lobbetius.

CLARISS. AC ERUDITISS. VIRO D. M. NOSTRA-
DAMO CONSILIARIO MEDICO AC MATHEMAT. REGIO.

Ante non multos dies attulit mihi Filiolus Lugdu-
nensis tabellarius fasciculum abs te ex urbe Salona
Petrea vir clariss. in quo preter genesim illustriss.
principis Rodolphi Imperatoris nostri invictissimi
filij, et preter literas quas ad Danielem Reclingerũ
scribis, erant etiam tuę ad me literę septimo huius

mensis die datę, ex quibus summatim intellexi capita
quędam quę in illius principis natiuitate fusé, scité, ac
dilucidé explicantur. Non dubito quin id verum sit quod
commemoras; nimirum te in ea genesi tractanda et expo-
nenda tot menses vario laborasse, cum quia tanti princi-
pis naturam tibi bene intimam videbatur, tum ut apud Impe-
ratorem maximum Rodolphi principis parentem gratiam
inires, et diligentię, industrię ac scientię tuę non obscuram
proferres significationem; certumque testimonium instar
pignoris deponeres. Nosti profecto id quod dici solet:
magna magnis conuenire, et quid Imperatores, Reges,
ac principes desiderant non ignoras. quorum expecta-
tioni cum satisfacere studes nominis tui claritatem ita
commendas, ut famam tuam Gallis hominibus pręcipué
notam, apud Germanos nulla unquam posteritatis sit
deletura obliuio. Ut autem prestem quod à me petis,
et ut Danieli Rechlingero amico meo veteri gratum
faciam, curaui fideliter et diligenter ut fasciculus ille
optimé compactus et cerea tela inuolutus Augustam
Vindelicorum primum, deinde in Austriam asportetur.
Id autem feci primo quoque tempore, nam optata se

K

obtulit nuncius in Germaniam profecturus et iam iti-
neri accinctus. Scripsi etiam ad Danielem Reckhlin-
gerum: commendaui illi quantum in me fuit tuos egre-
gios labores tuamque fidelitatem: exposui etiam illi cum
cur principis Ernesti genesim non misisses: praeterea
hortatus sum eum vt tibi statim responderet, tuaeque
petitioni satisfaceret: deinde significaui te anni pro-
ximi prognosticum Imperatori dicare velle, si intellexe-
ris eius maiestati tale munus non futurum ingratum.
Denique quia in hac vrbe amplius mansurus non sum
diu, nominaui illi hic quendam mercatorem Germa-
num Christophorum Cyrfft, ad quem me absente
hinc poterit mittere literas, vt per eum tibi deferantur.
Vidi ego genesim quam mittis, sed non exacte eam
vt par erat consideraui, nam diligentius euoluendi
tabellarij festinatio tempus mihi non concessit. certe
occasionem mittendi tam bonam negligere non volui,
ne tardius quam vellemus isti redderentur: et ne
Daniel Reckhlingerus ea diutius desideraret. Dolebit
ille certe vbi intelliget Ernesti principis genesim
non esse cum alia coniunctam. vtriusque enim principis
ge-

geneses expectabat) idq; eo magis cum hanc quam mittis tam accurate exaratam animaduertet: sed cu spem illi facis breui fore vt ea quoq; mittatur, tuis vt opinor, promissis acquiescet. Quantum ad me attinet, libenter ferrem equum iudicium de tuis lucubrationibus: sed ad talia examinanda opus est otio et tempore, ut mihi (vt ante dixi) diligentius genesim illam inspiciendi temp. concessum non est: deinde vt verum fatear, non opis est nostre, et (vt meam inscitiam non dissimulem) quia in mathematicis disciplinis non sum vt vellem institutus, talia solea potius verecunde admirari, quam cuiusmodi sint iudicare temere. has ob causas quid de tuis laboribus sentiam dicere non possum: nec videntur in hac re meum requirere iudicium: etenim vt vino vendibili non est opus appensa hedera, ita clarorum tuorum studiorum monumenta huiusmodi sunt, et ita omnibus nota, vt per meum iudicium nihil illis laudis et gloriae possit accedere. Tabellario filiolo Lugdunensi duos coronatos aureos soluturi vt adscripseras, mercedis nomine persolui, vt ex eodem intelliges. Bene vale vir clariss. ac me ama. Lugd. 16. Augus.

T. excell. studiosiss.

Io. Lobbetius.

CLARISS. VIRO D. M. NOSTRADAMO DOCT. MEDICO
AC MATHEMATICO REGIO S.

Cum ad te ad XVI mensis Augusti proxime preteriti di-
em scriberem, existimabam fore ut in aulam Regis pro-
ficiscerer: verum preter opinionem accidit, ut propter
aliqua negotia mihi loci manendum hactenus fuerit.
Interea dum hic hereo nullas literas accepi a Daniele
Rechlingero, quod vehementer miror. Ut tibi antea
significaui, misi genesim principis Rodolphi ad eius
fratrem Anton. Rechlingerum Augustam, ut inde
in Austriam mitti curaret. Scripsi ad utrumque fratrem
binas literas, verum nullam responsionem adhuc ac-
cepi: ubi aliquid intellexero de eo te faciam certiorem
si hic sum: sin minus, id officij prestabit Christopho-
rus Crafft, ad quem ante paucos dies scripsisti. Dedi
ante triduum literas ad amicum qui Viennam in
Austria habitat, eum oravi ut Danielem Rechlin.
moneret officij. Intellexi ex tabellario filiolo te
non bene habere, sed ex podagra laborare; hoc mole-
ste tuli, ut hominem tibi amicum decet. Quidam
Germanus mercator qui ex Augusta Vindelicorum

huc ante paucos dies reuersus est, mihi retulit se à duobus ciuibus Augustanis in mandatis habere, vt ad te scriberet, significaretq; quid illi abs te expeterent. Cuiusmodi illud sit nescio; tu ex eorum literis id intelliges. Cæterum quia ille mercator amicus meus ad te antea non scripsit, et sciuit me tibi per literas esse notum, à me petijt vt negotium suum tibi commendarem. Itaq; vt homini gratum faciam oro te, vt quod à te petit citò expedias, vt diligentię suę aliquam possit prębere significationem. Vocatur iste mercator Georgius Rossy: habitat in hac vrbe in magna domo Germanorum, quę Corona appellatur. Ex Germania mihi scriptum est breui fore imperij comitia: habebuntur Augustę Vindelicorum. dies dicta est ad XX diem mensis Ianuarij proximo futuri. Dicunt quidam agi de pace inter Imperatorem et Solymanũ: quę pacis conditiones proponantur ignoro. Dux Ferrarię et princeps Florentinus ducunt vxores duas principes virgines, quę Imperatoris sorores sunt: nuptię in Italia magno imò regio apparatu celebrabuntur. Aliud non habeo quod scribam. Itaq; bene

vale vir clariss. ac tuam curam valetudinem diligenter.
Ex Lugduno XIX. Novembris. M.D.LXV.

Tuę excell. studiosiss.

Io. Lobbetius.

ORNATISSIMO VIRO ET I.V. DOCTORI PRUDENTISSIMO D. IO. LOBBETIO, M. NOSTRADAMUS.

Contigit nescio quo fato clariss. D. Lobeti, vt postridie quam Gaspar Flechamer ciuis et patritius Augustanus me inuisisset, tanto dolore chiragrę detentus sim, vt quę de eius genesi calculanda atq. explicanda ei pollicitus fueram, ad prescriptum diem exequi nō potuerim. Tum malum malo accessit, et afflictio afflictioni. Vehementer enim ille dolor de manu insiliit in dextrum genu, deinde in pedem, quę ita affecit, vt peruigil et miserandus totos XXI. dies exegerim: nunc temporis ex torsione tanta aliquantulum respiro. Interea Filiabes tabellarius expectatissimas mihi tuas literas reddidit, quę mihi vel hoc nomine grate fuerunt, quod et de te vbi esses, simul et dño. Dan. Rechlingeri certiorem fecerunt. Mirabar enī quid tantis amicis accidisset, cur ad me nihil literarū

De te coniectura nihil plane consequi poteram: at D: Rechlingerum augurabar in vertenda de Gallico idiomate in German. incliti principis Rodolphi genitura occupatum. Vir est enim (vt bene nosti) multiplici doctrina et candore tanto, adhec ea fide, probitate, virtute, nobilitate vt nihil non nostra gratia nedum Imperatoris ter maximi neq recusare velit, neq possit. Quapropter ei talis prouincia bene et merito demandata. In fasciculo literarum quas idem Filiabus attulit, erant et ex Germania nobilis Anto. Schorer, qui vt suam genituram conficiam a me enixe petit. Memini me annos abhinc 1111. ex Math. Wichmanni mandato, fratris Hieron. Schorer perfecisse genesim non sine magnis meis vigilijs et laboribus, et ei Lugdunum misi mea manu scriptam: qui vt debet animo esse elato cum nescioquo contemptu remisit, causatus lectionem eius esse difficilem. Itaq dedi operam vt transcriberetur his paulo elegantioribus characteribus; quae etiam fecit minimi. Si stomacho sunt. Schorer frater tam fastidiente (quod minime crediderim) esset futurus, id

mihi tam molestum foret quam quod maximé. con-
sueverunt autem fratres et eodem prognati semine
eiusdem quoque esse naturę: quamquam non ubique verum,
et sunt sępe contrarię. Scribo ego animo libero
quęcunque scribo, quia et velim ea excipi. Nec
illa interim fratri reticeo, quando hęc sese occa-
sio obtulit. Accepi et nonnullorum aliorum
literas, in quibus sunt illę Georgij Rolly; et no-
biliss. quoque herois Conradi Schwartz, qui mihi
quędam de thesauro in domo paterna defosso
inculcauit: quibus omnibus, ut vides, satisfeci-
mus; sed cum olei et operę dispendio. ~~Pergrata~~
Ceterum pergrata nobis fuêre quę ex Germania
tibi sunt ~~allata~~ de imperij comitijs, et reliquis quę
tu non minus veré quam ingenué scribis. Sed he-
us tu accipe quoque quę Gallię nostrę miserrimę
atque adeo toti Italię impendere tanquam é specula
video. Re vera periculum est. Doc. ornatiss.
et quidem magnum (nisi quis Deus nos respiciat)
ne iterum seditiones, tumultus, bella religionis
ergô suboriantur: ferueant enim etiamnum ambę

incendio tanto, ut vix ac ne vix quidem absq; sanguinis fusione extingui possint aut defervescere. Apud Arelatenses nuper visa est ignita quedam sagitta, sine stella transcurrens, visa est et Lugduni, et in Delphinatu, ut quidam retulerunt, que profecto multa portendit adhuc mala, variaq; nostris hominibus incommoda. Gens alienigena insurget: magna siccitas aëris futura est: arbores, segetes arescent ferè omnes: aque puteales et fontane non paucis in locis deficient, minuentur et amnes. deniq; periculum de fame. quod in prognostico nro anni M. D. LXIIII. notavimus, ubi

Gallia cum vomet Lymo comitante duellum.

Nihil habeo inpresentia aliud quod ad te scribam doctiss. Lobeti; quapropter valebis; et me quod facis ama. D. Rechling, cum ad eũ scribes, meo nomine salutes precor. Salone Petrea idibus Decembribus. M. D. LXV.

BIBLIOTHEQUE REGIE

[illegible]

Sensuit le Rolle et Catalogue de mes Livres

Historiens

13

ORATE PRO [illegible]

[illegible]

Meraultes 18.

Le ciel que faust garde dhonneur
de linfortune et du bon heur

1
10
8
19

mille

1559 [illegible] 15 decembre [illegible] [illegible]